

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ภาคผนวก ก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ภาคผนวก ก

รายละเอียด ENG 1 และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

คติภรณ์โรงเรียนและที่ดิน

ENG1 KNOWLEDGE MAP

TASK

- การรวบรวมพยานหลักฐานและ ทำความเห็นและสั่งคดี
- คำฟ้องคำให้การ/
- การบังคับคดีตามคำพิพากษามีประสิทธิภาพ

งานวิฤติ

คำฟ้อง/คำให้การ (การกำหนดค่ารายปี) แบ่งออกได้เป็น 3 ขั้นตอน

- การรวบรวมพยานหลักฐาน ทำความเห็นและคำสั่ง ในคติภรณ์โรงเรียนและที่ดิน (INPUT)
- การทำคำฟ้อง/คำให้การ (PROCESS)
- การบังคับคดีตามคำพิพากษามีประสิทธิภาพ(OUTPUT)

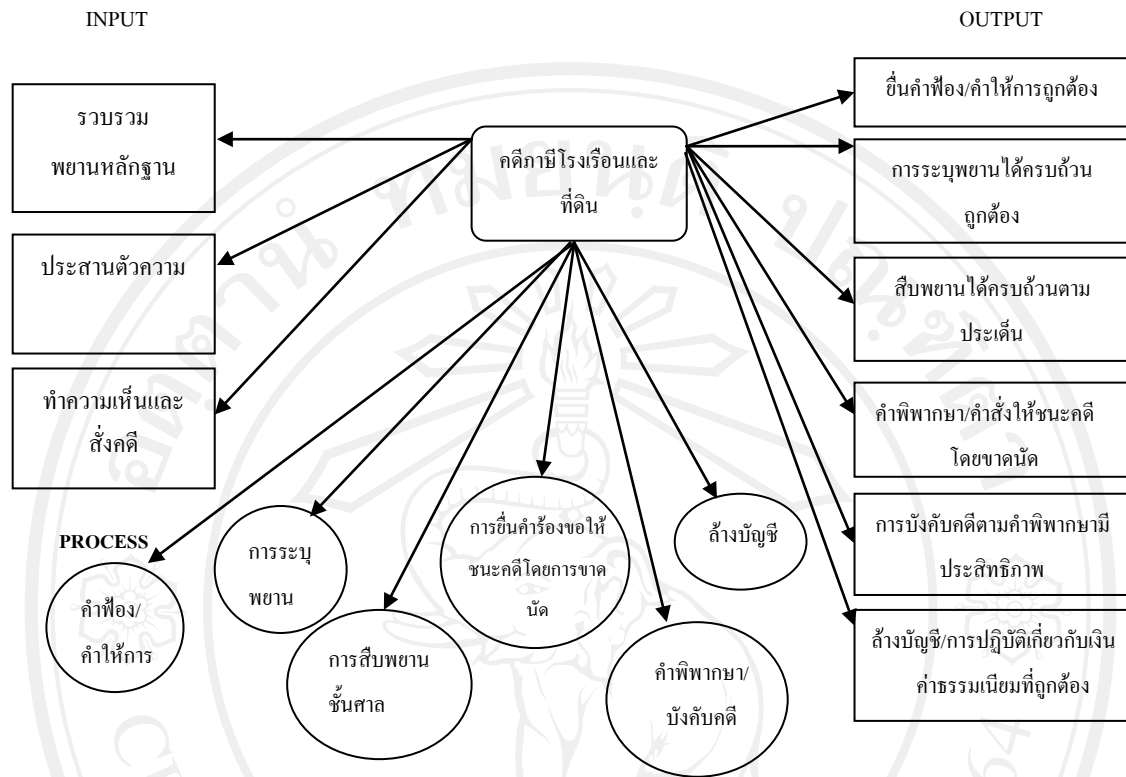
คำสำคัญ

การดำเนินคติภรณ์โรงเรียนและที่ดินหมายถึงอะไร (DOMAIN CONCEPT)

Knowledge BASE

- 1 พระราชบัญญัติคติภรณ์โรงเรียนและที่ดิน พ.ศ. 2475
- 2 พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคติภรณ์อากร พ.ศ.2528
- 3 พระราชบัญญัติองค์กรอัยการ พ.ศ.2553
- 4 ข้อกำหนดคติภรณ์อากร พ.ศ. 2544
- 5 ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีแพ่งของพนักงานอัยการ พ.ศ.2547

KNOWLEDGE MAP คติภรณ์โรงเรียนและที่ดิน

INPUT

2.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

เอกสารที่ควรมี

- 1.ภ.ค.ร.2 แบบแจ้งรายการทรัพย์สิน
- 2.ภ.ค.ร.8 หนังสือแจ้งการประเมินฯ
- 3.ภ.ค.ร.9 หนังสือร้องขอพิจารณาใหม่
4. ภ.ค.ร.11 คำชี้ขาด
5. หลักฐานการเป็นเจ้าของทรัพย์สิน เช่น โฉนดที่ดิน
6. หลักฐานการเปรียบเทียบกับการประเมินค่ารายปี แผนที่ ภาพถ่าย

เอกสารหลักฐานในการดำเนินคดีภาษีอากร

ภาษีโรงเรือนและที่ดิน

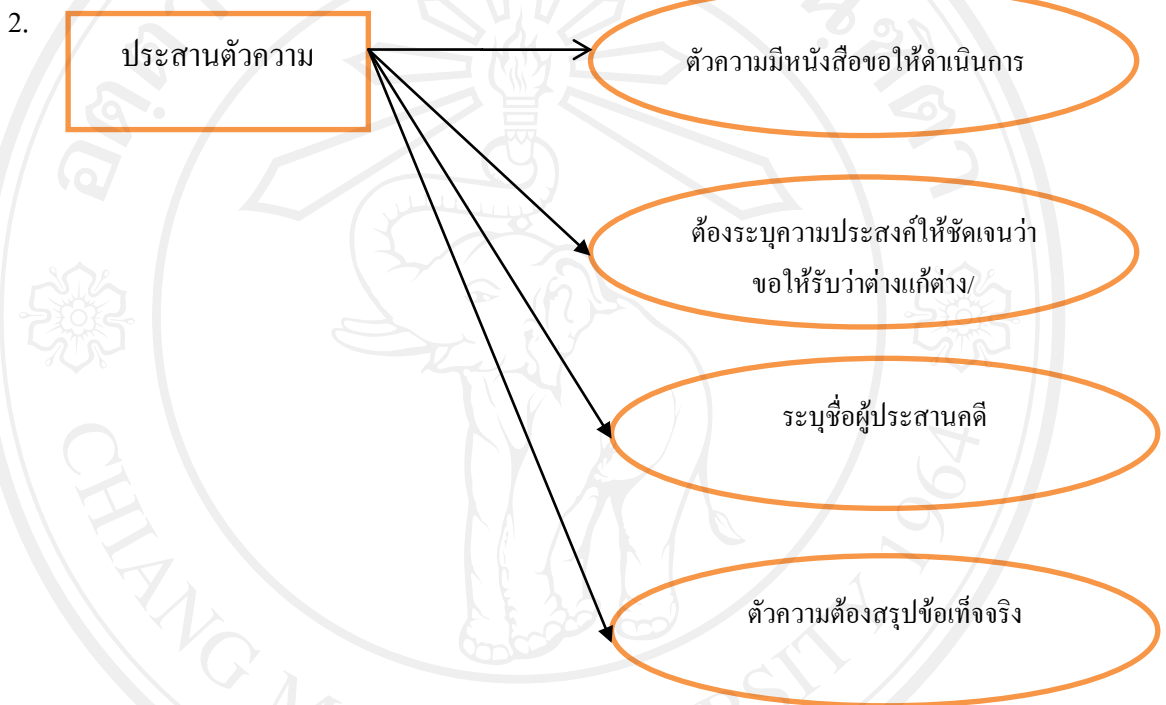
ในการส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดเพื่อดำเนินคดีภาษีโรงเรือนและที่ดินนั้น ส่วนราชการผู้ส่งต้องส่งเอกสารหลักฐานประกอบการดำเนินคดีไปพร้อมกับหนังสือนำเสนอเรื่องด้วย เอกสารหลักฐานต่างๆ ที่จำเป็นจะต้องมี คือ

1. ต้นฉบับเอกสารประกอบการประเมิน คือ
 - 1.1 แบบแจ้งรายการทรัพย์สิน (ภ.ร.ค.2)
 - 1.2 หลักฐานการเป็นเจ้าของทรัพย์สิน เช่น สัญญาซื้อขาย โฉนดที่ดิน หนังสืออนุญาตให้ก่อสร้างอาคาร ฯลฯ
 - 1.3 หนังสือแจ้งการประเมิน พร้อมหลักฐานการรับแจ้ง
 - 1.4 หลักฐานในชั้นอุทธรณ์การประเมิน (ถ้ามี)
2. หลักเกณฑ์ในการกำหนดค่ารายปี เช่น
 - 2.1 สัญญาเช่า หรือ ฯลฯ
 - 2.2 หลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยอาศัยอำนาจตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินค่ารายปี
 - 2.3 หลักฐานการเปรียบเทียบกับการประเมินค่ารายปีของรายอื่นที่มีลักษณะขนาดและทำเลอยู่ใกล้เคียงกัน
3. แผนที่และภาพถ่ายโรงเรือนที่ทำการประเมิน และ โรงเรือนอื่นที่เปรียบเทียบ
4. หลักฐานการประเมินค่ารายปีของปีก่อนปีข้างชำระ
5. หนังสือทวงถามให้ชำระหนี้ หลักฐานการชำระหนี้บางส่วนหรือหนังสือรับสภาพ-หนี้ (ถ้ามี)

6. สำเนาทะเบียนบ้านหรือหนังสือรับรองการจดทะเบียน (นิติบุคคล)ของผู้รับการประเมิน

ในกรณีที่มีการโอนทรัพย์สินให้ผู้อื่นซึ่งผู้รับโอนต้องรับผิดชอบด้วยให้ส่งเอกสารดังกล่าวของผู้รับโอนมาด้วย

7. บันทึกสรุปข้อเท็จจริงของเรื่องที่จะขอให้ดำเนินคดี

2. การประสานงานกับตัวความ

ในการดำเนินคดีภาษีอากรโดยปกติ ตัวความที่ขอให้พนักงานอัยการดำเนินการให้ นั้นจะส่งเอกสารหลักฐานพร้อมส่งเรื่องที่จะขอให้ดำเนินการกับแจ้งชื่อผู้ประสานงานในคดี ซึ่งอาจเป็นนิติกร หรือเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ประเมินหรือจัดเก็บภาษีอากรแต่โดยเหตุที่ตัวความบางคนหรือบางหน่วยงาน เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด เพิ่งเคยส่งเรื่องขอให้พนักงานอัยการดำเนินคดีจึงอาจมีข้อบกพร่องในการรวบรวมพยานหลักฐานที่จะต้องส่งพร้อมเรื่อง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องแจ้งให้ตัวความทราบว่า ในการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีนั้น ควรจะดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

การขอให้ดำเนินคดีนั้น ตัวความที่เป็นส่วนราชการหรือเจ้าพนักงานในส่วนราชการนั้น ต้องทำหนังสือในนามส่วนราชการที่ขอให้ดำเนินการให้

.2 ต้องระบุมความประสงค์ที่ขอให้พนักงานอัยการรับดำเนินการให้ชัดเจนคือ

2.1 ในคดีว่าต่างต้องได้ความว่า ขอให้ดำเนินคดีกับผู้ใด เรียกค่าเสียหายอะไรบ้าง จำนวนเงินเท่าใด คดีจะครบกำหนดเวลาหรืออายุความฟ้องร้องเมื่อไร

2.2 ในคดีที่ขอให้แก้ต่างนั้น ขอให้แก้ต่างให้ผู้ใดบ้าง คดีจะครบกำหนดยื่นคำให้การเมื่อไร

3. ต้องส่งใบแต่งตั้งทนายความ พร้อมลายมือชื่อผู้แต่งตั้งทนายซึ่งจะต้องเป็นหัวหน้าส่วนราชการที่เป็นนิติบุคคลที่ขอให้ดำเนินการว่าต่าง หรือใบแต่งตั้งทนายความของตัวความที่เป็นจำเลยที่ขอให้แก้ต่างให้ระบุชื่อผู้ประสานงานในคดีพร้อมหมายเลขโทรศัพท์ หรือโทรสาร เพื่อติดต่อกับพนักงานอัยการ เนื่องจากผู้ประสานงานในคดีมีหน้าที่ที่จะต้องประสานงานกับพนักงานอัยการ ดังนี้

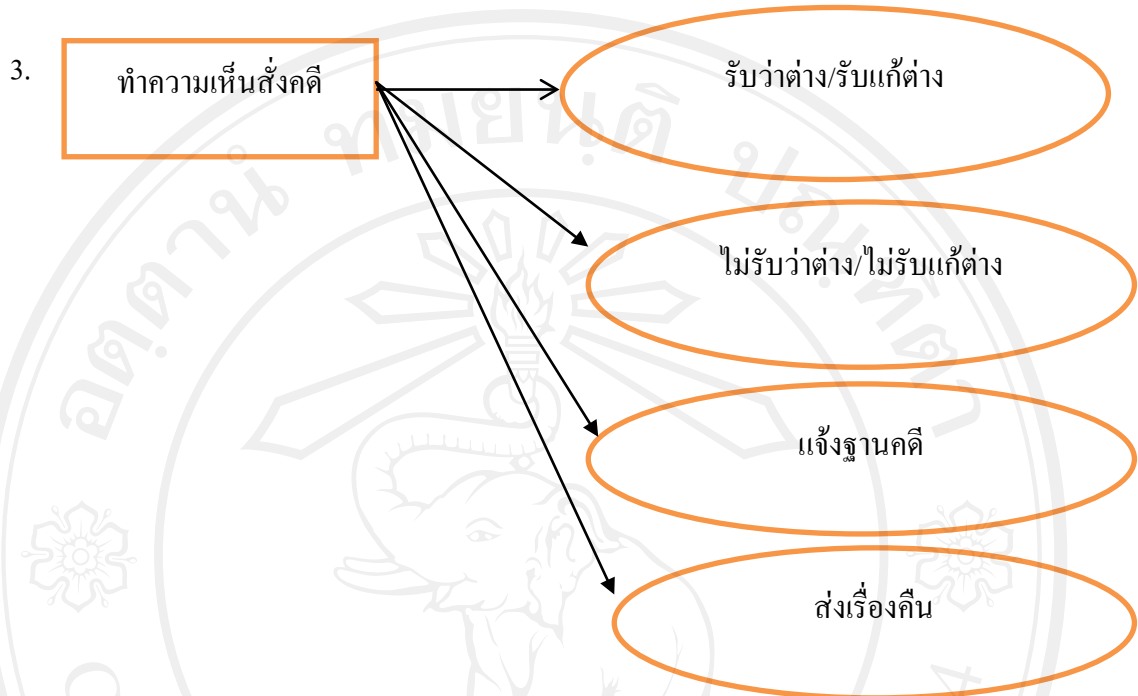
3.1 รวบรวมเอกสารหลักฐานส่งให้พนักงานอัยการ โดยเอกสารดังกล่าว จะต้องเป็นต้นฉบับเอกสารถ้าเอกสารเป็นภาษาต่างประเทศ ต้องมีคำแปลเอกสารเป็นภาษาไทยด้วย

3.2 นำพยานบุคคลไปพบพนักงานอัยการเพื่อซักถาม ซึ่งพยานดังกล่าวต้องเป็นผู้รับผิดชอบหรือรู้เรื่องที่จะขอให้ดำเนินการเป็นอย่างดี หรือพยานเป็นผู้ทำเอกสารหรือลงนามในเอกสารที่จะต้องรับรองเอกสารในการสืบพยาน

3.3 เรื่องอื่นๆ ตามที่พนักงานอัยการขอความร่วมมือกรณีเรื่องที่จะขอให้ดำเนินการเป็นเรื่องเร่งด่วน เช่น คดีจะขาดอายุความหรือจะครบกำหนดยื่นคำให้การ ให้ผู้ประสานงานในคดีนำเรื่องส่งพนักงานอัยการพร้อมเงินค่าฤชาธรรมเนียม -เนียมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีด้วยกรณีขอให้แก้ต่าง ต้องส่งสำเนาคำฟ้องพร้อมเอกสารท้ายฟ้องให้ครบถ้วนเอกสารหลักฐานอื่น ๆ เช่น บันทึกรูปข้อเท็จจริงในเรื่องที่ขอให้ดำเนินคดี

เมื่อพนักงานอัยการรับเรื่องที่จะขอให้ดำเนินคดีจากตัวความแล้วก็จะติดต่อกับผู้ประสานงานในคดี เพื่อขอรายละเอียดเกี่ยวกับพยานหลักฐานประกอบการดำเนินคดี การติดต่อนั้นอาจติดต่อเป็นการส่วนตัว หรือทำเป็นหนังสือถึงตัวความ โดยขอให้ผู้ประสานงานในคดีมาพบ

ในกรณีมิได้ทำหนังสือถึงตัวความตามระเบียบการดำเนินคดีแพ่งของพนักงานอัยการ กำหนดให้บันทึกรายละเอียดการแจ้งให้ผู้แทนตัวความหรือผู้ประสานงานในคดีทราบ ในรายงานการคดี (อ.ก.13) โดยกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการไว้ แล้วให้ผู้แทนตัวความหรือผู้ประสานงานในคดีลงนามไว้เป็นหลักฐาน หากไม่มีการดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด จึงให้ทำหนังสือแจ้งตัดความ หากตัวความไม่ดำเนินการใดๆ ตามที่ขอโดยไม่มีเหตุสมควร พนักงานอัยการต้องทำความเข้าใจเสนอ ผู้มีอำนาจสั่งคดีเพื่อพิจารณาส่งเรื่องคืนตัวความ

3. การทำความเข้าใจและคำสั่ง

การทำความเข้าใจและคำสั่งในคดีอาชญากรรมใช้แบบพิมพ์เดียวกันกับคดีอื่น ๆ คือ แบบ อ.ก.4 ซึ่งเป็นแบบความเห็นและคำสั่ง ตามคำอธิบายระเบียบการกรอกแบบพิมพ์และการลงสารบบบัญชีกับรายงานต่าง ๆ ของพนักงานอัยการ เอกสารแนบท้าย หนังสือกรมอัยการ ที่ 30/2478 ลงวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2478 เรื่องระเบียบการกรอกแบบพิมพ์สารบบบัญชีและรายงานต่าง ๆ ของพนักงาน-อัยการ ได้อธิบายว่า “แบบ อ.ก.4 เป็นแบบความเห็นและคำสั่งการกรอกไม่มีปัญหาที่ต้องอธิบาย แต่ที่มีแบบนี้ขึ้นไว้ก็เพื่อจะป้องกันมิให้ความเห็นและคำสั่งในคดีที่ปรากฏผู้ต้องหาและส่งตัวมานั้นอยู่ในอาการเปิดเผย ทั้งป้องกันมิให้ความเห็นและคำสั่งเหล่านั้นเสียหายขาดวัน เพราะเหตุที่ต้องจับต้องเสมอ จึงให้ติดแบบนี้ไว้ได้ แบบ อ .ก.1” และตามประมวลระเบียบข้อบังคับและหลักปฏิบัติราชการของกรมอัยการ พ.ศ.2503 ในลักษณะ 4 บทที่ 1 อธิบายว่า “แบบ อ.ก.4 ความเห็นและคำสั่ง ใช้ทำความเข้าใจและคำสั่งในการวินิจฉัยและสั่งคดีของพนักงานอัยการ โดยเขียนข้อเท็จจริงให้อ่านเข้าใจเรื่องได้พอสมควร และปรับบทกฎหมายที่เห็นว่าเป็นความผิดหรือไม่ผิดไว้ด้วย (มติที่ประชุมอัยการเขต ครั้งที่ 1/2499 หน้า1) แบบพิมพ์นี้ให้ติดไว้ได้ แบบ อ.ก. 1”

สำนักงานคดีภาษีอากร เห็นว่าการทำความเห็นและคำสั่งในคดีภาษีอากรควรมีรูปแบบในการทำความเห็นและคำสั่งเรียงลำดับดังนี้

1. ชื่อหน่วยงานและเลขที่หนังสือที่ขอให้ดำเนินการว่าต่างพร้อมรายละเอียดว่าต้องการให้ฟ้องผู้ใด เรียกค่าภาษีอะไรบ้าง จำนวนเท่าใด กรณีแก้ต่าง ขอให้แก้ต่างให้กับใครบ้างคดีมีทุนทรัพย์เท่าใด
2. วันที่จะครบกำหนดอายุความหรือระยะเวลาฟ้องร้อง หรือวันครบกำหนดยื่นคำให้การ
3. ข้อเท็จจริงที่ปรากฏจากพยานหลักฐานประกอบด้วย รายละเอียดการประเมินภาษี จำนวนภาษี ถ้าเป็นกรณีว่าต่าง ต้องคำนวณเงินทุนทรัพย์ที่จะฟ้องด้วย
4. ความเห็นว่าควรจะรับดำเนินการอย่างไร กับใคร โดยละเอียด พร้อมขอเงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีจากตัวความ
5. คำสั่งดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามระเบียบการดำเนินคดีแพ่งของพนักงานอัยการ

3.1 การแจ้งฐานะคดี (ระเบียบ ฯ การดำเนินคดีแพ่งฯ พ.ศ. 2547 ข้อ 25)

อาจปรากฏว่าคดีที่ส่วนราชการขอให้ดำเนินการนั้นไม่มีทางชนะคดีหรือถ้าชนะคดีก็ไม่เต็มตามที่ตัวความประสงค์ ในการทำความเห็นและคำสั่งพนักงานอัยการจะต้องแจ้งให้ตัวความทราบถึงทางได้ทางเสียของคดีว่าคดีไม่มีทางชนะเพราะเหตุใด การฟ้องคดีทำให้เสียหายอย่างไร เช่นต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีโดยเปล่าประโยชน์ ฯลฯ การแจ้งให้ตัวความทราบเช่นนี้เรียกว่า “แจ้งฐานะคดี”

การแจ้งฐานะคดี ได้กำหนดว่า “ให้แจ้งฐานะคดีไปยังตัวความก่อนยื่นฟ้องคดี คดีใดจะขาดอายุความฟ้องร้องให้รีบแจ้งฐานะคดีโดยเร็วและแจ้งให้ตัวความส่งเงินค่าธรรมเนียม -เนียมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีมาเพื่อยื่นฟ้องไปก่อนคดีขาดอายุความ ทั้งนี้โดยไม่ต้องรอการพิจารณาของตัวความ

ในกรณีที่มีการแจ้งฐานะคดีและตัวความได้แจ้งความประสงค์มายังพนักงานอัยการ ซึ่งขัดหรือแย้งความเห็นของพนักงานอัยการให้พนักงานอัยการทำความเห็นเสนออัยการสูง -สุดเพื่อวินิจฉัยชี้ขาด”

การแจ้งฐานะคดีนั้นเป็นอำนาจหน้าที่ของอธิบดีอัยการฝ่ายหรือรองอธิบดีอัยการฝ่ายแล้วแต่กรณี เป็นผู้พิจารณาสั่ง

กรณีศาลชั้นต้นพิพากษาหรือสั่งให้ตัวความที่พนักงานอัยการรับว่าต่าง หรือแก้ต่างให้แพ้คดีทั้งหมดหรือบางส่วน ในการแจ้งฐานะคดีพนักงานอัยการอาจแจ้งฐานะคดีไปยังตัวความเพื่อพิจารณาตัดสินใจว่าจะอุทธรณ์หรือไม่

3.2 กรณีรับว่าต่าง – แก้ต่าง (ระเบียบฯ การดำเนินคดีแพ่งฯ พ.ศ. 2547 ข้อ 25)

เมื่อสำนักงานอัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการรับเรื่องหรือสำนวนคดีไว้พิจารณาดำเนินการ พนักงานอัยการจะต้องรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ และสอบปากคำพยานบุคคลที่เกี่ยวข้องและที่เห็นว่าจำเป็นแก่คดี ในการสอบปากคำจะต้องบันทึกถ้อยคำพยานไว้เป็นหลักฐานตามแบบพิมพ์ “อ.ก.22” หรือแบบ “คำให้การพยาน” ส่วนพยานเอกสารหรือพยานวัตถุที่จำเป็นแก่คดีก็ให้ตัวความหรือผู้ประสานงานนำส่ง จากนั้นจึงพิจารณาทำความเข้าใจและคำสั่ง

การรับว่าต่างหรือแก้ต่าง พนักงานอัยการผู้ว่าคดีต้องทำความเข้าใจและคำสั่งพร้อมจัดทำร่างคำฟ้องหรือคำให้การเสนอตามลำดับชั้นถึงผู้มีอำนาจสั่งคดี อำนาจในการสั่งคดีเป็นไปตามจำนวนทุนทรัพย์ กล่าวคือ

ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีแพ่งของพนักงานอัยการพ.ศ. 2547

ข้อ 21 อำนาจสั่งคดี

- (1) อธิบดี มีอำนาจออกคำสั่งรับว่าต่างหรือแก้ต่างและตรวจร่างคำฟ้องหรือคำให้การคดีที่มีทุนทรัพย์เกินกว่าสี่ล้านบาทขึ้นไป
- (2) รองอธิบดี มีอำนาจออกคำสั่งรับว่าต่างหรือแก้ต่างและตรวจร่างคำฟ้องหรือคำให้การคดีที่มีทุนทรัพย์เกินกว่าสี่ล้านบาทขึ้นไป แต่ไม่เกินสี่ล้านบาทแล้วเสนออธิบดีเพื่อทราบ
- (3) อัยการพิเศษฝ่ายและอัยการพิเศษฝ่ายคดีแพ่งเขต มีอำนาจออกคำสั่งรับว่าต่างหรือแก้ต่างและตรวจร่างคำฟ้องหรือคำให้การคดีที่มีทุนทรัพย์ไม่เกินสี่ล้านบาทแล้วเสนอรองอธิบดีเพื่อทราบ
- (4) อัยการจังหวัด มีอำนาจออกคำสั่งรับว่าต่างหรือแก้ต่าง ตรวจร่างคำฟ้องหรือคำให้การ และทำคำฟ้องหรือคำให้การคดีที่มีทุนทรัพย์ไม่เกินห้าล้านบาท แล้วเสนออัยการพิเศษฝ่ายคดีแพ่งเขตเพื่อทราบ เว้นแต่คดีที่ต้องดำเนินการในศาลเยาวชนและครอบครัว เมื่ออธิบดีเห็นสมควร จะสั่งการเป็นอย่างอื่นนอกจากที่กล่าวไว้ใน (1), (2), (3) ก็ได้ แต่ต้องรายงานให้สำนักงานอัยการสูงสุดทราบ

(5) อัยการชั้น 6 มีอำนาจออกคำสั่งรับว่าต่างหรือแก้ต่าง และทำคำฟ้องหรือคำให้การคดีที่มีทุนทรัพย์ไม่เกินเจ็ดล้านบาท แล้วเสนออัยการพิเศษฝ่ายหรืออัยการพิเศษฝ่ายคดีแพ่งเขตเพื่อทราบ

(6) อัยการชั้น 5 มีอำนาจออกคำสั่งรับว่าต่างหรือแก้ต่าง และทำคำฟ้องหรือคำให้การคดีที่มีทุนทรัพย์ไม่เกินห้าล้านบาท แล้วเสนออัยการพิเศษฝ่ายหรืออัยการพิเศษฝ่ายคดีแพ่งเขตเพื่อทราบ

(7) อัยการชั้น 4 มีอำนาจออกคำสั่งรับว่าต่างหรือแก้ต่าง และทำคำฟ้องหรือคำให้การคดีที่มีทุนทรัพย์ไม่เกินสองล้านบาท แล้วเสนออัยการพิเศษฝ่ายหรืออัยการพิเศษฝ่ายคดีแพ่งเขตหรืออัยการจังหวัดเพื่อทราบ

พนักงานอัยการตั้งแต่ชั้น 4 ขึ้นไปมีอำนาจออกคำสั่งรับว่าต่างหรือแก้ต่างคดีไม่มีทุนทรัพย์ เมื่อมีคำสั่งแล้วให้เสนอผู้บังคับบัญชาเพื่อทราบ

การเสนอผู้บังคับบัญชาเพื่อทราบตามระเบียบข้อนี้ให้ปฏิบัติตามความในข้อ 28

กรณีไม่รับว่าต่าง – แก้ต่าง

ถ้าหากพนักงานอัยการได้สอบสวนข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานแล้วเห็นว่า คดีไม่มีทางชนะ หรือไม่อาจรับดำเนินการให้ตามความประสงค์ของตัวความได้ หรือมีบางข้อบางส่วนไม่สมควรดำเนินคดีเพราะขาดพยานหลักฐานทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย พนักงานอัยการอาจมีความเห็นสั่งไม่รับดำเนินคดีให้ทั้งหมดหรือบางส่วน โดยต้องแจ้งฐานะคดีให้ตัวความทราบ

สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องการยุติการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามหนังสือที่ นร 0205/2946/พ ลงวันที่ 18 กันยายน 2540 โดยมีเนื้อหาดังนี้

“ในกรณีเกิดกรณีพิพาทระหว่างส่วนราชการกับส่วนราชการ ส่วนราชการกับรัฐวิสาหกิจ รัฐวิสาหกิจกับรัฐวิสาหกิจส่วนราชการกับเอกชน หรือรัฐวิสาหกิจกับเอกชน ให้ดำเนินการดังนี้

1. กรณีส่วนราชการกับเอกชน หรือ รัฐวิสาหกิจกับเอกชน

1.1 ให้เจ้าของเรื่องส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดดำเนินการว่าต่างหรือแก้ต่างให้ หากสำนักงานอัยการสูงสุดมีความเห็นฟ้องจะดำเนินการว่าความให้ ก็ให้ดำเนินการต่อไป แต่ถ้ามีความเห็นแย้งให้สำนักงานอัยการสูงสุดแจ้งฐานะคดีต่อเจ้าของเรื่องว่าจะไม่รับดำเนินการให้และส่งเรื่องกลับไปให้เจ้าของเรื่อง หากเจ้าของเรื่องเห็นฟ้องด้วยกับสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นอันยุติการดำเนินคดี

1.2 ถ้าเจ้าของเรื่องยื่นยื่นให้สำนักงานอัยการสูงสุดดำเนินการว่าต่างหรือ
แก้ต่างให้ในเรื่องเดิม ให้เสนอเรื่องให้อัยการสูงสุดชี้ขาดตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่า
ด้วยการดำเนินคดีแพ่งของพนักงานอัยการ พ.ศ. 2538

1.3 หากอัยการสูงสุดชี้ขาดเห็นพ้องกับข้อเสนอของเจ้าของเรื่อง ก็ให้
สำนักงานอัยการสูงสุดดำเนินการตามนั้นต่อไป แต่ถ้าอัยการสูงสุดชี้ขาดยื่นยื่นความเห็นแย้งก็ส่ง
เรื่องให้คณะกรรมการชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
เพื่อพิจารณาตัดสินชี้ขาดแล้วเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

2. กรณีส่วนราชการกับส่วนราชการ ส่วนราชการกับรัฐวิสาหกิจ หรือรัฐ-
วิสาหกิจกับรัฐวิสาหกิจ

2.1 ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจส่งเรื่องที่มีกรณีพิพาทให้สำนักงานอัย-
การสูงสุดดำเนินการโดยทันที

2.2 สำนักงานอัยการสูงสุดดำเนินการส่งเรื่องให้คณะกรรมการชี้ขาดการ
ยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาตัดสินชี้ขาด แล้ว
เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป”

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2540 แล้ว ลงมติ
เห็นชอบตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอ

ในการทำความเห็นควรไม่รับว่าต่างหรือแก้ต่างให้เสนอตามลำดับชั้นถึงผู้มี
อำนาจออกคำสั่ง หากผู้มีอำนาจออกคำสั่งไม่เห็นด้วยกับความเห็นที่เสนอ และมีคำสั่งให้รับว่าต่าง
หรือแก้ต่างให้ผู้ตรวจสำนวนร่างคำฟ้องหรือคำให้การเสนอโดยเร็ว

(ระเบียบฯ การดำเนินคดีแพ่งฯ พ.ศ. 2547 ข้อ 25)

3.3 กรณีส่งเรื่องคืน

เมื่อพนักงานอัยการรับเรื่องจากตัวความไว้เพื่อพิจารณาดำเนินการอาจมีเหตุที่พนักงาน
อัยการไม่สามารถรับเรื่องไว้ดำเนินการต่อไปได้โดยเหตุต่าง ๆ คือ

3.3.1.1 เรื่องที่ส่งให้ดำเนินการยังไม่สามารถดำเนินการใน
ขณะนั้นได้เพราะยังไม่ผ่านขั้นตอนต่างๆ ตามกฎหมาย เช่น ยังไม่มีการแจ้งการประเมินโดยชอบ
หรือขาดหลักฐานสำคัญบางประการ จำเป็นต้องส่งเรื่องคืนตัวความเพื่อให้ดำเนินการหา
พยานหลักฐานเช่น

ตัวความแข็งแรงที่ได้แจ้งการประเมินแล้วแต่ไม่มีหลักฐานการแจ้ง จำเป็นต้องดำเนินการใหม่เพื่อหาพยานหลักฐาน

3.3.1.2 ตัวความเพิกเฉยไม่ดำเนินการตามที่พนักงานอัยการได้แจ้งไป ทั้งนี้ตามระเบียบ ฯ การดำเนินคดีแพ่ง ฯ ข้อ 11 กำหนดว่า การแจ้งให้ตัวความดำเนินการเกี่ยวกับพยานหลักฐาน เมื่อพนักงานอัยการได้ติดต่อกับผู้แทนตัวความหรือผู้ประสานงานในคดีแล้วมิได้ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้มีหนังสือแจ้งตัวความ และถ้าตัวความไม่ดำเนินการโดยไม่มีเหตุอันสมควรให้ทำความเข้าใจเสนอรองอธิบดีอัยการฝ่ายหรืออธิบดีอัยการฝ่ายแล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาส่งเรื่องคืนตัวความ

3.3.1.3 กรณีมีคำสั่งไม่รับว่าต่างหรือแก้ต่างให้ตัวความที่มีในส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ

3.3.1.4 กรณีส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเป็นเจ้าของเรื่องหากไม่รับดำเนินการให้เสนอผู้มีอำนาจสั่งแจ้งฐานะคดีต่อตัวความว่าจะไม่รับดำเนินการให้และส่งเรื่องคืนกลับไปให้ตัวความ

3.3.1.5 กรณีตัวความขอให้ระงับการดำเนินคดีและส่งเรื่องคืน

3.3.1.6 ถ้าเป็นกรณีที่คดีมิได้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคดีภาษีอากรไม่ควรส่งเรื่องคืนตัวความ ควรส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการที่มีอำนาจเป็นผู้ดำเนินการต่อไป เว้นเสียแต่ว่าข้อเท็จจริงไม่ปรากฏชัดว่าคดีควรอยู่ในอำนาจศาลใดก็ส่งเรื่องคืนตัวความเพื่อดำเนินการต่อไป

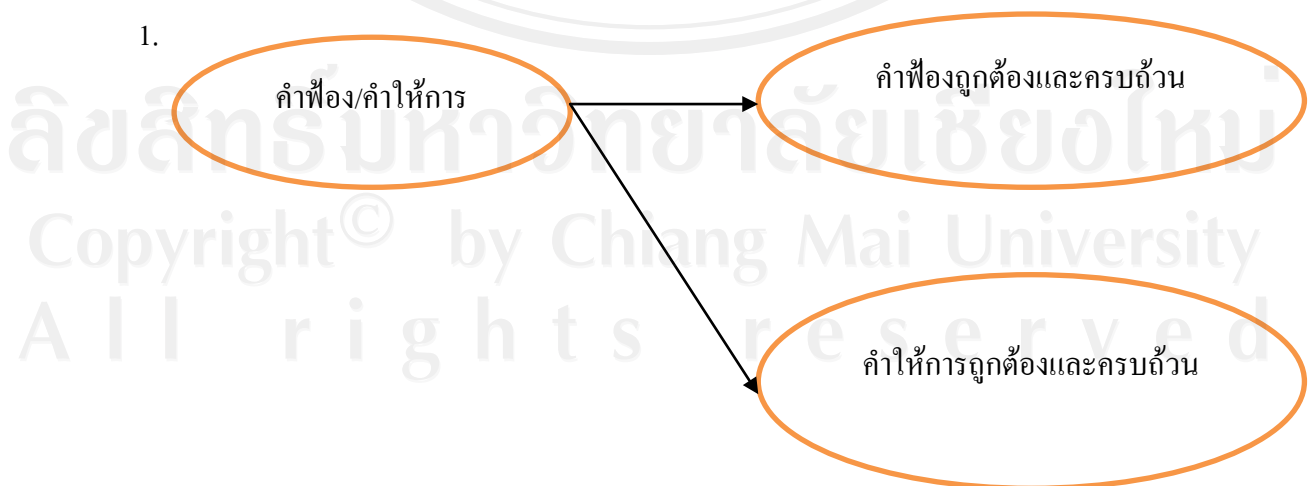
PROCESS

1.

คำฟ้อง/คำให้การ

คำฟ้องถูกต้องและครบถ้วน

คำให้การถูกต้องและครบถ้วน

การดำเนินคดีภาษีอากรในศาล

คดีภาษีอากรกฎหมายกำหนดให้เป็นคดีแพ่งที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลภาษีอากร ฉะนั้น กระบวนการพิจารณาต่างๆ นอกจากที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ.2528 และ ข้อกำหนดคดีภาษีอากร พ.ศ.2544 แล้วคงเป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ในที่นี้จะกล่าวเฉพาะกระบวนการพิจารณาคดีภาษีอากรที่ต่างออกไปจากคดีแพ่งทั่วไป

อนึ่ง การดำเนินคดีภาษีอากรในศาล คงต้องเริ่มนับตั้งแต่ยื่นคำฟ้องหรือคำให้การต่อศาล เป็นต้นไปจนคดีเสร็จการพิจารณา ซึ่งจัดลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การยื่นคำฟ้อง

ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรกลางและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ.2528 มาตรา 5 บัญญัติให้ศาลภาษีอากรกลางมีเขตอำนาจตลอดกรุงเทพมหานคร จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดปทุมธานี ฯลฯ และตามบทเฉพาะกาล มาตรา 33 บัญญัติว่า “ในระหว่างที่ศาลภาษีอากรจังหวัดยังมิได้เปิดทำ -การในท้องที่ใด ให้ศาลภาษีอากรกลางมีเขตอำนาจใน ท้องที่นั้นด้วย”

ปัจจุบันยังมีศาลภาษีอากรกลางเปิดทำการอยู่เพียงแห่งเดียว ฉะนั้น เท่ากับว่าศาลภาษีอากรกลางมีเขตอำนาจทั่วราชอาณาจักรเพียงแต่วนอกเขต ๖ พื้นที่ตามมาตรา ๕ แล้วต่อมาอาจมีการจัดตั้งและเปิดทำการศาลภาษีอากรจังหวัดได้เท่านั้น

ด้วยเหตุดังกล่าวการยื่นคำฟ้องคดีภาษีอากรอาจดำเนินการได้ดังนี้

⇒ ไม่ว่าในกรณีใด สามารถยื่นคำฟ้องต่อศาลภาษีอากรกลางได้ทุกคดี

⇒ คดีที่เกิดขึ้นนอกเขตอำนาจของศาลภาษีอากรกลาง กล่าวคือ คดีที่เกิดขึ้น

นอกเขต 6 จังหวัด คือ กรุงเทพมหานคร จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดปทุมธานี จะยื่นคำฟ้องต่อศาลจังหวัดแห่งท้องที่ที่จำเลยมีภูมิลำเนาก็ได้ แต่ต้องจัดทำสำเนาสำหรับศาลจังหวัดด้วยหนึ่งชุด

⇒ คดีที่เกิดขึ้นในเขตอำนาจศาลภาษีอากรกลาง หมายถึง ในเขตพื้นที่ 6 จังหวัด ที่กล่าวไว้ในวรรคก่อนข้างต้นต้องยื่นคำฟ้องต่อศาลภาษีอากรกลางสถานเดียว แม้จำเลยมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่ดังกล่าวจังหวัดใดจังหวัดหนึ่งก็ไม่สามารถยื่นคำฟ้องต่อศาลจังหวัดแห่งท้องที่ที่จำเลยมีภูมิลำเนานั้นได้แต่ประการใด เนื่องจากจังหวัดเหล่านั้นไม่อาจจัดตั้งศาลภาษีอากรจังหวัดได้ (บทเฉพาะกาล มาตรา 33)

2. การยื่นคำให้การ

คงมีลักษณะเช่นเดียวกันกับการยื่นคำฟ้อง โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

1. ไม่ว่ากรณีใด สามารถยื่นคำให้การต่อศาลฎีกาอากรกลางได้ทุกคดี
2. ยื่นคำให้การต่อศาลจังหวัดที่โจทก์ยื่นคำฟ้อง ในกรณีนี้คงต้องทำสำเนาคำให้การเพิ่มขึ้นจากเดิมอีกหนึ่งชุดสำหรับศาลจังหวัด
3. คดีที่ยื่นคำฟ้องต่อศาลฎีกาอากรกลางโดยตรง ไม่ว่าจะคดีเกิดขึ้น ณ ที่ใดก็ตาม จะยื่นคำให้การต่อศาลจังหวัดแห่งท้องที่ที่จำเลยมีภูมิลำเนาหาได้ไม่ กรณีนี้ให้ดำเนินการตามข้อ 1

ข้อสังเกต

ฎีกาอากรเกิดขึ้นโดยผลของกฎหมาย ลักษณะคดีฎีกาอากรจึงเป็นกรณีพิพาทกันระหว่างคู่ความที่เป็นหน่วยงานหรือเจ้าพนักงานของรัฐกับเอกชน หรือระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกัน (ในบางกรณี) ฉะนั้น พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการคดีฎีกาอากรจะเข้ามาเกี่ยวข้องในฐานะเป็นทนายความโจทก์หรือทนายจำเลยแล้วแต่กรณี หรืออาจมาเป็นทั้งทนายโจทก์และทนายจำเลยในคดีเดียวกัน (ในบางกรณี) แต่สำนักงานอัยการคดีฎีกาอากรมีอยู่ที่ส่วนกลางแห่งเดียว ดังนั้น ในทางปฏิบัติพนักงานอัยการในฐานะทนายโจทก์หรือจำเลยจะยื่นคำฟ้องหรือคำให้การแล้วแต่กรณีต่อศาลฎีกาอากรกลางทุกคดี

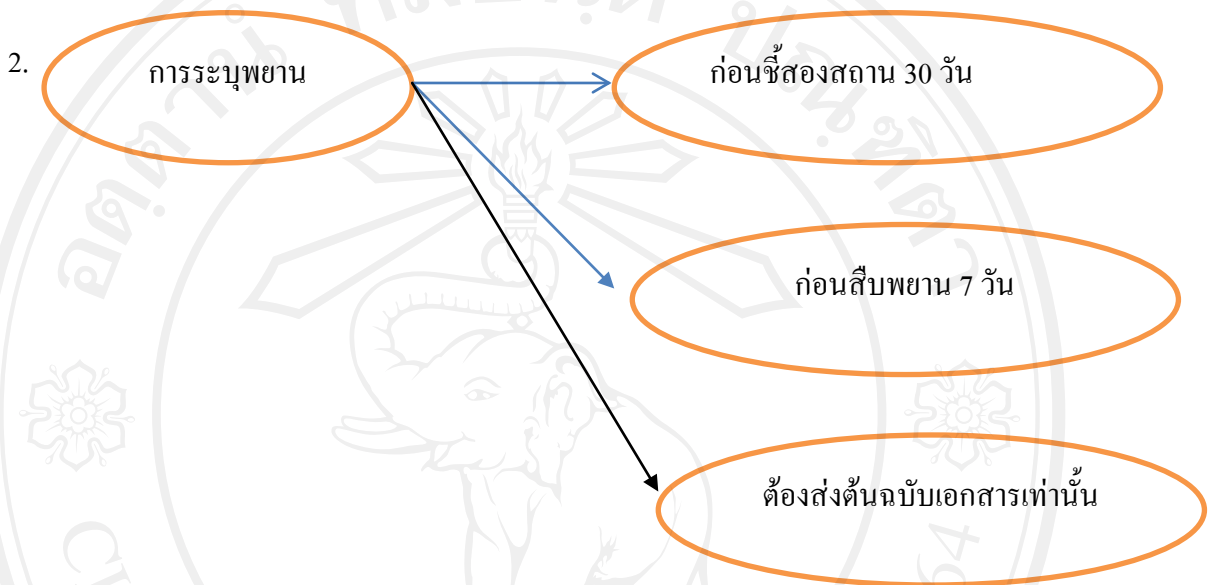
คำฟ้องหรือคำให้การคดีฎีกาอากรที่จะต้องอ้างบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ประกาศ คำสั่ง ระเบียบ หรือคำวินิจฉัยใดที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนข้ออ้างหรือข้อเท็จจริง ตามข้อกำหนดคดีฎีกาอากร พ.ศ.2544 ข้อ 12 กำหนดให้แนบสำเนาพร้อมกับคำคู่ความ (คำฟ้อง, คำให้การ แล้วแต่กรณี) เว้นแต่คำคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งจะได้อ้างไว้แล้ว

ถ้ามิได้ปฏิบัติและศาลสั่งให้ปฏิบัติภายในกำหนดระยะเวลาที่กำหนดก็ยังไม่ปฏิบัติอีกจะมีผลให้ศาลสั่งไม่รับคำคู่ความนั้น

ค่าขึ้นศาล

ทางปฏิบัติขณะนี้ศาลฎีกาอากรกลางเรียกเก็บค่าขึ้นศาลตามทฤษฎีแห่งหนี้ค่าฎีกาอากรแต่ละประเภทที่ต่างกันเป็นรายๆ ไป โดยศาลถือว่าหนังสือแจ้งการประเมินแต่ละฉบับหรือใบขนสินค้าแต่ละฉบับเป็นข้อหาแยกต่างหากจากกันได้ การคิดค่าขึ้นศาลจึงคิดเรียงข้อหาไป ข้อหาหนึ่งเป็นคำฟ้องหนึ่ง ค่าธรรมเนียมแต่ละข้อหาไม่เกินสองแสนบาท ในคดีหนึ่งๆ ที่มีหลายข้อหาจึงต้องเสียค่าขึ้นศาลเกินสองแสนบาท ตามคำพิพากษาฎีกาที่ 1220 / 2543 ในการพิจารณาว่าคดีใดจะต้องเสียค่าขึ้นศาลเท่าใดจำต้องพิจารณาคำฟ้องเป็นเกณฑ์ การเรียกค่าขึ้นศาลจึง

ต้องดูว่าคำฟ้องที่เสนอต่อศาลมีกี่ข้อหา แต่ละข้อหาเกี่ยวข้องกันหรือแยกจากกันได้ คำฟ้องของโจทก์เป็นการเสนอข้อหาต่อศาล 3 ข้อหาที่ไม่เกี่ยวข้องกันสามารถแยกออกจากกันได้ โจทก์จึงต้องเสียค่าขึ้นศาลทั้งสามข้อหา

2. การระบุพยาน

ในคดีอาชญากรรมมีบทบัญญัติไว้เป็นพิเศษตามข้อกำหนดคดีอาชญากรรม พ.ศ. 2544 ข้อ 15 พอแยกพิจารณาได้ดังนี้

1. ในกรณีที่มีการชี้สองสถาน ให้ยื่นบัญชีระบุพยานต่อศาลก่อนวันชี้สองสถานไม่น้อยกว่าสามสิบวัน พร้อมทั้งสำเนาเพื่อให้คู่ความฝ่ายอื่นหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมารับไปโดยทางเจ้าหน้าที่ศาล

2. ในกรณีที่ไม่มีการชี้สองสถาน ให้ยื่นบัญชีระบุพยานพร้อมทั้งสำเนาก่อนวันสืบพยานไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

การระบุพยานเพิ่มเติมและกรณีไม่ได้ยื่นบัญชีระบุพยานภายในกำหนด

การระบุพยานเพิ่มเติมและกรณีไม่ได้ยื่นบัญชีระบุพยานภายในกำหนด มีหลักเกณฑ์ตามข้อกำหนดคดีอาชญากรรม พ.ศ. 2544 ข้อ 15 วรรค 3 และ 4 ดังนี้

-ก่อนระยะเวลาที่กำหนดให้ยื่นบัญชีระบุพยานตามข้อ 1. หรือ 2. แล้วแต่กรณีสิ้นสุดลงให้ยื่นคำแถลงขอระบุพยานเพิ่มเติมต่อศาลพร้อมบัญชีระบุพยานเพิ่มเติมและสำเนาดังกล่าว กรณีนี้สามารถระบุพยานเพิ่มเติมได้ตลอด

-เมื่อระยะเวลาที่กำหนดให้ยื่นบัญชีระบุพยานตามข้อ 1. และ 2. ได้สิ้นสุดลง คู่ความที่ไม่ได้ยื่นบัญชีระบุพยานหรือต้องการยื่นบัญชีระบุพยานเพิ่มเติมอาจยื่นคำร้องพร้อมทั้งบัญชีระบุพยานเพิ่มเติมและสำเนาไม่ว่าเวลาใด ก่อนพิพากษาคดี สำหรับในกรณีหลังนี้ ศาลจะอนุญาตเมื่อได้ความดังนี้

1. เป็นที่พอใจว่ามีเหตุอันสมควรที่ไม่สามารถยื่นบัญชีระบุพยานตามกำหนดเวลาได้ หรือไม่สามารถทราบได้ว่าต้องนำพยานหลักฐานบางอย่างมาสืบเพื่อประโยชน์ตน หรือไม่ทราบว่าพยานหลักฐานบางอย่างได้มีอยู่หรือมีเหตุอันสมควรอื่นใด (แล้วแต่ข้อเท็จจริง)

2. ศาลเห็นว่า เพื่อให้การวินิจฉัยชี้ขาดข้อสำคัญแห่งประเด็นในคดีเป็นไปโดยเที่ยงธรรม จำเป็นต้องสืบพยานหลักฐานเช่นนั้น

การที่ศาลจะพิจารณาอนุญาตนั้นต้องครบองค์ประกอบทั้งสองข้อจะขาดข้อหนึ่งข้อใดหาได้ไม่ ฉะนั้น จึงควรยื่นบัญชีระบุพยานภายในเวลาที่กำหนด

การส่งเอกสารหรือพยานวัตถุ

ตามข้อกำหนดคดีภาษีอากร พ.ศ.2544 คู่ความฝ่ายที่อ้างเอกสารไม่จำเป็นต้องส่งสำเนาเอกสารต่อศาลและคู่ความฝ่ายอื่น แต่ให้ยื่นต้นฉบับพยานเอกสารและวัตถุพยานที่อยู่ในความครอบครองต่อศาลพร้อมบัญชีระบุพยาน ซึ่งหมายความว่า ในคดีที่มีการชี้สองสถานต้องส่งศาลก่อนวันชี้สองสถานไม่น้อยกว่าสามสิบวัน และในคดีนี้ไม่มีการชี้สองสถานต้องส่งศาลก่อนวันสืบพยานไม่น้อยกว่าเจ็ดวันแล้วแต่กรณีเช่นกัน

มิฉะนั้นคู่ความฝ่ายนั้นไม่มีสิทธินำพยานหลักฐานมาสืบในภายหลัง เว้นแต่จะได้รับการอนุญาตจากศาล ฯลฯ

ถ้าพยานเอกสารและพยานวัตถุอยู่ในความครอบครองของคู่ความฝ่ายอื่นหรือบุคคลภายนอก ถ้าประสงค์จะอ้างอิงให้ยื่นคำขอต่อศาลพร้อมการยื่นบัญชีระบุพยาน เพื่อให้ศาลมีคำสั่งเรียกพยานหลักฐานดังกล่าว

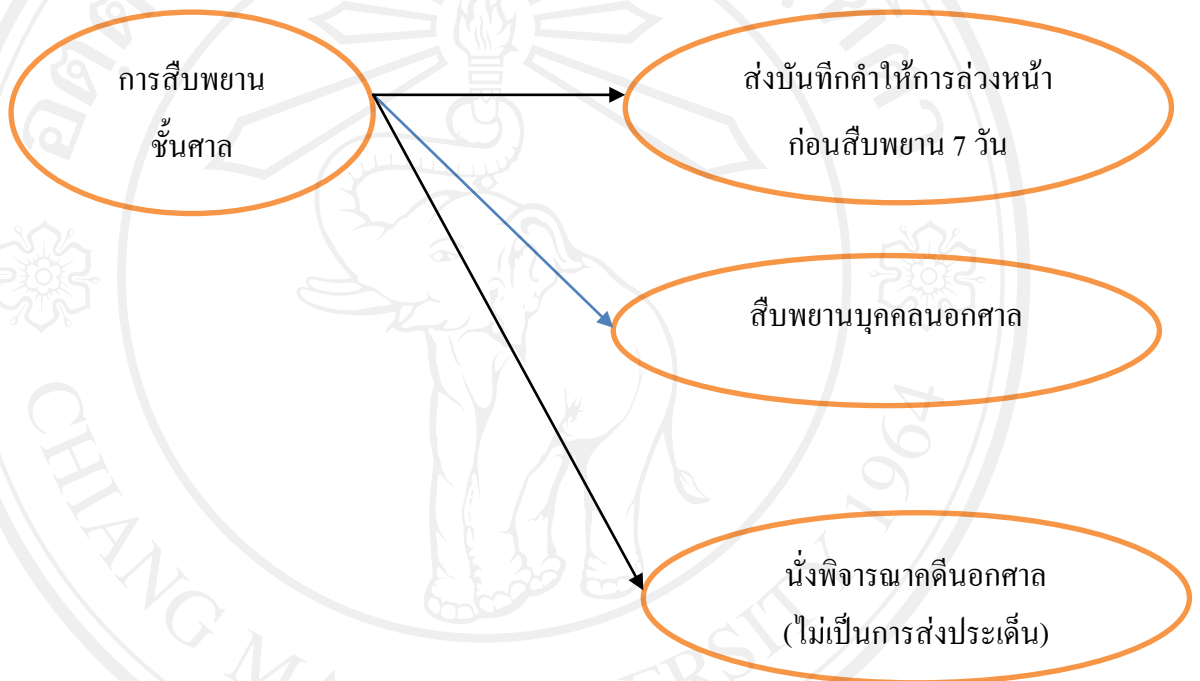
ระยะเวลาการยื่นคำขอก็จะต้องยื่นต่อศาลก่อนวันชี้สองสถานไม่น้อยกว่าสามสิบวันหรือก่อนวันสืบพยานไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน แล้วแต่กรณีเช่นเดียวกันกับการยื่นบัญชีระบุพยาน

การแจ้งกำหนดนัดพิจารณาแก่คู่ความ

ในคดีภาษีอากรนั้น เมื่อศาลภาษีอากรแจ้งกำหนดนัดพิจารณาให้คู่ความฝ่ายใดทราบแล้ว คู่ความฝ่ายนั้นไม่มาตามกำหนดนัด ให้เป็นหน้าที่ของคู่ความฝ่ายนั้นมารับทราบกำหนดนัดต่อไปจากศาลภาษีอากรเอง หากไม่มารับทราบให้ถือว่า คู่ความฝ่ายนั้นทราบกำหนดนัดต่อไป

แล้ว เช่น เมื่อได้แจ้งวันนัดชี้สองสถานให้คู่ความทราบแล้ว คู่ความฝ่ายหนึ่งไม่มาศาลในวันนัดชี้สองสถานหลังจากศาลกำหนดประเด็นพิพาทและกำหนดนัดสืบพยานครั้งต่อไปแล้วเป็นหน้าที่ของคู่ความฝ่ายที่ไม่มาต้องติดตามขอทราบจากศาลเอง ศาลฎีกาอาจจะไม่ประกาศวันนัดที่หน้าศาล อีกทั้งคู่ความฝ่ายที่มาศาลก็ไม่จำเป็นต้องแถลงขอให้ศาลส่งหมายนัดแต่อย่างใด หากไม่มาถือว่า รับประทานกำหนดนัดครั้งต่อไปแล้ว

3

3. การสืบพยานบุคคล

เนื่องจากคดีฎีกามีเอกสารเป็นจำนวนมากและเต็มไปด้วยตัวเลขที่ยากแก่การจดจำ ดังนั้น แทนที่จะนำพยานเข้ามาเบิกความตามปกติ ซึ่งพยานอาจติดขัดเนื่องจากจำข้อเท็จจริงไม่ได้ และอาจเบิกความไม่ต่อเนื่องเป็นเหตุให้เสียเวลามาก ฉะนั้น เพื่อความรวดเร็วในกระบวนการพิจารณาข้อกำหนดคดีฎีกา พ.ศ. 2544 ข้อ 29 จึงให้พยานนำบันทึกทบทวนความจำหรือบันทึกถ้อยคำของพยานที่บันทึกไว้ล่วงหน้า มาใช้ประกอบการเบิกความได้

แต่จะต้องแถลงความจำนงต่อศาลก่อนวันสืบพยานบุคคลนั้น โดยให้ส่งต้นฉบับบันทึกถ้อยคำดังกล่าวต่อศาลและส่งสำเนาแก่คู่ความฝ่ายอื่นทราบล่วงหน้าอย่างน้อยเจ็ดวันก่อนวันสืบพยานบุคคลนั้น

การสืบพยานดังกล่าวให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง กล่าวคือ ผู้ให้ถ้อยคำต้องมาศาลเพื่อรับรองบันทึกถ้อยคำดังกล่าวและตอบคำซักถามเพิ่มเติมถ้าหากมี และตอบคำถามค้าน และคำถามตั้งตามลำดับ

อนึ่ง บันทึกถ้อยคำพยานที่บันทึกไว้ล่วงหน้า ต้องปรากฏข้อความและใช้แบบพิมพ์ (ภ.ษ.7) ตามที่กำหนด รายละเอียดตัวอย่างบันทึกถ้อยคำพยานที่บันทึกไว้ล่วงหน้าได้รวบรวมไว้ในภาคผนวก

การสืบพยานบุคคลที่อยู่นอกศาล

หมายถึง การสืบพยานที่กระทำลงในขณะที่พยานเบิกความอยู่ในสถานที่คนละแห่งกับห้องพิจารณา อาจเกิดขึ้นจากสาเหตุหลายประการ เช่น พยานอยู่ต่างประเทศไม่สามารถมาเบิกความที่ศาลได้ เป็นต้น ตามข้อกำหนดคดีภาษีอากรข้อ 26 บัญญัติให้คู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือทั้งสองฝ่าย**มีคำขอ**และศาลเห็นสมควรอนุญาตเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลอาจอนุญาตให้ทำการสืบพยานบุคคลที่อยู่นอกศาล โดยระบบการประชุมทางจอภาพในกรณีดังกล่าว ศาลต้องบันทึกคำให้การของพยานที่เบิกความทางจอภาพไว้ โดยถือว่าพยานเบิกความในห้องพิจารณา

ข้อสังเกต

การสืบพยานคงต้องดำเนินไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเท่าที่สามารถทำได้ กล่าวคือ มีการสาบานหรือปฏิญาณตน ตอบคำซักถาม ซักค้าน และถามตั้งไปตามลำดับ แต่พยานคงไม่อาจลงลายมือชื่อไว้ในคำให้การที่บันทึกได้

คู่ความฝ่ายที่ขอต้องออกค่าใช้จ่ายในการสื่อสารประชุมทางจอภาพทั้งสิ้น และค่าใช้จ่ายดังกล่าวไม่ถือว่าเป็นค่าฤชาธรรมเนียม

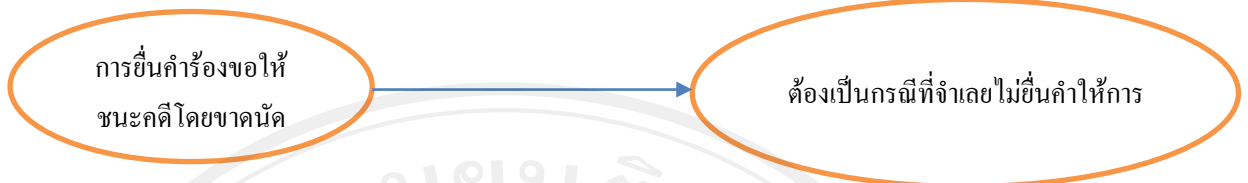
การนั่งพิจารณาคดีนอกศาล

เนื่องจากขณะนี้ศาลภาษีอากรมีเขตอำนาจที่ราชอาณาจักรตามบทเฉพาะกาล ด้วยเหตุดังกล่าวศาลจึงอาจมีคำสั่งกำหนดนั่งพิจารณาคดี ณ สถานที่ใดหรือในวันเวลาใดๆ ก็ได้ตามที่เห็นสมควร

การที่ศาลภาษีอากรกลางขอให้ศาลจังหวัดใดจังหวัดหนึ่งดำเนินการสืบพยานแทนนั้น ไม่ถือเป็นการส่งประเด็น

ดังนั้น หากศาลภาษีอากรกลางมีคำสั่งกำหนดนั่งพิจารณาคดี ณ ศาลจังหวัดใดหรือขอให้ศาลจังหวัดใดจังหวัดหนึ่งสืบพยานแทน จึงไม่ต้องเสียค่าส่งประเด็นเหมือนคดีแพ่งทั่วไป

4.

4. การยื่นคำร้องขอให้โจทก์ชนะคดีกรณีจำเลยขาดนัดยื่นคำให้การ

เมื่อจำเลยได้รับหมายเรียกและสำเนาคำฟ้อง หรือ โจทก์ได้รับหมายเรียกให้แก่ฟ้องแย้งโดยชอบแล้ว จำเลยหรือ โจทก์แล้วแต่กรณีจะต้องยื่นคำให้การแก่คดีภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด มิฉะนั้นย่อมถือว่าจำเลยหรือ โจทก์แล้วแต่กรณีขาดนัดยื่นคำให้การ

เนื่องจากพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลฎีกาและวิธีพิจารณาคดีฎีกา พ.ศ.2528 มิได้บัญญัติเกี่ยวกับการขาดนัดยื่นคำให้การไว้โดยเฉพาะ ฉะนั้น ตามมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวจึงให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม ซึ่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 198 ได้บัญญัติให้โจทก์หรือจำเลย(แล้วแต่กรณี) มีคำขอเพื่อให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดให้ตนเป็นฝ่ายชนะคดีโดยขาดนัด หากไม่ยื่นคำขอ จะมีผลให้ศาลสั่งให้จำหน่ายคดีจากสารบบความ

การขอให้โจทก์ชนะคดีกรณีจำเลยขาดนัดยื่นคำให้การจะต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์ดังนี้

1. จำเลยหรือ โจทก์ได้รับหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องหรือฟ้องแย้งโดยชอบแล้ว
2. กำหนดระยะเวลายื่นคำให้การได้สิ้นสุดลง
3. จำเลยหรือ โจทก์(กรณีฟ้องแย้ง)ไม่ได้ยื่นคำให้การ
4. คำขอต้องแสดงเจตนาว่า “ยื่นมาเพื่อให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดให้ตนเป็นฝ่ายชนะคดีโดยขาดนัด”

ถ้าการแสดงเจตนาของการยื่นคำขอเป็นอย่างอื่นนอกจากที่กล่าวไว้ในข้อ 4. ผลอาจถือว่าไม่ใช่คำขอตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 198 และอาจส่งผลให้ศาลสั่งจำหน่ายคดีนั้นจากสารบบความได้

ระยะเวลายื่นคำขอ

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 198 บัญญัติให้โจทก์ยื่นคำขอ ภายใน 15 วัน นับแต่ระยะเวลาที่กำหนดให้จำเลยยื่นคำให้การสิ้นสุดลง แม้ตัวบทใช้ถ้อยคำว่า “คำขอ” แต่ในทางปฏิบัติจะต้องทำเป็น “คำร้อง” เรียกว่า “คำร้องขอ” ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมศาล

ผลแห่งการยื่นคำขอ

ศาลอาจดำเนินการตามที่เห็นสมควร ดังต่อไปนี้

ก. มีคำสั่งให้โจทก์ส่งพยานเอกสารหลักฐานที่เห็นว่าจำเป็นแทนการสืบพยาน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 198 ทวิ (1) หรือ

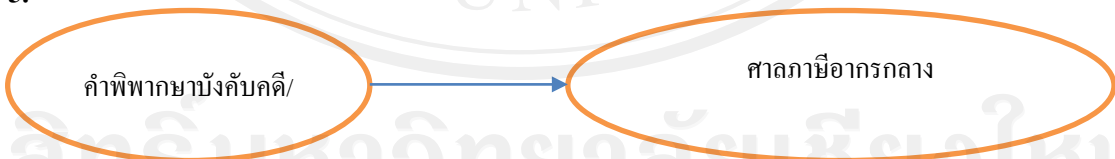
ข. กำหนดให้โจทก์สืบพยานหลักฐานไปฝ่ายเดียว รวมทั้งศาลอาจเรียก พยานหลักฐานอื่นมาสืบเอง ตามที่เห็นว่าจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 198 ทวิ วรรคสอง

ในทางปฏิบัติตามข้อ ก. คำสั่งที่ให้ส่งเอกสารหลักฐานต่าง ๆ นั้น ศาลจะกำหนด นัดฟังคำพิพากษาล่วงหน้าเอาไว้ด้วย

ตามข้อ ข. ศาลจะกำหนดวันนัดสืบพยานเอาไว้ทีเดียว

คำสั่งทั้งสองข้อดังกล่าว ศาลจะสั่งไว้ในคำร้องขอ จึงเป็นหน้าที่ของผู้ร้องขอต้อง ติดตามดูคำสั่งศาล หรือมอบหมายให้บุคคลอื่นดูแล ทั้งนี้เพื่อจะได้ดำเนินการกระบวนพิจารณา ต่อไปให้ถูกต้องตามควรแก่กรณี หากปล่อยให้ละเลยอาจเกิดผลเสียหายแก่คดีได้

5.

5. คำพิพากษา บังคับคดี/ เมื่อมีคำพิพากษาต้องพิจารณาว่าควรอุทธรณ์หรือไม่

การอุทธรณ์และฎีกา

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากร และวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ.2528 มาตรา

28 บัญญัติว่า

“ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลฎีกาหรือศาลฎีกาให้อุทธรณ์ไปยังศาลฎีกาได้ภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น”

หมายความว่า คดีฎีกาสามารถอุทธรณ์ไปศาลฎีกาได้แทบทุกเรื่อง เว้นแต่จะ ต้องห้ามตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลฎีกาและวิธีพิจารณาคดีฎีกา พ.ศ.2528 และ ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ในส่วนที่ต้องห้ามตามพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลฎีกาและวิธีพิจารณาคดีฎีกา ปรากฏตามมาตรา 25 ดังนี้ คือ

มิให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงในคดีที่มีราคาทรัพย์สินหรือจำนวนทุนทรัพย์ที่ พิพากษาไม่เกินห้าหมื่นบาท เว้นแต่ ผู้พิพากษาที่นั่งพิจารณาคดีนั้นในศาลฎีกาได้เห็น ความเห็น แย้งหรือให้การรับรองว่ามีเหตุอันควรอุทธรณ์ หรือได้รับอนุญาตให้อุทธรณ์เป็นหนังสือจากอธิบดี ผู้พิพากษาศาลฎีกากลาง

สำหรับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งได้แก่มาตรา 225 และ มาตรา 226 โดยมาตรา 225 กำหนดให้ข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ยกขึ้นมาอ้างในการยื่นอุทธรณ์นั้น ต้อง ประกอบด้วยลักษณะต่อไปนี้คือ

1. ต้องกล่าวไว้โดยชัดแจ้งในอุทธรณ์
2. ต้องยกขึ้นมาก่อนแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้น
3. มีสาระแก่คดีควรได้รับการวินิจฉัย

ส่วนมาตรา 226 เป็นเรื่องกำหนดหลักเกณฑ์ ห้ามมิให้อุทธรณ์คำสั่งในระหว่าง พิจารณา

อนึ่ง มีคำสั่งในคดีฎีกาบางเรื่องที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลฎีกาและวิธี พิจารณาคดีฎีกา พ.ศ.2528 ประสงค์จะให้อุทธรณ์ไปตามปกติธรรมดา คือ อุทธรณ์ฎีกาไปตาม ลำดับชั้น ซึ่งได้แก่ คำสั่งที่บัญญัติไว้ในมาตรา 26 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลฎีกาและวิธี พิจารณาคดีฎีกา พ.ศ.2528 คือ

- (1) คำสั่งให้จำคุก กักขัง หรือปรับผู้ใดตามประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาความแพ่ง
- (2) คำสั่งเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวก่อนพิพากษาหรือคำสั่งเกี่ยวกับการบังคับ คดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง

ดังนั้น คำสั่งของศาลฎีกาที่ไม่เข้าสองอนุมาตราดังกล่าวข้างต้น และไม่ ต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลฎีกาและวิธีพิจารณาคดีฎีกา พ.ศ. 2528 และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งแล้ว ย่อมต้องอุทธรณ์ต่อศาลฎีกาทันที

การแจ้งผลคดี

พนักงานอัยการในฐานะทนายแผ่นดิน มีหน้าที่ต้องแจ้งผลคดีให้ตัวความทราบ ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง พร้อมสำเนาคำพิพากษาหรือคำสั่ง (ระเบียบฯ การดำเนินคดีแพ่งฯ พ.ศ. 2547 ข้อ 44)

ทั้งนี้เนื่องจากคำพิพากษามีผลผูกพันคู่ความ จึงต้องแจ้งให้ตัวความทราบ มิฉะนั้นอาจเกิดความเสียหายขึ้นได้

ในกรณีแจ้งผลคดีชั้นฎีกาให้คัดสำเนาคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลฎีกาส่งสำนักงานอัยการสูงสุดภายในสามสิบวันโดยให้พนักงานอัยการผู้ดำเนินคดีรับรองสำเนา (ระเบียบฯ การดำเนินคดีแพ่งฯ พ.ศ.2547 ข้อ 45)

การแจ้งผลคดีศาลชั้นต้น

การแจ้งผลคดี ไม่ว่าจะเป็คดีรับว่าต่างหรือแก้ต่างก็ตาม พอจำแนกประเภทได้ ดังนี้

- การแจ้งผลคดีกรณีชนะคดี
- การแจ้งผลคดีกรณีแพ้คดี

การแจ้งผลคดีทั้งสองประเภทดังกล่าว นอกจากต้องเสนอความเห็นพร้อมคำพิพากษตามรายงานแล้ว จะต้องมืหนังสือแจ้งผลคดีและสำเนาคำพิพากษาให้กับตัวความทุกคดี

กรณีชนะคดี

คงแจ้งผลคดีโดยไม่ต้องมีความเห็นใดๆ

กรณีแพ้คดี

ต้องเพิ่มเติมความเห็น โดยเสนออุทธรณ์หรือไม่อุทธรณ์แล้วแต่กรณีในหนังสือแจ้งผลคดี พร้อมเหตุผลที่สนับสนุนความเห็นดังกล่าวเพื่อให้ตัวความตัดสินใจและอาจขอให้ตัวความส่งค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในชั้นอุทธรณ์ อีกทั้งขอให้ตัวความแจ้งเหตุผลประกอบการอุทธรณ์มาด้วยก็ได้แล้วแต่กรณี

ในทางปฏิบัติถ้าตัวความประสงค์จะอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งให้แพ้คดี ไม่ว่าจะแย้งความเห็นของพนักงานอัยการหรือไม่ก็ตาม พนักงานอัยการมักจะดำเนินการให้ตามความประสงค์ เว้นแต่เป็นกรณีคดีขาดอายุความหรือต้องห้ามมิให้อุทธรณ์โดยแจ้งชัด

ในกรณีที่ศาลพิพากษาหรือสั่งให้ตัวความแพ้คดีและจะถูกบังคับคดี ในกรณีที่จะอุทธรณ์หรือฎีกา พนักงานอัยการผู้ดำเนินคดีจะต้องยื่นคำร้องขอทุเลาการบังคับคดีไปพร้อมกับคำอุทธรณ์หรือฎีกาด้วย

การแจ้งผลคดีชั้นศาลฎีกา

ไม่ว่าคดีที่รับดำเนินการให้จะชนะหรือแพ้ก็ตาม จะต้องแจ้งผลคดีเช่นเดียวกัน โดยมีข้อควรปฏิบัติดังนี้

- รายงานพร้อมเสนอคำพิพากษาฎีกาตามสายงาน
- แจ้งผลคดีโดยทำเป็นหนังสือพร้อมส่งสำเนาคำพิพากษาฎีกาให้ตัวความ (โดยไม่ต้องทำความเห็น)
- ส่งสำเนาคำพิพากษาฎีกาเสนอสำนักงานอัยการสูงสุดตามระเบียบ

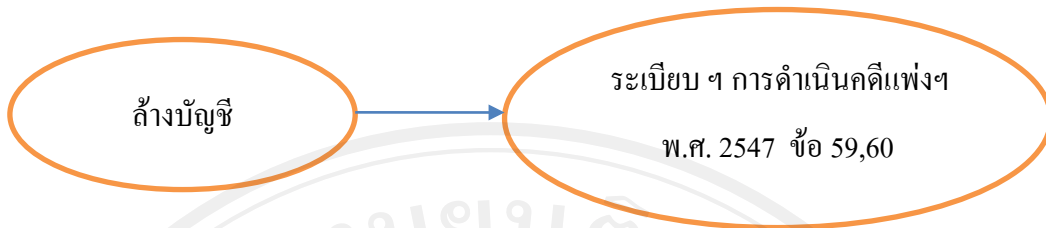
การบังคับคดีตามคำพิพากษาและคำสั่ง

เมื่อศาลนัดฟังคำพิพากษา พนักงานอัยการผู้ดำเนินคดีต้องไปศาลหรือมอบฉันทะให้นิติกรไปฟังคำพิพากษาแทน ทั้งนี้เพื่อทราบผลคดีและยังทำให้ทราบด้วยว่าคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งมาฟังคำพิพากษาหรือไม่ ถ้าผู้แพ้คดีมาฟังคำพิพากษา ผู้แพ้คดีจะต้องลงนามรับทราบคำบังคับของศาล ซึ่งสั่งไว้ที่หน้าปกสำนวนศาล ว่าให้ปฏิบัติตามคำบังคับของศาลภายในเวลาที่วัน มิฉะนั้นอาจถูกยึดทรัพย์หรือจำขัง

ในกรณีที่จะต้องบังคับคดีถ้าผู้แพ้คดีไม่ได้มาฟังคำพิพากษาหรือศาลมิได้ออกคำบังคับไว้ พนักงานอัยการจะต้องยื่นคำแถลงต่อศาลขอให้ออกคำบังคับและในคำแถลงควรระบุไว้ด้วยว่าหากส่งคำบังคับไม่ได้ด้วยประการใดขอให้ศาลสั่งให้ปิดคำบังคับ เมื่อยื่นคำแถลงแล้วจะต้องคอยติดตามว่าศาลออกคำบังคับเมื่อใด เมื่อศาลออกคำบังคับแล้วพนักงานอัยการจะต้องรีบดำเนินการนำส่งคำบังคับให้ผู้แพ้คดีทราบ

หากผู้แพ้คดีมิได้ปฏิบัติตามการชำระหนี้ตามคำบังคับภายในระยะเวลาที่กำหนดดังกล่าว พนักงานอัยการต้องยื่นคำขอให้ศาลออกหมายบังคับคดี เพื่อยึดทรัพย์ผู้แพ้คดีมาชำระหนี้ตามคำพิพากษาต่อไป เมื่อศาลออกหมายบังคับคดีแล้วให้พนักงานอัยการส่งสำเนามายบังคับคดีให้ส่วนราชการ ซึ่งเป็นตัวความทราบ เพื่อแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ไปยึดทรัพย์เอง

6

6. ระเบียบ ฯ การดำเนินคดีแพ่ง ฯ พ.ศ. 2547 ข้อ 59,60

ข้อ 59 การหักล้างทะเบียนเงินยืม

เมื่อศาลแต่ละชั้นได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งแล้ว ให้รีบดำเนินการหักล้างทะเบียนเงินยืมโดยไม่ต้องรอให้คดีถึงที่สุด

ระหว่างรอการบังคับคดี พนักงานอัยการผู้ว่าคดีจะเก็บรักษาเงินค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในข้อ 56 ต่อไปได้ไม่เกินสามเดือนนับแต่วันที่ศาลอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่ง โดยต้องนำส่งฝากเก็บรักษาตามนัยข้อ 57 ภายในสิบห้าวันนับแต่วันครบกำหนดสามเดือน

เมื่อคดีถึงที่สุด ให้พนักงานอัยการผู้ว่าคดีจัดทำบันทึกแจ้งว่าคดีถึงที่สุดแล้ว และส่งบัญชีค่าใช้จ่ายพร้อมเงินเหลือจ่ายและจัดทำใบถอนเงินที่ฝากไว้ในบัญชีเบ็ดเตล็ดเพื่อหักล้างทะเบียนเงินยืมภายในสิบห้าวันนับแต่คดีถึงที่สุด และไม่จำเป็นต้องดำเนินการอย่างใดต่อไปอีก ให้เจ้าหน้าที่การเงินหักล้างทะเบียนเงินยืมพนักงานอัยการผู้ว่าคดีและทะเบียนเงินกรมต่อไป หากเงินเหลือจ่ายตามวรรคสาม เป็นเงินนอกงบประมาณให้ส่งคืนตัวความ

ข้อ 60 การหักล้างทะเบียนเงินยืมกรณีเปลี่ยนตัวผู้ดำเนินคดี

ในกรณีที่พนักงานอัยการผู้ว่าคดีได้ยืมเงินค่าธรรมเนียมไปแล้ว ต่อมาพนักงานอัยการผู้นั้นจะต้องส่งมอบคดีให้พนักงานอัยการผู้อื่นรับไปดำเนินการต่อ ให้พนักงานอัยการผู้ส่งมอบคดีดำเนินการหักล้างทะเบียนเงินยืมให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่จะต้องส่งมอบคดี

การล้างบัญชี เกิดขึ้นได้ 2 กรณี คือ การล้างบัญชีเฉพาะราย (ชั่วคราว) และล้างบัญชีเมื่อคดีถึงที่สุด

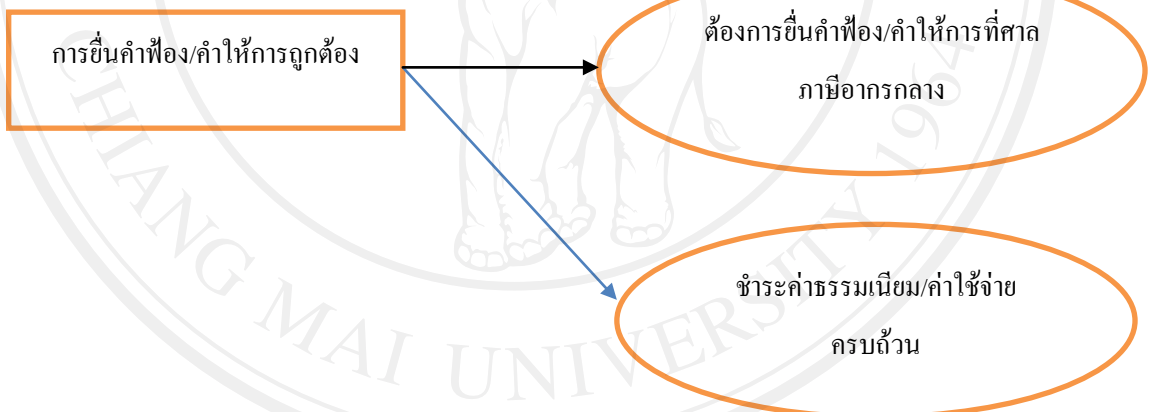
การล้างบัญชีเฉพาะราย ดำเนินการเมื่อศาลฎีกามีคำพิพากษาแล้วแต่คดีอยู่ในระหว่างอุทธรณ์ต่อศาลฎีกา หรือเมื่อพนักงานอัยการผู้ดำเนินคดีต้องย้ายไปรับราชการในสำนักงานหรือจังหวัดอื่น ให้พนักงานอัยการผู้ส่งมอบคดีดำเนินการหักล้างทะเบียนเงินยืม ภายใน 15 วัน นับแต่วันรับคำสั่งให้ส่งมอบคดี (ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีแพ่ง ฯ ข้อ 49)

การล้างบัญชีเมื่อคดีถึงที่สุด ให้พนักงานอัยการผู้ดำเนินคดีส่งเงินค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายที่เหลือเป็นรายได้แผ่นดินในนามสำนักงานอัยการสูงสุด เว้นแต่เงินค่าธรรมเนียมที่ส่วนราชการส่งมาเป็นเงินนอกงบประมาณ หรือตัวความเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นหรือรัฐวิสาหกิจให้ส่งเอกสารหลักฐาน เงินค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายที่เหลือ พร้อมบัญชีค่าใช้จ่ายให้แก่ตัวความดังกล่าว

ตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีแพ่งฯ ข้อ 48 กำหนดว่า “เมื่อคดีถึงที่สุดให้พนักงานอัยการผู้ดำเนินคดีจัดทำบันทึกแจ้งว่าคดีถึงที่สุดแล้ว และส่งบัญชีค่าใช้จ่ายพร้อมเงินเหลือจ่ายและทำใบถอนเงินที่ฝากไว้ในบัญชีเบ็ดเตล็ดเพื่อหักล้างทะเบียนเงินยืมภายในสี่สิบห้าวันนับแต่คดีถึงที่สุด และให้เจ้าหน้าที่การเงินหักล้างทะเบียนเงินยืมผู้ว่าคดีและทะเบียนกรมกองต่อไป”

OUTPUT

1.

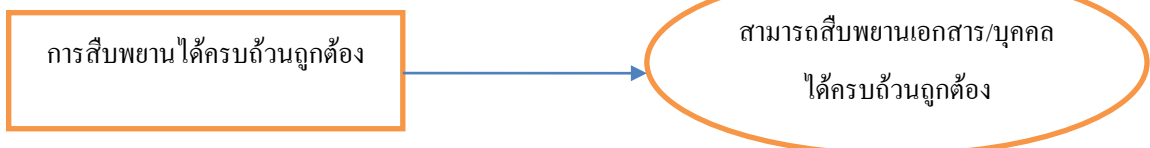

การยื่นคำฟ้อง/คำให้การถูกต้องครบถ้วนตามประเด็นข้อต่อสู้

2.

3.

4.

คำพิพากษา/คำสั่งให้ระงับคดีโดย
ขาดนัด

- 1. มีคำพิพากษาให้โจทก์ชนะคดี
- 2. สั่งให้นำพยานเข้าสืบฝ่ายเดียว

5.

การบังคับคดีตามคำพิพากษามี
ประสิทธิภาพ

ออกคำบังคับหมายบังคับคดีกรณี/
ชนะคดีอีกฝ่ายไม่ทำตามคำพิพากษา

กรณีต้องอุทธรณ์ฯ ไปศาลฎีกา

ห้ามอุทธรณ์ปัญหาข้อเท็จจริง

6.

การสืบพยานได้ครบถ้วนถูกต้อง

ล้างบัญชีกรณีคดี
ถึงที่สุด

ล้างบัญชีเฉพาะราย
กรณีเจ้าของสำนวน

ภาคผนวก ข

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ภาคผนวก ข

รายงานผลการปฏิบัติงาน

ENG 1

รายละเอียดการดำเนินการดังนี้

1) จัดทำวาระสัมมนา

วาระการสัมมนา กำหนดขอบเขตการจับความรู้

การจัดการความรู้งานคดีภาษีโรงเรือนและที่ดิน (Knowledge System for Property Tax Division)(
ท่านประธานชัย ตัณฑพานิช อธิบดีอัยการสำนักงานคดีภาษีอากร)

วาระที่ 1 การแจ้งให้ทราบวัตถุประสงค์และความเป็นมาของโครงการจับความรู้

ตามแผนแม่บทการจัดการความรู้สำนักงานอัยการสูงสุด ฉบับที่ 1 พ.ศ.2552-2561 และ
แผนยุทธศาสตร์การจัดการความรู้สำนักงานอัยการสูงสุด พ.ศ.2552-2556 ได้กำหนดให้การบริหาร
จัดการความรู้ (Knowledge Management) เป็นเครื่องมือในการพัฒนาองค์กรไปสู่การเป็นองค์กร
แห่งการเรียนรู้ โดยหลักการของการจัดการความรู้ในองค์กรนั้น หมายถึง การรวบรวมองค์ความรู้ที่
มีอยู่ในองค์กรซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคล (Tacit Knowledge) หรือในเอกสาร (Explicit
Knowledge) มาพัฒนาอย่างเป็นระบบ อัยการสูงสุดจึงได้กำหนดนโยบายการพัฒนาองค์กรอัยการ
ครอบคลุมภารกิจองค์กรอัยการทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย การอำนวยความสะดวกทางอาญา การ
รักษาผลประโยชน์ของรัฐ การคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน การพัฒนา
องค์กร และบุคลากร

“**บัญชีองค์ความรู้**” กำหนดขึ้นตามภารกิจหลักตามพันธกิจของสำนักงานอัยการสูงสุด
เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการสร้างและรวบรวมองค์ความรู้หลักและองค์ความรู้สนับสนุนตามแผน
แม่บทการจัดการความรู้ โดยประกอบด้วยองค์ความรู้ 100 ลำดับ งานคดีภาษีโรงเรือนและที่ดิน เป็น
องค์ความรู้ในภารกิจที่ 2 ด้านการรักษาผลประโยชน์ของรัฐ ลำดับที่ 41

เนื่องด้วยสำนักงานอัยการสูงสุดได้ทำสัญญาโดยตกลงว่าจ้างวิทยาลัย ศิลปะ สื่อและ
เทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ให้เป็นที่ปรึกษาในโครงการบริหารจัดการความรู้ โดยสำนักงาน
อัยการสูงสุดได้จัดสรรทุนการศึกษาในหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต สาขาการจัดการความรู้ให้แก่
ข้าราชการฝ่ายอัยการ จำนวน 2 รุ่น รวมนักศึกษาทั้งสิ้น 44 คน โดยนักศึกษาทั้งหมดได้รับ
มอบหมายให้มีหน้าที่ในการจัดทำองค์ความรู้ให้ครบตามแผนฯ ดังกล่าว พร้อมทำรายงานการ
ค้นคว้าอิสระตามหัวข้อความรู้ที่นักศึกษาแต่ละคนได้เลือกสรร

วาระที่ 2 การแจ้งวัตถุประสงค์ของการสัมมนา

วัตถุประสงค์ของการสัมมนาครั้งนี้

- ต้องการได้ขอบเขตของความรู้ เพื่อนำไปกำหนดฐานความรู้เกี่ยวกับงานคดีภาษี
โรงเรียนและที่ดินว่างงานในอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการในการดำเนินคดีภาษี
โรงเรียนแต่ละงานมีหลักการที่สำคัญอย่างไร ปัญหาในการปฏิบัติงานคืออะไร เพื่อ
นำไปสร้างระบบการจัดการความรู้
- ต้องการให้ผู้บริหารกำหนดตัวผู้เชี่ยวชาญ(ขอทราบรายชื่อผู้เชี่ยวชาญ)
- ต้องการให้ผู้บริหารมอบนโยบายการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และนโยบายการ
จัดการความรู้ของงานคดีภาษีโรงเรียนและที่ดิน สำนักงานคดีภาษีอากร ให้สอดคล้อง
กับวิสัยทัศน์ แผนแม่บทการจัดการความรู้ ของสำนักงานอัยการสูงสุด
)มองในภาพรวมภายใน ปี ข้างหน้าว่าระบบการจัดการความรู้งานคดีภาษีโรงเรียน 5-3
(และที่ดินจะเป็นไปในทิศทางใด
สำนักงานอัยการสูงสุดจะพัฒนาไปสู่อุ้งค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการความรู้
อย่างเป็นระบบ ทันสมัยและเชื่อถือได้(
- ต้องการให้ผู้บริหารพิจารณาประเภทผู้ใช้งานระบบที่ควรมี ระบบจัดการความรู้คดี)
(ภาษีโรงเรียนและที่ดิน
 1. ผู้บริหาร)Manager) (อธิบดีอัยการ รองอธิบดีอัยการ และอัยการพิเศษฝ่าย)
 2. ผู้เชี่ยวชาญ)Expert) ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานคดีภาษีโรงเรียนและ
(ที่ดินมา เป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว
 3. ผู้ใช้งานทั่วไป (User) ผู้ที่เริ่มปฏิบัติงานคดีภาษีโรงเรียนและที่ดิน และยังไม่
(ความรู้ประสบการณ์ในการทำงานคดีภาษีโรงเรียนและที่ดิน

วาระที่ 3 การกำหนด Critical Tasks ภารกิจสำคัญในงานคดีภาษีโรงเรียนและที่ดิน (

ปัญหาที่สำคัญที่สุด (งานวิกฤต) ที่ควรแก้ไขโดยเร่งด่วนโดยการใช้ระบบจัดการความรู้
เข้ามาปรับใช้เพื่อแก้ไขปัญหา (ถ้าไม่แก้ไขจะเกิดผลกระทบไปในทางเสียหายมากที่สุด) ผู้บริหาร
เห็นว่าควรเป็นปัญหาเรื่องใดที่จะต้องพิจารณาแก้ไขก่อนเป็นอันดับแรก

การประชุมสัมมนา กำหนดขอบเขตการจับความรู้(ผู้เชี่ยวชาญ)

Scoping Meeting

คดีภาษีโรงเรือนและที่ดิน

วาระที่ 1 การแจ้งให้ทราบวัตถุประสงค์และความเป็นมาของ โครงการจับความรู้

สำนักงานอัยการสูงสุดได้อนุมัติตามแผนแม่บทการจัดการความรู้ สำนักงานอัยการสูงสุด พ.ศ.2552-2561 เพื่อเป็นแนวทางและจุดเริ่มต้นของการพัฒนาด้านการจัดการสารสนเทศและความรู้ขององค์กรอย่างเป็นระบบและมีเป้าหมายที่ชัดเจน โดยมุ่งเน้นการจัดการความรู้ที่จำเป็นต่อการดำเนินการและสนับสนุนการดำเนินการของสำนักงานอัยการสูงสุด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “องค์ความรู้ที่ซ่อนเร้นอยู่ในตัวบุคคล” (Tacit Knowledge) เพื่อรักษาและนำมาใช้ประโยชน์ ก่อนที่บุคลากรซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญนั้นๆ จะพ้นจากราชการไป ทำให้องค์ความรู้ขององค์กรยังคงอยู่ และเพื่อเป็นการสร้างคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

นอกจากนี้ยังอนุมัติแผนยุทธศาสตร์การจัดการความรู้สำนักงานอัยการสูงสุด ฉบับที่ 1 ปีงบประมาณ พ.ศ.2552-2556 เพื่อกำหนดแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนแม่บทการจัดการความรู้ฯ โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อรวบรวมองค์ความรู้ที่เป็นภารกิจเกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการ ให้สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วาระที่ 2 การแจ้งวัตถุประสงค์ของการประชุม

แผนแม่บทการจัดการความรู้ ระยะที่ 1 กำหนดองค์ความรู้ตามลักษณะของภารกิจ 4 ด้านตามพันธกิจของสำนักงานอัยการสูงสุด ออกเป็น 100 องค์ความรู้ ตามบัญชีรายการองค์ความรู้ลำดับที่ 41 เป็นองค์ความรู้เกี่ยวกับคดีภาษีโรงเรือนและที่ดินฯ ตามภารกิจรักษาผลประโยชน์ของรัฐ

คดีภาษีโรงเรือนและที่ดินฯ จะสามารถแยกเป็นหัวข้อองค์ ความรู้ย่อยได้หรือไม่ วัตถุประสงค์ของการประชุมครั้งนี้

-ต้องการได้ขอบเขตของความรู้ เช่น การดำเนินคดีภาษีโรงเรือนและที่ดินฯ คืออะไร มีกี่ขั้นตอน

วาระที่ 3 การกำหนด งานวิกฤต (Critical Task) ในคดีภาษีโรงเรือนและที่ดินฯ

การกำหนด งานวิกฤต (Critical Task) ในหัวข้อความรู้ดังกล่าว ต้องอาศัยผู้มีความรู้ ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญดำเนินการ เพื่อให้ได้องค์ความรู้ที่จะราชการได้ เพราะหากการทำงานไม่มี ประสิทธิภาพแล้ว จะทำให้เกิดความเสียหายแก่องค์กรและสังคมโดยรวม เช่น หากไม่มี

แนวทางในการประเมินภาษีโรงเรือนและที่ดินฯ ที่เป็นมาตรฐานอาจทำให้เกิดข้อพิพาทระหว่าง
ท้องถิ่นกับหน่วยงานจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินฯ มากขึ้น

วาระที่ 4 กำหนดตัวผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการดำเนินคดีภาษีโรงเรือนและที่ดินฯ

กำหนดตัวผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า ท่านสุรัชต์ วงศ์สุขุมอมร อัยการผู้เชี่ยวชาญ สำนักงานคดีภาษีอากร
เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับคดีภาษีอากร มาเป็นเวลานาน มีประสบการณ์มาก

วาระที่ 5 ตารางนัดหมายการสัมมนา

กำหนดการสัมมนา ท่านสุรัชต์ วงศ์สุขุมอมร ครั้งละไม่เกินสองชั่วโมง โดยมีการ
เตรียมตัวก่อน กำหนดให้เสร็จก่อน ภายในเดือนมิถุนายน 2554

วาระที่ 6 กรณีศึกษาที่จะใช้เป็นตัวแทนปัญหา ใน Case Study Meeting

ในการสัมมนา ท่านสุรัชต์ วงศ์สุขุมอมร จะขอให้กล่าวถึงปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นจริง
เกี่ยวกับคดีภาษีโรงเรือนและที่ดินฯ

วาระอื่นๆ

ในการสัมมนา ท่านสุรัชต์ วงศ์สุขุมอมร จะต้องสอบถามรายชื่อพนักงานอัยการ นิติ
กรหรือบุคคลอื่นๆ เอกสาร และสารสนเทศ ที่สามารถใช้อ้างอิงในการตรวจสอบและรวบรวม
พยานหลักฐานเบื้องต้น

การประชุมสัมภาษณ์จับความรู้

Knowledge Capture Meeting

คดีภาษีโรงเรือนและที่ดินฯ

วาระที่ 1 การแจ้งให้ทราบวัตถุประสงค์และความเป็นมาของโครงการจับความรู้

สำนักงานอัยการสูงสุดได้อนุมัติตามแผนแม่บทการจัดการความรู้ สำนักงานอัยการสูงสุด พ.ศ.2552-2561 เพื่อเป็นแนวทางและจุดเริ่มต้นของการพัฒนาด้านการจัดการสารสนเทศและความรู้ขององค์กรอย่างเป็นระบบและมีเป้าหมายที่ชัดเจน โดยมุ่งเน้นการจัดการความรู้ที่จำเป็นต่อการดำเนินการและสนับสนุนการดำเนินการของสำนักงานอัยการสูงสุด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “องค์ความรู้ที่ซ่อนเร้นอยู่ในตัวบุคคล” (Tacit Knowledge) เพื่อรักษาและนำมาใช้ประโยชน์ ก่อนที่บุคลากรซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญนั้นๆ จะพ้นจากราชการไป ทำให้องค์ความรู้ขององค์กรยังคงอยู่และเพื่อเป็นการสร้างคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

นอกจากนี้ยังอนุมัติแผนยุทธศาสตร์การจัดการความรู้สำนักงานอัยการสูงสุด ฉบับที่ 1 ปีงบประมาณ พ.ศ.2552-2556 เพื่อกำหนดแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนแม่บทการจัดการความรู้ฯ โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อรวบรวมองค์ความรู้ที่เป็นภารกิจเกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการ ให้สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วาระที่ 2 การแจ้งวัตถุประสงค์ของการประชุม

ในการสัมภาษณ์ท่านสุรชต์ วงศ์สุขุมอมร เพื่อจับประสบการณ์เกี่ยวกับการดำเนินคดีภาษีโรงเรือนและที่ดินฯ ว่ามีขั้นตอนอย่างไร เช่น

(1) ในขั้นตอนก่อนการฟ้องคดี จะต้องพิจารณาถึงเรื่องอะไรบ้าง เช่น การตรวจสำนวน , การทำความเข้าใจคดี , การยื่นฟ้อง

(2) ระหว่างฟ้องคดี จะต้องพิจารณาถึงเรื่องอะไร เช่น การสืบพยาน

(3) หลังจากการดำเนินการฟ้องคดี แล้ว ผลคดีเป็นอย่างไร เช่น ต้องมีการอุทธรณ์หรือไม่ ถ้ามีการอุทธรณ์ใครเป็นผู้ดำเนินการ

วาระที่ 3 ประเด็นสำคัญ แนวคิดที่จำเป็นจากประสบการณ์ และหลักการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีภาษีโรงเรือนและที่ดินฯ และหลักการต่างๆ เกี่ยวกับการดำเนินคดีภาษีโรงเรือนและที่ดินฯ ว่ามีเรื่องสำคัญในการดำเนินคดีภาษีโรงเรือนและที่ดินฯ ที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการในการรับดำเนินคดี การต่อสู้คดีในศาลและผลของคดีด้วยว่าเป็นอย่างไร

วาระที่ 4 ความรู้เทคนิคอื่นๆที่ได้จากประสบการณ์ประกอบการตัดสินใจ(Support Tacit Knowledge)

ให้ความรู้และเทคนิคในการดำเนินคดีภายในเรือนและที่อื่น ๆ ข้อควรระวัง วิธีป้องกัน
และแก้ไข
วาระอื่นๆ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

การประชุมสัมภาษณ์กรณีศึกษา

Case Study Meeting

การตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐานเบื้องต้น

วาระที่ 1 การแจ้งให้ทราบวัตถุประสงค์และความเป็นมาของโครงการจับความรู้

สำนักงานอัยการสูงสุดได้อนุมัติตามแผนแม่บทการจัดการความรู้ สำนักงานอัยการสูงสุด พ.ศ.2552-2561 เพื่อเป็นแนวทางและจุดเริ่มต้นของการพัฒนาด้านการจัดการสารสนเทศและความรู้ขององค์กรอย่างเป็นระบบและมีเป้าหมายที่ชัดเจน โดยมุ่งเน้นการจัดการความรู้ที่จำเป็นต่อการดำเนินการและสนับสนุนการดำเนินการของสำนักงานอัยการสูงสุด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “องค์ความรู้ที่ซ่อนเร้นอยู่ในตัวบุคคล” (Tacit Knowledge) เพื่อรักษาและนำมาใช้ประโยชน์ ก่อนที่บุคลากรซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญนั้นๆ จะพ้นจากราชการไป ทำให้องค์ความรู้ขององค์กรยังคงอยู่ และเพื่อเป็นการสร้างคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

นอกจากนี้ยังอนุมัติแผนยุทธศาสตร์การจัดการความรู้สำนักงานอัยการสูงสุด ฉบับที่ 1 ปีงบประมาณ พ.ศ.2552-2556 เพื่อกำหนดแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนแม่บทการจัดการความรู้ฯ โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อรวบรวมองค์ความรู้ที่เป็นภารกิจเกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการ ให้สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วาระที่ 2 การแจ้งวัตถุประสงค์ของการประชุม

การสัมภาษณ์ท่านสุรชต์ วงศ์สุขุมอมร เพื่อขอให้อธิบายกรณีศึกษา ซึ่งอาจเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นบ่อยๆ หรือข้อผิดพลาดที่ตรวจพบบ่อยๆ ในการดำเนินคดีภาษีโรงเรือนและที่ดินฯ เพื่อตรวจสอบหลักการที่ได้จากการจับความรู้ในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินคดีภาษีโรงเรือนและที่ดินฯ รวมทั้งตรวจสอบว่าประสบการณ์ แนวคิด และหลักการที่จับจากท่านสุรชต์ วงศ์สุขุมอมร ในการสัมภาษณ์ครั้งที่แล้วเพียงพอหรือไม่สำหรับการทำงานจริง

วาระที่ 3 ขอให้ท่านสุรชต์ วงศ์สุขุมอมร อธิบายกรณีศึกษา กรณีละประมาณ 15 นาที

วาระที่ 4 ทบทวนกระบวนการ กรณีศึกษานั้นๆ ว่าตรงตามที่เข้าใจเบื้องต้นหรือไม่

วาระอื่นๆ

การประชุมสัมมนาทัศนสอบความเข้าใจ

Validation Meeting

การตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐานเบื้องต้น

วาระที่ 1 การแจ้งให้ทราบวัตถุประสงค์และความเป็นมาของ โครงการจับความรู้

สำนักงานอัยการสูงสุดได้อนุมัติตามแผนแม่บทการจัดการความรู้ สำนักงานอัยการสูงสุด พ.ศ.2552-2561 เพื่อเป็นแนวทางและจุดเริ่มต้นของการพัฒนาด้านการจัดการสารสนเทศและความรู้ขององค์กรอย่างเป็นระบบและมีเป้าหมายที่ชัดเจน โดยมุ่งเน้นการจัดการความรู้ที่จำเป็นต่อการดำเนินการและสนับสนุนการดำเนินการของสำนักงานอัยการสูงสุด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “องค์ความรู้ที่ซ่อนเร้นอยู่ในตัวบุคคล ” (Tacit Knowledge) เพื่อรักษาและนำมาใช้ประโยชน์ ก่อนที่บุคลากรซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญนั้นๆ จะพ้นจากราชการไป ทำให้องค์ความรู้ขององค์กรยังคงอยู่ และเพื่อเป็นการสร้างคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

นอกจากนี้ยังอนุมัติแผนยุทธศาสตร์การจัดการความรู้สำนักงานอัยการสูงสุด ฉบับที่ 1 ปีงบประมาณ พ.ศ.2552-2556 เพื่อกำหนดแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนแม่บทการจัดการความรู้ฯ โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อรวบรวมองค์ความรู้ที่เป็นภารกิจเกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการ ให้สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วาระที่ 2 การแจ้งวัตถุประสงค์ของการประชุม

การสัมมนาท่านสุรชต์ วงศ์สุขุมอมร เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของผู้สัมมนาตรงกับความรู้ประสบการณ์ที่สุรชต์ วงศ์สุขุมอมร ถ่ายทอดให้หรือไม่

วาระที่ 3 วิสวกรความรู้ สอนกลับ ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญาโรงเรือนและที่ดินฯ

ผู้สัมมนา สอนทวนหลักการดำเนินคดีอาญาโรงเรือนและที่ดินฯ

วาระที่ 4 สอนทวน กรณีศึกษา

นำกรณีศึกษาดำเนินการในขั้นตอน Case Study Meeting และขั้นตอนทั้งหมด มาสอบ ทวน ท่านสุรชต์ วงศ์สุขุมอมร เพื่อตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน

วาระที่ 5 สอบทวน รายชื่อบุคคล เอกสาร และสารสนเทศ อ้างอิง ในการดำเนินคดีอาญาโรงเรือนและที่ดินฯ

วาระอื่นๆ

2) บทวิเคราะห์ Transcript ENG 1

บทวิเคราะห์ Transcript

การสัมภาษณ์ผู้บริหารเฉพาะในส่วนการดำเนินคดีภาษีโรงเรือนและที่ดิน

(ท่านประศาสน์ชัย ตัณฑพานิช)

ขอบเขตความรู้(ENG 1)

ต้องการหลักการสำคัญในเรื่องขั้นตอนการดำเนินคดีภาษีโรงเรือนและที่ดิน ต้องคำนึงถึงข้อกำหนดและข้อเท็จจริงอย่างไรบ้าง มีเทคนิคอย่างไรในขั้นตอนการดำเนินคดีภาษีโรงเรือนและที่ดิน มีองค์ความรู้อย่างไรบ้าง หรืออาศัยประสบการณ์จากพนักงานอัยการที่ทำคดีมาแล้วจะมีเทคนิคสอดแทรกในทุกขั้นตอนการดำเนินคดีภาษีโรงเรือนและที่ดิน ทุกขั้นตอนควรมีคำอธิบายชี้แจงเพื่อให้เป็นความรู้อันลึกซึ้งกับคนที่เข้ามาศึกษา

การกำหนดตัวผู้เชี่ยวชาญ

ต้องทำงานด้านคดีภาษีโรงเรือนและที่ดิน มาไม่น้อยกว่า 5 ปีและให้ความสนใจในด้านวิชาการด้วย ซึ่งผู้บริหารให้ไปพิจารณาเองตามเงื่อนไขที่ท่านกำหนด

ผู้ใช้งาน

พนักงานอัยการ นิติกร สำนักงานคดีภาษีอากร

ปัญหาวิกฤติที่สมควรแก้ไข

เนื่องจากการดำเนินคดีภาษีโรงเรือนและที่ดิน ปัญหาวิกฤติที่จะต้องรีบแก้ไขคือ ในปัญหาการกำหนดค่ารายปี ตามมาตรา 8 พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475 ยังไม่มีแนวทาง/หลักเกณฑ์ที่แน่นอน

การแบ่งประเภทผู้ใช้งาน(ENG2)

๑. ผู้บริหาร คือ อธิบดี รองอธิบดี และอัยการพิเศษฝ่าย

๒. ผู้เชี่ยวชาญก็คือผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน

๓. คือผู้ใช้งานทั่วไป (ผู้ปฏิบัติงาน) ที่เริ่มเข้ามาทำงานในสำนักงานคดีภาษีอากรแล้วยังไม่มีประสบการณ์ซึ่งอาจรวมถึงนิติกร และอัยการผู้ช่วย

ความรู้ที่ผู้ใช้งานจำเป็นต้องใช้

๑. ผู้บริหาร คือ อธิบดี รองอธิบดี และอัยการพิเศษฝ่าย ความรู้ด้านการดำเนินคดีภาษีอากรที่เป็นหลักสำคัญๆ ที่ใช้ในการบริหาร

๒. ผู้เชี่ยวชาญก็คือผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ความรู้ด้านการดำเนินคดีภาษีอากรที่ใช้ในการแก้ปัญหาในการทำงาน

๓. ผู้ใช้งานทั่วไป (ผู้ปฏิบัติงาน) ความรู้เบื้องต้นในการดำเนินคดีภาษีอากร

นโยบายหรือวิสัยทัศน์ของสำนักงานคณิศรด้านการจัดการความรู้ (MAN 1)

สำนักงานคณิศรอากรควรจะเป็นแหล่งความรู้ด้านกฎหมายอากรทุกประเภท และมีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านในการดำเนินคดีอากร และสามารถทำให้ผู้ปฏิบัติงาน สามารถปฏิบัติงานได้โดยไม่มีข้อขัดข้อง

บทวิเคราะห์ Transcript

การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในส่วนการดำเนินคดีอากรโรงเรียนและที่ดิน(ท่านสุรชต์ วงศ์สุขอมมร)

ขอบเขตความรู้(ENG 1)

ต้องการหลักการสำคัญในเรื่องขั้นตอนการดำเนินคดีอากรโรงเรียนและที่ดิน ต้องคำนึงถึง ข้อกฎหมายและข้อเท็จจริงอย่างไรบ้าง มีเทคนิคอย่างไรในขั้นตอนการดำเนินคดีอากรโรงเรียนและที่ดิน มีองค์ความรู้อย่างไรบ้าง หรืออาศัยประสบการณ์จากพนักงานอัยการที่ทำคดีมาแล้วจะมีเทคนิคสอดแทรกในทุกขั้นตอนการดำเนินคดีอากรโรงเรียนและที่ดิน ทุกขั้นตอนควรมีคำอธิบาย ชี้แจงเพื่อให้เป็นความรู้กับคนที่เข้ามาศึกษา

ปัญหาวิกฤติและการ แก้ไข

เนื่องจากการดำเนินคดีอากรโรงเรียนและที่ดิน ปัญหาวิกฤติที่จะต้องรีบแก้ไขคือในปัญหา การกำหนดค่ารายปี ตามมาตรา 8 พระราชบัญญัติอากรโรงเรียนและที่ดิน พ.ศ. 2475

การแก้ไข สามารถทำได้โดยรวบรวมคำพิพากษาศาลฎีกา คดีอากรโรงเรียนและที่ดิน เพื่อใช้ศึกษาแนวทางที่ศาลฎีกากำหนดว่าโรงเรียนและที่ดินประเภทใดต้องกำหนดค่ารายปี เพื่อเป็นฐานในการคำนวณค่าอากรโรงเรียนและที่ดินเท่าใด จะได้มีหลักเกณฑ์ในการทำคำฟ้อง/ คำให้การ

ขั้นตอนการดำเนินคดีอากรโรงเรียนและที่ดิน โดยสรุป ตั้งแต่รับเรื่องจนถึงศาลชั้นต้นพิพากษาและ ขั้นตอนหลังศาลชั้นต้นพิพากษา มีกระบวนการใด ที่ขั้นตอน

กระบวนการในอากรโรงเรียนและที่ดิน มี 5 ขั้นตอนสำคัญ คือ

1. การเตรียมคดี
2. การดำเนินคดีในชั้นศาล
3. การแจ้งผลคดี
4. การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง
5. การปฏิบัติเกี่ยวกับเงินค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี

กรณีศึกษาและประโยชน์ที่ได้

โรงเรียนและที่ดินที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีโรงเรียนและที่ดิน ตามมาตรา 9(3)

พระราชบัญญัติภาษีโรงเรียนและที่ดิน พ.ศ. 2475

ประโยชน์ที่ได้ คือทำให้ได้ข้อมูลฐานความรู้ว่าคดีใดได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีโรงเรียนและที่ดิน ตามมาตรา 9(3) พระราชบัญญัติภาษีโรงเรียนและที่ดิน พ.ศ. 2475

อัตรากำลังคนที่เหมาะสม

สำนักงานคดีภาษีอากรมีสำนักงานคดี 4 สำนักงาน เดิมอัตรากำลังคนที่เหมาะสม สำหรับสำนักงานคดีภาษีอากรที่เคยมีคือ สำนักงานละ 10 คนรวมต้องมี 40 คน แต่ปัจจุบันแต่ละสำนักงานมีไม่ถึง 10 คน

แต่อย่างไรก็ตามจำนวนคดีปัจจุบันยังพอทำงานได้ และหากเอาจำนวนคดีเปรียบเทียบกับอัตรากำลังคนอัยการหนึ่งคนควรรับคดีไม่เกิน 2 เรื่อง/คน/เดือน

3) รายงานผลการปฏิบัติงาน

รายงานผลการปฏิบัติงาน(ผู้บริหาร)
ระบบการจัดการความรู้เพื่องานคดีภาษีโรงเรือนและที่ดิน
(Knowledge System for Property Tax Division)

ครั้งที่ 1 วันที่ 21 มิถุนายน 2554

แผนการทำงาน

1. เข้าพบผู้บริหาร สำนักงานคดีภาษีอากร นาย (อธิบดีอัยการสำนักงานคดีภาษีอากร) ประศาสน์ชัย ดัชนีพานิช เพื่อขออนุญาตเข้าศึกษาเพื่อสร้างระบบการจัดการความรู้ เพื่อพัฒนางานคดีภาษีโรงเรือนและที่ดิน และเข้าสัมภาษณ์ผู้บริหารเพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ และความเป็นมาของโครงการการจัดการความรู้ ประมาณ)15-30 นาที(
2. ขอเอกสารที่เกี่ยวกับสำนักงานคดีภาษีอากร แผนการจัดการความรู้ของสำนักงานคดีภาษีอากร คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการความรู้ของสำนักงานคดีภาษีอากร และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้งานคดีภาษีโรงเรือนและที่ดิน

งานที่ปฏิบัติจริง

เวลาประมาณ 14.00 นาฬิกา

3. ท่านอธิบดีฯเข้าสำนักงานคดีภาษีอากร ข้าฯเข้าพบท่านอธิบดีฯ เพื่อขออนุญาตเข้าศึกษาเพื่อสร้างระบบการจัดการความรู้เพื่อพัฒนางานคดีภาษีโรงเรือนและที่ดิน และเข้าสัมภาษณ์ผู้บริหารเพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ และความเป็นมาของโครงการการจัดการความรู้ ประมาณ)15-30 นาที (

อุปสรรค

- 1.ท่านอธิบดีฯแจ้งว่าให้ข้าฯสรุปประเด็นสัมภาษณ์ได้เลย โดยไม่ต้องอัดเทปสัมภาษณ์

รายงานผลการปฏิบัติงาน
ระบบการจัดการความรู้เพื่องานคดีภาษีโรงเรือนและที่ดิน
(Knowledge System for Property Tax Division)

ครั้งที่ 2 วันที่ 23 มิถุนายน 2554

แผนการทำงาน

1. เข้าพบผู้บริหาร สำนักงานคดีภาษีอากร นาย (อธิบดีอัยการสำนักงานคดีภาษีอากร) ประศาสน์ชัย ดัชนีพานิช เพื่อขออนุญาตเข้าศึกษาเพื่อสร้างระบบการจัดการความรู้ เพื่อพัฒนางานคดีภาษีโรงเรือนและที่ดิน และเข้าสัมภาษณ์ผู้บริหารเพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ และความเป็นมาของโครงการการจัดการความรู้ ประมาณ)15-30 นาที(
2. ขอเอกสารที่เกี่ยวกับสำนักงานคดีภาษีอากร แผนการจัดการความรู้ของสำนักงานคดีภาษีอากร คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการความรู้ของสำนักงานคดีภาษีอากร และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้งานคดีภาษีโรงเรือนและที่ดิน

งานที่ปฏิบัติจริง

เวลาประมาณ 15.00 นาฬิกา

3. ท่านอธิบดีฯเข้าสำนักงานคดีภาษีอากร ข้าฯเข้าพบท่านอธิบดีฯ เพื่อขออนุญาตเข้าศึกษาเพื่อสร้างระบบการจัดการความรู้เพื่อพัฒนางานคดีภาษีโรงเรือนและที่ดิน และเข้าสัมภาษณ์ผู้บริหารเพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ และความเป็นมาของโครงการการจัดการความรู้ ประมาณ)15-30 นาที พร้อมแนบวาระสัมภาษณ์ ให้ท่านพิจารณา(

อุปสรรค

1. ท่านอธิบดีฯขอพิจารณาวาระสัมภาษณ์ ก่อนและนัดสัมภาษณ์วันที่ 23 มิถุนายน 2554

ระบบการจัดการความรู้เพื่องานคดีภาษีโรงเรือนและที่ดิน

(Knowledge System for Property Tax Division)

ครั้งที่ 3 วันที่ 24 มิถุนายน 2554

แผนการทำงาน

1. เข้าพบผู้บริหาร สำนักงานคดีภาษีอากร เพื่อ (อธิบดีอัยการสำนักงานคดีภาษีอากร) นำส่งหนังสือขออนุญาตเข้าศึกษาเพื่อสร้างระบบการจัดการความรู้เพื่อพัฒนางานคดีภาษีโรงเรือนและที่ดิน และเข้าสัมภาษณ์ผู้บริหารเพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ และความเป็นมาของโครงการการจัดการความรู้ ประมาณ)15-30 นาที(
2. เข้าพบผู้อำนวยการฝ่ายกิจการทั่วไป เพื่อประสานงานในเบื้องต้น และนำส่งหนังสือขออนุญาตเข้าทำการศึกษเพื่อสร้างระบบจัดการความรู้งานคดีภาษีโรงเรือนและที่ดิน และหนังสือขออนุญาตเข้าพบและทำการสัมภาษณ์เพื่อกำหนดขอบเขตองค์ความรู้งานคดีภาษีโรงเรือนและที่ดิน
3. ขอเอกสารที่เกี่ยวกับสำนักงานคดีภาษีอากร แผนการจัดการความรู้ของสำนักงานคดีภาษีอากร คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการความรู้ของสำนักงานคดีภาษีอากร และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้งานคดีภาษีโรงเรือนและที่ดิน

งานที่ปฏิบัติจริง

เวลาประมาณ 15.45 นาฬิกา

4. นำส่งหนังสือ เรื่อง ขออนุญาตเข้าทำการศึกษเพื่อสร้างระบบจัดการความรู้งานคดีภาษีโรงเรือนและที่ดินเสนอต่ออธิบดีอัยการสำนักงานคดีภาษีอากร ณ สำนักงานคดีภาษีอากร ชั้น 9 สำนักงานอัยการสูงสุด อาคารถนนรัชดาภิเษก กรุงเทพมหานคร
5. นำส่งหนังสือเรื่อง ขออนุญาตเข้าพบและทำการสัมภาษณ์เพื่อกำหนดขอบเขตองค์ความรู้งานคดีภาษีโรงเรือนและที่ดิน เสนอต่ออธิบดีอัยการสำนักงานคดีภาษีอากร ณ สำนักงานคดีภาษีอากร ชั้น 9 สำนักงานอัยการสูงสุด อาคารถนนรัชดาภิเษก กรุงเทพมหานคร
6. นัดสัมภาษณ์อธิบดีอัยการสำนักงานคดีภาษีอากร นายประสา)สนัชัย ตัณฑพานิชเพื่อ(แจ้งให้ทราบถึงวัตถุประสงค์และความเป็นมาของโครงการการจัดการความรู้ และวันที่) กำหนดการขอเข้าทำการจับความรู้จากผู้เชี่ยวชาญ24 มิถุนายน 2554 เวลาท่านอธิบดีฯ ไม่ได้แจ้ง(

อุปสรรค

1. ไม่สามารถเข้าพบอธิบดีอัยการสำนักงานคดีภาษีอากร (นายประศาสน์ชัย ตัณฑพานิช) สอบถามผู้อำนวยการฝ่ายกิจการทั่วไปแจ้งว่าท่านอธิบดีฯ จะเข้ามาที่สำนักงานคดีภาษีอากร แต่เข้าฯ รอจนถึง เวลา 16.30 ท่านอธิบดีฯ ยังไม่เข้ามาที่สำนักงานคดีภาษีอากร และไม่สามารถติดต่อได้ และทราบจากผู้อำนวยการฝ่ายกิจการทั่วไป ว่าอาทิตย์หน้าท่านอธิบดีฯ เดินทางไปราชการต่างประเทศ เข้ามาอีกที่ 4 กรกฎาคม 2554 จึงต้องรอ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

รายงานผลการปฏิบัติงาน
ระบบการจัดการความรู้เพื่องานคดีภาษีโรงเรือนและที่ดิน
(Knowledge System for Property Tax Division)

ครั้งที่ 4 วันที่ 5 กรกฎาคม 2554

แผนการทำงาน

1. เข้าพบผู้บริหาร สำนักงานคดีภาษีอากร นาย (อธิบดีอัยการสำนักงานคดีภาษีอากร) ประมาณ) ประศาสน์ชัย ตันตพานิช เพื่อขออนุญาตเข้าศึกษาเพื่อนัดสัมภาษณ์ 15-30 นาที(

งานที่ปฏิบัติจริง

เวลาประมาณ 17.00 นาฬิกา

2. สัมภาษณ์อธิบดีอัยการสำนักงานคดีภาษีอากรนายประศาสน์ชัย ตันตพานิช ได้ตามแผน

อุปสรรค

ไม่มี

ระบบการจัดการความรู้เพื่องานคดีภาษีโรงเรือนและที่ดิน(ผู้เชี่ยวชาญ)
(Knowledge System for Property Tax Division)

ครั้งที่ 1 วันที่ 21 มิถุนายน 2554

แผนการทำงาน

1. นัดสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ นายสุรชต์ วงศ์สุขุมอมร เพื่อการแจ้งให้ทราบวัตถุประสงค์และความเป็นมาของโครงการจับความรู้, แจ้งวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์, การกำหนด งานวิกฤต(Critical Task) ในคดีภาษีโรงเรือนและที่ดินฯ, กำหนดกรณีศึกษาที่จะใช้เป็นตัวแทนปัญหา ใน Case Study Meeting

งานที่ปฏิบัติจริง

เวลาประมาณ 8.45 นาฬิกา

1. สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ นายสุรชต์ วงศ์สุขุมอมร ได้ตามแผน

อุปสรรค

ไม่มี

หมายเหตุ

เนื่องจากผู้บริหาร สำนักงานคดีภาษีอากร(อธิบดีอัยการสำนักงานคดีภาษีอากร) นายประศาสน์ชัย ตันตพานิช ปกติท่านอธิบดีฯเข้ามาทำงานตั้งแต่เวลาประมาณ 16.30-17.00 น. (ไม่สามารถติดต่อท่านอธิบดีฯได้ และปกติโทรศัพท์ท่านอธิบดีฯจะไม่รับสาย) ข้าอยู่ปฏิบัติงานที่สำนักงานคดีภาษีอากรตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 – ปัจจุบัน เป็นเวลาประมาณ 7 ปี เห็นว่านายสุรชต์ วงศ์สุขุมอมร อัยการผู้เชี่ยวชาญ สำนักงานคดีภาษีอากร 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษีอากร และภาษีโรงเรือนและที่ดิน เนื่องจากปฏิบัติงานที่สำนักงานคดีภาษีอากรมาตลอด

ENG 2

มีรายละเอียดการดำเนินการดังนี้

1) ENG 2 แบบสอบถาม

เรื่อง การสร้างระบบการจัดการความรู้ (Knowledge Management System)

สำนักงานคดีภาษีอากร

คำชี้แจง

ตามแผนการจัดการความรู้ สำนักงานอัยการสูงสุด ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2552 – 2556 ได้นำหลักการจัดการความรู้มาใช้ในสำนักงานอัยการสูงสุด โดยมีการแบ่งบัญชีความรู้ออกเป็น หัว 100 ข้อความรู้ องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีภาษีโรงเรือนและที่ดินได้แก่องค์ความรู้ที่ 41 สำนักงานอัยการสูงสุดได้ตกลงว่าจ้าง วิทยาลัย ศิลปะ สื่อ และ เทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นที่ปรึกษาในโครงการบริหารจัดการความรู้ โดยสำนักงานอัยการสูงสุดได้ให้ทุนการศึกษาแก่ข้าราชการฝ่ายอัยการเพื่อเข้าศึกษาหลักสูตรปริญญาโท สาขาการจัดการความรู้ จำนวน 2 รุ่น รวม 44 คน ซึ่งนักศึกษาทั้งหมดจะต้องสร้างระบบการจัดการความรู้ (Knowledge Management System) ตามที่ได้รับมอบหมายให้ครบตามแผนฯและจะต้องทำรายงานการวิจัยการค้นคว้าอิสระตามหัวข้อความรู้ที่นักศึกษาแต่ละคนได้เลือก

การจัดเก็บความต้องการของผู้ใช้ระบบการจัดการความรู้ (KMS) เป็นส่วนหนึ่งของการสร้างระบบการจัดการความรู้ ข้อมูลที่ได้จะนำไปวิเคราะห์หาความต้องการของผู้ใช้ระบบ แล้วนำผลการวิเคราะห์ไปสร้างระบบการจัดการความรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้งานจึงขอความร่วมมือท่านช่วยกรุณาให้ข้อมูล ตามหัวข้อที่กำหนด ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

- ชื่อ.....นามสกุล.....
ตำแหน่ง.....
- สังกัด.....

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความต้องการ

ท่านต้องการให้ระบบการจัดการความรู้ (KMS) มีระบบการทำงานดังต่อไปนี้ หรือไม่ (กา / ในช่องว่าง เพียงคำตอบเดียว)

1. ระบบ KMS จะต้องมีการรวบรวมเอกสารต่างๆ เช่น กฎหมาย ระเบียบ คำพิพากษาและคำสั่งของศาลฎีกาหรือกรอายเป็นระบบที่สามารถสืบค้นได้ง่ายและรวดเร็วหรือไม่

.....มีไม่มี

2. ระบบ KMS จะต้องมี Case Study (ตัวอย่างคดี) เพื่อเป็นต้นแบบในการดำเนินคดีหรือไม่

.....มีไม่มี

3. ระบบ KMS จะต้องมี Knowledge Map (ขั้นตอนการดำเนินคดีในรูปแบบแผนผัง) เพื่อใช้ในการสื่อสารและเข้าใจได้ง่ายหรือไม่

.....มีไม่มี

4. ระบบ KMS จะต้องมีกระดานสนทนาปัญหาต่อเนื่องและการให้คำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญหรือไม่

.....มีไม่มี

5. ระบบ KMS จะต้องมีการเชื่อมโยงไปยังสารสนเทศต่างๆ ได้หรือไม่

.....มีไม่มี

6. ระบบ KMS จะต้องมีระบบเก็บรายชื่อและที่ติดต่อผู้เชี่ยวชาญต้องมีหรือไม่

.....มีไม่มี

7. ระบบ KMS จะต้องมีประกาศข้อความต่างๆ ของสำนักงาน หรือไม่

.....มีไม่มี

8. ระบบ KMS จะต้องมีปฏิทินกิจกรรม ของสำนักงาน หรือไม่

.....มีไม่มี

9. ระบบ KMS จะต้องมีประเด็นปัญหาเร่งด่วน หรือไม่

.....มีไม่มี

10. ระบบ KMS จะต้องมี Blog (ที่แสดงความเห็น) หรือไม่

.....มีไม่มี

11. ระบบ KMS จะต้องมี Wiki (สารานุกรมกฎหมายฎีกาหรือกรอ) หรือไม่

.....มีไม่มี

12. ระบบ KMS จะต้องมี Search (ระบบสืบค้น) หรือไม่

.....มีไม่มี

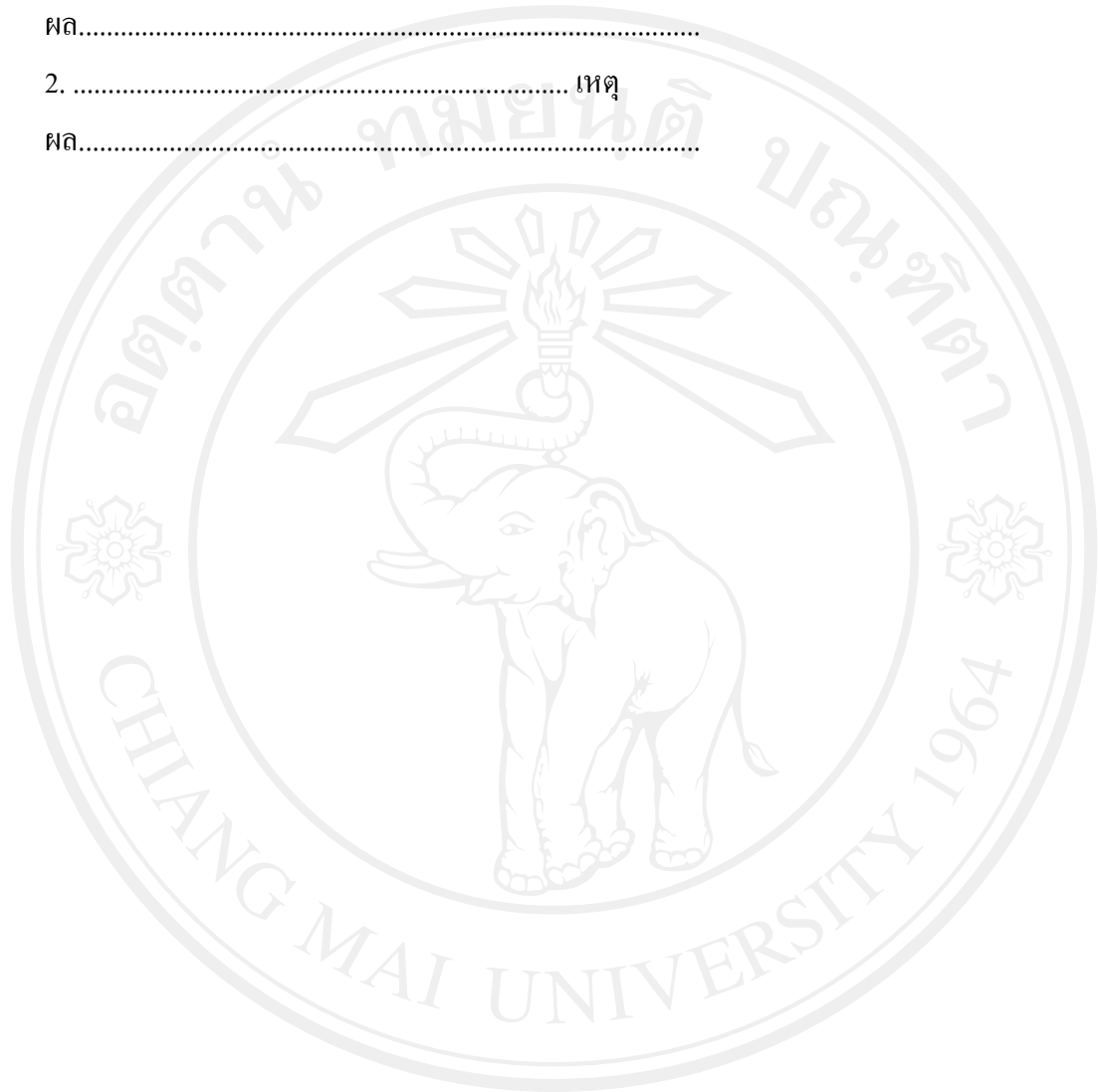
13.ระบบ KMS จะต้องมีระบบอื่นๆ นอกเหนือจากข้างต้น หรือไม่

1. เหตุ

ผล.....

2. เหตุ

ผล.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

รายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน

เรื่อง และกรอบระยะเวลาดำเนินการ ENG 2 ภายในเดือนกรกฎาคม 2554

วันที่ กรกฎาคม 2554

วาระ, เรื่องที่ดำเนินการ

วันนี้ได้ทำรายงานสรุปผลการดำเนินการตาม ENG2 ตามแผนในคู่มือแนวทางในการพัฒนาระบบคุณภาพ วิชาการคั่นคว่ำอิสระ วิทยาลัยศิลปะสื่อและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ENG 2 System Requirement Analysis และตามแบบเสนอหัวข้อและโครงร่างเพื่อทำการคั่นคว่ำแบบอิสระ ได้กำหนดแผนและกรอบระยะเวลาการดำเนินการไว้ต้องทำให้เสร็จภายในระยะเวลาเดือนกรกฎาคม 2554 ซึ่งการดำเนินการได้ดำเนินการตามแผนและสำเร็จภายในระยะเวลาตามแผน.

ผลการดำเนินการ ได้ตามแผนที่วางไว้

ปัญหาและอุปสรรค ไม่มี

ข้อเสนอแนะ ไม่มี

ลงชื่อ

ผู้จัดทำรายงาน

(นายตฤณกร ชนพงค์อมร)

ENG 3

มีรายละเอียดดังนี้

1) ENG 3 วิเคราะห์ความต้องการของSoftware

ข้อมูลพื้นฐาน

สำนักงานคดีภาษีอากร สำนักงานอัยการสูงสุด ประกอบด้วย สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดี
ภาษีอากร1-4 มีหน้าที่รับผิดชอบงานดำเนินคดีภาษีอากร และฝ่ายกิจการทั่วไป มีหน้าที่รับผิดชอบ
งานธุรการ และสนับสนุนงานคดี สำนักงานคดีภาษีอากร มีอธิบดีสำนักงานคดีภาษีอากร เป็น
ผู้บังคับบัญชา (Manager) มีพนักงานอัยการ เป็นผู้ใต้บังคับบัญชา มีหน้าที่ดำเนินคดีภาษีอากร และ
มีข้าราชการธุรการเป็นผู้ใต้บังคับบัญชา มีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการ และสนับสนุนงานคดี
(Knowledge Workers)

ประเภทผู้ใช้งานในระบบ KMS

1. ผู้บริหาร อธิบดี รองฯ และอัยการพิเศษฝ่าย
2. เชี่ยวชาญ (ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานคดีภาษีอากรมาระดับหนึ่งแล้ว)
3. ผู้ใช้งานทั่วไป ผู้ที่เริ่มเข้ามาทำงานในคดีภาษีอากรและยังไม่ประสบการณ์ในการทำงาน
ในคดีภาษีอากร(รวมถึงนิติกรที่ช่วยเหลืองานพนักงานอัยการด้วย)

ขอบเขตของผู้ใช้งาน

1. อธิบดี รองฯ และอัยการพิเศษฝ่าย ข้อมูลการดำเนินคดีภาษีอากรที่เป็นหลักสำคัญๆ ที่ใช้
ในบริหาร กำหนดนโยบาย สั่งการ และมอบหมายงาน
2. ผู้เชี่ยวชาญ ข้อมูลการดำเนินคดีที่ใช้แก้ปัญหาในการทำงาน
3. ผู้ใช้งานทั่วไป ข้อมูลการดำเนินคดีเบื้องต้นในการดำเนินคดีภาษีอากร (การยื่น

คำให้การ)

โครงสร้างของ KMS

๑. Knowledge Manager	ได้แก่ อธิบดี รองฯ
๒. Project Manager	ได้แก่ อัยการพิเศษฝ่าย
๓. Knowledge Engineer	ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ
๔. KMS Support	ได้แก่ พนักงานอัยการอื่น และนิติกร

สิทธิในการเข้าถึง KMS

๑. Knowledge Manager ได้แก่ อธิบดี รองฯ มีสิทธิในการจัดการ แก้ไข เพิ่ม อ่าน ข้อมูลได้
ทั้งระบบ

๒. Project Manager ได้แก่ อัยการพิเศษฝ่ายมีสิทธิในการจัดการ แก้ไข เพิ่ม อ่าน ข้อมูลได้
ทั้งระบบ

๓. Knowledge Engineer ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญมีสิทธิในการจัดการ แก้ไข เพิ่ม อ่าน ข้อมูลใน
ส่วนที่เป็นงานคดีที่ตนเองได้รับแต่งตั้งเป็นผู้เชี่ยวชาญเท่านั้น

๔. KMS Support ได้แก่ พนักงานอัยการอื่น และนิติกร มีสิทธิในการจัดการ อ่านได้ทั้ง
ระบบ และแก้ไข เพิ่ม ลบบางส่วนที่ได้รับอนุญาตเฉพาะใน COPs ของคนเท่านั้น
การแบ่ง COP และบุคคลใน COP

1 ผู้บริหาร .อธิบดี รองฯ และอัยการพิเศษฝ่าย

2. เชี่ยวชาญ ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานคดีอาชญากรรมระดับหนึ่งแล้ว (

3. ผู้ใช้งานทั่วไป พนักงานอัยการที่เข้าทำงานใหม่และนิติกร

จากผลสำรวจความต้องการ การใช้งานระบบ KMS ที่ได้ทำการสำรวจโดยให้พนักงาน
อัยการและนิติกร สำนักงานคดีอาชญากรรม กรองข้อมูลแบบสอบถาม ปรากฏว่า ในระบบ KMS ควร
จะต้องมีเรื่อง ดังต่อไปนี้

1. ระบบ KMS จะต้องมีการรวบรวมเอกสารต่างๆ เช่น กฎหมาย ระเบียบ คำพิพากษาและ
คำสั่งของศาลอาชญากรรมอย่างเป็นระบบที่สามารถสืบค้นได้ง่ายและรวดเร็ว

2. ระบบ KMS จะต้องมีการ Case Study (ตัวอย่างคดี) เพื่อเป็นต้นแบบในการดำเนินคดี

3. ระบบ KMS จะต้องมีการ Knowledge Map (ขั้นตอนการดำเนินคดีในรูปแบบผัง) เพื่อใช้ในการ
การสื่อสารและเข้าใจได้ง่าย

4. ระบบ KMS จะต้องมีการกระดานสนทนาปัญหาต่อเนื่องและการให้คำปรึกษาจาก
ผู้เชี่ยวชาญ

5. ระบบ KMS จะต้องมีการเชื่อมโยงไปยังสารสนเทศต่างๆ ได้

6. ระบบ KMS จะต้องมีการเก็บรายชื่อและที่ติดต่อผู้เชี่ยวชาญ

7. ระบบ KMS จะต้องมีการประกาศข้อความต่างๆ ของสำนักงาน

8. ระบบ KMS จะต้องมีการปฏิทินกิจกรรมของสำนักงาน

9. ระบบ KMS จะต้องมีการแจ้งเตือนปัญหาเร่งด่วน

10. ระบบ KMS จะต้องมีการ Blog (ที่แสดงความคิดเห็น)

11. ระบบ KMS จะต้องมีการ Wiki (สารานุกรมกฎหมายปกครอง)

12. ระบบ KMS จะต้องมี Search (ระบบสืบค้น)

2) ENG3 รายงานวิเคราะห์ความต้องการของ Software

ข้อมูลเบื้องต้น

จากผลสำรวจความต้องการ การใช้งานระบบ KMS ที่ได้ทำการสำรวจโดยให้พนักงาน อัยการและนิติกร สำนักงานคดีอากร ปากฎว่า ในระบบ KMS ควรจะต้องมีเรื่องที่ต้อง ดำเนินการ 12 รายการ โดยนำความต้องการในการใช้งานทั้ง 12 รายการดังกล่าว มาวิเคราะห์ว่า ความต้องการในการใช้งานให้ตรงกับความต้องการ การใช้งาน Software ของ Microsoft ที่ชื่อว่า SharePoint 2010 ดังต่อไปนี้

1. ระบบ KMS จะต้องมีการรวบรวมเอกสารต่าง ๆ เช่น กฎหมาย ระเบียบ คำพิพากษาและ คำสั่งของศาลอากรอย่างเป็นระบบที่สามารถสืบค้นได้ง่ายและรวดเร็ว (ความต้องการของระบบ SharePoint คือ Support Knowledge Base (Repository and Portals = Explicit Knowledge Sharing)
2. ระบบ KMS จะต้องมี Case Study (ตัวอย่างคดี) เพื่อเป็นต้นแบบในการดำเนินคดี (ความต้องการของระบบ SharePoint คือ Support Community of Practice)
3. ระบบ KMS จะต้องมี Knowledge Map (ขั้นตอนการดำเนินคดีในรูปแบบผัง) เพื่อใช้ในการสื่อสารและเข้าใจได้ง่าย (ความต้องการของระบบ SharePoint คือ Search Cops, Task, Inference, Knowledge Base By Name and Code)
4. ระบบ KMS จะต้องมีกระดานสนทนาปัญหาต่อเนื่องและการให้คำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ (ความต้องการของระบบ SharePoint คือ Support Community of Practice and Community within their Cop)
5. ระบบ KMS จะต้องมีการเชื่อมโยงไปยังสารสนเทศต่างๆ ได้ (ความต้องการของระบบ SharePoint คือ Business Decision Support by Using Knowledge Workers)
6. ระบบ KMS จะต้องมีระบบเก็บรายชื่อและที่ติดต่อผู้เชี่ยวชาญ (ความต้องการของระบบ SharePoint คือ Support Community of Practice)
7. ระบบ KMS จะต้องมีประกาศข้อความต่าง ๆ ของสำนักงาน (ความต้องการของระบบ SharePoint คือ Support Knowledge Workers Communication within their Cop)
8. ระบบ KMS จะต้องมี ปฏิทินกิจกรรม ของสำนักงาน (ความต้องการของระบบ SharePoint คือ Support Knowledge Workers Communication within their Cop)
9. ระบบ KMS จะต้องมีประเด็นปัญหาเร่งด่วน (ความต้องการของระบบ SharePoint คือ Support Knowledge Workers Communication within their Cop)

10. ระบบ KMS จะต้องมี Blog (ที่แสดงความเห็น) (ความต้องการของระบบ SharePoint คือ Support Knowledge Workers Communication within their Cop)

11. ระบบ KMS จะต้องมี Wiki (สารานุกรมกฎหมายอากร) (ความต้องการของระบบ SharePoint คือ Support Knowledge Workers Communication within their Cop)

12. ระบบ KMS จะต้องมี Search (ระบบสืบค้น) (ความต้องการของระบบ SharePoint คือ Support Search Cops, Task, Inference, Knowledge Base by Name and Code, Meda Data Seach, Content Search, External Content Search)

นำความต้องการในการใช้งานทั้ง 12 รายการดังกล่าว มาวิเคราะห์ว่าความต้องการในการใช้งานนั้นๆ ต้องใช้ Software Feature และ Function ประเภทใดตอบสนองโดยในที่นี้จะใช้ Software ของ Microsoft ที่ชื่อว่า SharePoint 2010 เป็นหลัก โดยจะนำ Feature และ Function ของ SharePoint 2010 มาใช้ตามความต้องการ

1. ระบบ KMS จะต้องมีการรวบรวมเอกสารต่าง ๆ เช่น กฎหมาย ระเบียบ คำพิพากษาและ คำสั่งของศาลอากรอย่างเป็นระบบที่สามารถสืบค้นได้ง่ายและรวดเร็ว

ต้องใช้งาน Community Function

List of Knowledge Based :

- Document Library Feature for Document Management System
- Custom List for Law Bank
- Custom List for AGO Ontology

2. ระบบ KMS จะต้องมี Case Study (ตัวอย่างคดี) เพื่อเป็นต้นแบบในการดำเนินคดี

ต้องใช้งาน Community Function

List of Knowledge Based :

- Document Library Feature for Document Management System
- Document Library Feature for lesson learned knowledge best practice

3. ระบบ KMS จะต้องมี Knowledge Map (ขั้นตอนการดำเนินคดีในรูปแบบผัง) เพื่อใช้ในการสื่อสารและเข้าใจได้ง่าย

ต้องใช้งาน Community Function

List of Knowledge Based :

- Document Library Feature for knowledge map by using Visio web drawing

List of Decision Support Collaboration:

- Visio web access Feature for Knowledge Map by using Visio

4. ระบบ KMS จะต้องมีการค้นหาปัญหาต่อเนื่องและการให้คำปรึกษาจาก
ผู้เชี่ยวชาญ

ต้องใช้งาน Community Function

List of Knowledge Based :

- Document Library Feature for Forum Discussion System

5. ระบบ KMS จะต้องมีการเชื่อมโยงไปยังสารสนเทศต่างๆ ได้

ต้องใช้งาน Community Function

List of Knowledge Based :

-Link Feature for portal link

6. ระบบ KMS จะต้องมีการเก็บรายชื่อและที่ติดต่อผู้เชี่ยวชาญ

ต้องใช้งาน Community Function

List of Knowledge Based :

-Contacts Feature for capability management system

7. ระบบ KMS จะต้องมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลต่างๆ ของสำนักงาน

ต้องใช้งาน Community Function

List of Communication within a Cop :

-Announcement or Organization Announcement Feature(Such as Scholarship, Application, Appointment) for AGO which is related to the Cop

8. ระบบ KMS จะต้องมีการปฏิทินกิจกรรม ของสำนักงาน

ต้องใช้งาน Community Function

List of Communication within a Cop :

-Calendar Feature for meeting, training, seminar, ceremony, appointment

9. ระบบ KMS จะต้องมีการแจ้งเตือนปัญหาเร่งด่วน

ต้องใช้งาน Community Function

List of Communication within a Cop :

-General Discussion Feature for forum discussion system

10. ระบบ KMS จะต้องมีการมี Blog(ที่แสดงความคิดเห็น)

ต้องใช้งาน Community Function

List of Communication within a Cop :

-BlogFeature for AGO news

11. ระบบ KMS จะต้องมียูทิลิตี้ Wiki (สารานุกรมกฎหมายอาชีพอากร)

ต้องใช้งาน Community Function

List of Communication within a Cop :

-Enterprise Wiki Feature for AGO wiki

12. ระบบ KMS จะต้องมียูทิลิตี้ Search (ระบบสืบค้น)

ต้องใช้งาน Search Functions

Search Cops, Task, Inference, Knowledge Base by Name or Code :

-Microsoft Office SharePoint Search in Cop, All Cops, Task, Inference, Knowledge Base by Name or Code

Advance Search by Combination Keywords :

-Microsoft Office SharePoint Advance Search Feature

Search by Result Type

Search by Site

Search by Author

Search by Modified Date

External Content Search:

- SharePoint can be configured for External Content Search

เพิ่มเติม Knowledge Pack เนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องการทำคำให้การในคดีอากร

ต้องใช้งาน Community Function

List of Communication within a Cop :

-Content Editor Feature for Message from Management

การวิเคราะห์ประเภทผู้ใช้งานและสิทธิในการเข้าถึงระบบ KMS

ประเภทผู้ใช้งานในระบบ KMS

1. ผู้บริหาร อธิบดี รองฯ และอัยการพิเศษฝ่าย
2. เชี่ยวชาญ พนักงานอัยการผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำคดีภาษีอากรมาแล้ว
3. ผู้ใช้งานทั่วไป(ผู้ปฏิบัติ)ผู้ที่ยังไม่มีประสบการณ์ในการทำคดีภาษีอากร

โครงสร้างและบุคลากรของระบบKMS

๑. Knowledge Manager ได้แก่ อธิบดี
๒. Project Manager ได้แก่ รองอธิบดี , อัยการพิเศษฝ่ายผู้ถืออธิบดีแต่งตั้ง
๓. ผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ พนักงานอัยการที่ทำงานในสำนักงานคดีภาษีอากรมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี และยังคงศึกษาค้นคว้าในเรื่องกฎหมายภาษีอากรอยู่ตลอดเวลา
๔. Knowledge Engineer ได้แก่ พนักงานอัยการผู้มีความรู้ในคดีภาษีอากร และด้าน IT ที่อธิบดีแต่งตั้ง
๕. KMS Support ได้แก่ พนักงานอัยการอื่น และนิติกรที่อธิบดีแต่งตั้ง

ในการดำเนินคดีภาษีอากร สำนักงานคดีภาษีอากร โดยทั่วไปสามารถดำเนินการโดยไม่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานอื่นของสำนักงานอัยการสูงสุด ดังนั้น รูปแบบของ Cop จึงควรเป็นแบบ Single Function เนื่องจากงานหลักดำเนินงานได้เองเป็นส่วนใหญ่ งานที่ต้องประสานกับหน่วยงานอื่นเป็นส่วนน้อย

งานคดีดำเนินงานโดยสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีภาษีอากร 1-4 งานธุรการและงานสนับสนุนงานคดี ดำเนินงานโดย ฝ่ายกิจการทั่วไป โดยมีอธิบดีเป็นผู้บังคับบัญชา และบริหาร มีข้าราชการอัยการและธุรการเป็นผู้ปฏิบัติงาน

การดำเนินงานของสำนักงานคดีภาษีอากร จะเป็นการรับว่าต่างและแตกต่างให้กับหน่วยงานทางภาษีอากรและเจ้าหน้าที่ของรัฐ บุคลากรจำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องหลักกฎหมายภาษีอากร และวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร ในเบื้องต้นภารกิจสำคัญเร่งด่วนจะต้องดำเนินการในเรื่องของการสร้างองค์ความรู้ในเรื่องวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร โดยมีงานสำคัญคือ การทำคำฟ้อง/คำให้การในคดีภาษีอากร ซึ่งจำเป็นต้องมีความรู้พื้นฐานในเรื่องของพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ. 2528 พระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. 2553 และระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุด ว่าด้วยการดำเนินคดีแพ่งของพนักงานอัยการ พ.ศ. 2547 เพื่อให้ได้มาซึ่งหลักวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร ในเรื่องของการทำคำฟ้อง/คำให้การในคดีภาษีอากร

การสร้าง Cop ในเบื้องต้นจะเป็นเพียง Cop เดียว คือ Cop การดำเนินคดีภาษีโรงเรือนและที่ดิน (องค์ความรู้ที่ 41 คดีภาษีโรงเรือนและที่ดิน) ประกอบด้วยบุคคลดังกล่าวข้างต้นทั้ง 5

ตำแหน่ง ภาระหน้าที่ของ Cop นี้ จะทำหน้าที่ในการรวบรวมหลักในเรื่องวิธีพิจารณาศึภษามีอากร ในเบื้องต้นจะเป็นเรื่องของการทำคำฟ้อง/คำให้การในคดีภษามีอากร ทั้งที่เป็น Tacit และ Explicit เข้าเป็นระบบจัดการความรู้

สิทธิในการเข้าถึง KMS ในภาพรวม

1. Knowledge Manager มีสิทธิในการจัดการ อ่าน ข้อมูลได้ทั้งระบบ เขียน ลบ และแก้ไข ได้บางส่วน
2. Project Manager มีสิทธิในการจัดการ อ่าน ข้อมูลได้ทั้งระบบ เขียน ลบ และแก้ไข ได้บางส่วน
3. Knowledge Engineer มีสิทธิในการจัดการ อ่าน เขียน แก้ไข ลบ ข้อมูลได้ทั้งระบบ
4. KMS Support มีสิทธิในการจัดการ อ่าน ข้อมูลได้ทั้งระบบ เขียน ลบ และแก้ไข ได้บางส่วน
5. ผู้บริหาร มีสิทธิในการจัดการ อ่าน ข้อมูลได้ทั้งระบบ เขียน และแก้ไข ได้บางส่วน
6. ผู้เชี่ยวชาญ มีสิทธิในการจัดการ อ่าน ข้อมูลได้ทั้งระบบ เขียน และแก้ไข ได้บางส่วน
7. ผู้ใช้งานทั่วไป มีสิทธิในการจัดการ อ่าน ข้อมูลได้ทั้งระบบ เขียน และแก้ไข ได้บางส่วน

นำความต้องการในการใช้งานดังกล่าว มาจำแนกตามประเภทผู้ใช้งานซึ่งพิจารณาได้ดังนี้

1. ระบบ KMS จะต้องมีการรวบรวมเอกสารต่าง ๆ เช่น กฎหมาย ระเบียบ คำพิพากษาและ คำสั่งของศาลภษามีอากรอย่างเป็นระบบที่สามารถสืบค้นได้ง่ายและรวดเร็ว

สิทธิการใช้งาน

๑. Knowledge Manager	Read
๒. Project Manager	Read
๓. Knowledge Engineer	ReadWrite Delete Edit
๔. KMS Support	Read
๕. ผู้บริหาร	Read
๖. ผู้เชี่ยวชาญ	Read
๗. ผู้ใช้งานทั่วไป	Read

2. ระบบ KMS จะต้องมีการ Case Study (ตัวอย่างคดี) เพื่อเป็นต้นแบบในการดำเนินคดี (ใช้ศึกษา ค้นคว้า)

สิทธิการใช้งาน

๑. Knowledge Manager	Read
๒. Project Manager	Read
๓. Knowledge Engineer	ReadWrite Delete Edit
๔. KMS Support	Read
๕. ผู้บริหาร	Read
๖. ผู้เชี่ยวชาญ	Read
๗. ผู้ใช้งานทั่วไป	Read

3. ระบบ KMS จะต้องมีการ Knowledge Map (ขั้นตอนการดำเนินคดีในรูปแบบผัง) เพื่อใช้ในการสื่อสารและเข้าใจได้ง่าย

สิทธิการใช้งาน

๑. Knowledge Manager	Read
๒. Project Manager	Read
๓. Knowledge Engineer	ReadWrite Delete Edit
๔. KMS Support	Read
๕. ผู้บริหาร	Read
๖. ผู้เชี่ยวชาญ	Read
๗. ผู้ใช้งานทั่วไป	Read

4. ระบบ KMS จะต้องมีการกระดานสนทนาปัญหาต่อเนื่องและการให้คำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ

สิทธิการใช้งาน

๑. Knowledge Manager	ReadWrite
๒. Project Manager	Read Write
๓. Knowledge Engineer	ReadWrite Delete Edit
๔. KMS Support	ReadWrite
๕. ผู้บริหาร	Read Write
๖. ผู้เชี่ยวชาญ	ReadWrite

๓. ผู้ใช้งานทั่วไป Read Write

5.ระบบ KMS จะต้องมีการเชื่อมโยงไปยังสารสนเทศต่างๆ ได้
สิทธิการใช้งาน

๑. Knowledge Manager	Read
๒. Project Manager	Read
๓. Knowledge Engineer	ReadWrite Delete Edit
๔. KMS Support	Read
๕. ผู้บริหาร	Read
๖. ผู้เชี่ยวชาญ	Read
๗. ผู้ใช้งานทั่วไป	Read

6.ระบบ KMS จะต้องมีระบบเก็บรายชื่อและที่ติดต่อผู้เชี่ยวชาญ
สิทธิการใช้งาน

๑. Knowledge Manager	Read
๒. Project Manager	Read
๓. Knowledge Engineer	ReadWrite Delete Edit
๔. KMS Support	Read
๕. ผู้บริหาร	Read
๖. ผู้เชี่ยวชาญ	Read
๗. ผู้ใช้งานทั่วไป	Read

7.ระบบ KMS จะต้องมีประกาศข้อความต่าง ๆ ของสำนักงาน
สิทธิการใช้งาน

๑. Knowledge Manager	ReadWrite Delete Edit
๒. Project Manager	Read Write Delete Edit
๓. Knowledge Engineer	ReadWrite Delete Edit
๔. KMS Support	Read
๕. ผู้บริหาร	Read Write Delete Edit

๖. ผู้เชี่ยวชาญ Read
๗. ผู้ใช้งานทั่วไป Read

8. ระบบ KMS จะต้องมีปฏิทินกิจกรรมของสำนักงาน
สิทธิการใช้งาน

๑. Knowledge Manager ReadWrite Delete Edit
๒. Project Manager Read Write Delete Edit
๓. Knowledge Engineer ReadWrite Delete Edit
๔. KMS Support ReadWrite Delete Edit
๕. ผู้บริหาร Read Write Delete Edit
๖. ผู้เชี่ยวชาญ Read
๗. ผู้ใช้งานทั่วไป Read

9. ระบบ KMS จะต้องมีประเด็นปัญหาเร่งด่วน
สิทธิการใช้งาน

๑. Knowledge Manager ReadWrite
๒. Project Manager Read Write
๓. Knowledge Engineer ReadWrite Delete Edit
๔. KMS Support ReadWrite
๕. ผู้บริหาร Read Write
๖. ผู้เชี่ยวชาญ ReadWrite
๗. ผู้ใช้งานทั่วไป ReadWrite

10. ระบบ KMS จะต้องมี Blog (ที่แสดงความเห็น)

- สิทธิการใช้งาน
๑. Knowledge Manager ReadWrite Edit
๒. Project Manager Read Write Edit
๓. Knowledge Engineer ReadWrite Delete Edit
๔. KMS Support ReadWrite Edit
๕. ผู้บริหาร Read Write Edit

๖. ผู้เชี่ยวชาญ	ReadWrite Edit
๗. ผู้ใช้งานทั่วไป	ReadWrite Edit

11. ระบบ KMS จะต้องมี Wiki (สารานุกรมกฎหมายอากร)
สิทธิการใช้งาน

๑. Knowledge Manager	ReadWrite
๒. Project Manager	Read Write
๓. Knowledge Engineer	ReadWrite Delete Edit
๔. KMS Support	ReadWrite
๕. ผู้บริหาร	Read Write
๖. ผู้เชี่ยวชาญ	ReadWrite
๗. ผู้ใช้งานทั่วไป	ReadWrite

12. ระบบ KMS จะต้องมี Search (ระบบสืบค้น)

สิทธิการใช้งาน

๑. Knowledge Manager	Read
๒. Project Manager	Read
๓. Knowledge Engineer	ReadWrite Delete Edit
๔. KMS Support	Read
๕. ผู้บริหาร	Read
๖. ผู้เชี่ยวชาญ	Read
๗. ผู้ใช้งานทั่วไป	Read

13. Knowledge Pack

สิทธิการใช้งาน

๑. Knowledge Manager	Read
๒. Project Manager	Read
๓. Knowledge Engineer	ReadWrite Delete Edit
๔. KMS Support	Read
๕. ผู้บริหาร	Read

๖. ผู้เชี่ยวชาญ	Read
๗. ผู้ใช้งานทั่วไป	Read

กำหนดโครงสร้างของ Cop

โครงสร้างของ Cop เป็นแบบ Single Function โดยจะเป็นแบบ Cop เดียว คือ Cop คติภามียากร (วิธีพิจารณาคติภามียากร) โดยจะแบ่งออกเป็นสองส่วน คือ Cop KM จะเป็นในส่วนที่เป็นองค์ความรู้ประเภท Explicit Knowledge และ Cop KE จะเป็นในส่วนที่เป็นองค์ความรู้ประเภท Tacit Knowledge

โครงสร้างและบุคลากรของ Cop

๑. Knowledge Manager ได้แก่ อธิบดี
๒. Project Manager ได้แก่ รองอธิบดี , อัยการพิเศษฝ่าย ผู้ที่อธิบดีแต่งตั้ง
๓. ผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ พนักงานอัยการที่ทำงานในสำนักงานคติภามียากรมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี และยังคงศึกษาค้นคว้าในเรื่องกฎหมายภามียากรอยู่ตลอดเวลา
๔. Knowledge Engineer ได้แก่ พนักงานอัยการผู้มีความรู้ในคติภามียากร และด้าน IT ที่อธิบดีแต่งตั้ง
๕. KMS Support ได้แก่ พนักงานอัยการอื่น และนิติกรที่อธิบดีแต่งตั้ง

Cop คือ คติภามียากร(วิธีพิจารณาคติภามียากร)

ประกอบด้วย

Task คือ การทำคำฟ้อง/คำให้การในคติภามียากร

Inference ประกอบด้วย

- ระยะเวลาทำคำฟ้อง/คำให้การ
- ฐานะของตัวความ
- ประเภทคดี
- ตรวจสอบประเด็นในคำฟ้อง
- ข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย
- พยานหลักฐาน
- แจ้งฐานะคดี
- ร่างคำให้การ
- ยุติเรื่องส่งเรื่องคืน

-ยื่นคำฟ้อง/คำให้การ

-ยื่นคำร้องชี้ขาดเขตอำนาจศาล

Domain ที่สำคัญ ประกอบด้วย

-กฎในการทำคำฟ้อง/คำให้การ

-การร่างคำฟ้อง/คำให้การ

-หน่วยงานทางภาษีอากร

-เจ้าหน้าที่ของรัฐ

-ประเภทคดีที่จะทำคำฟ้อง/คำให้การ

-การแจ้งฐานะคดี

Knowledge Base ประกอบด้วย

-กฎหมาย ระเบียบ และข้อกำหนด ต่างๆ

-คำพิพากษา และคำสั่ง

-คู่มือ

-องค์ความรู้สนับสนุนอื่น ๆ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

3) รายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน

เรื่อง และกรอบระยะเวลาดำเนินการ ENG 3 ภายในเดือนกรกฎาคม 2554

วันที่ กรกฎาคม 2554

วาระ, เรื่องที่ดำเนินการ

ได้ทำรายงานสรุปผลการดำเนินการตาม ENG3 ตามแผนในคู่มือแนวทางในการพัฒนาระบบคุณภาพ วิชาการคั่นคว่ำอิสระ วิทยาลัยศิลปะ สื่อ และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ENG 3 Software Requirement Analysis และตามแบบเสนอหัวข้อและโครงสร้างเพื่อทำการคั่นคว่ำแบบอิสระ ได้กำหนดแผนและกรอบระยะเวลาการดำเนินการไว้ ต้องทำให้เสร็จภายในระยะเวลาเดือนกรกฎาคม 2554 ซึ่งการดำเนินการได้ดำเนินการตามแผนและสำเร็จภายในระยะเวลาตามแผน.

ผลการดำเนินการ

ได้ตามแผนที่วางไว้

ปัญหาและอุปสรรค

ไม่มี

ข้อเสนอแนะ

ไม่มี

ลงชื่อ

ผู้จัดทำรายงาน

(นายตฤณกร ธนพวงค้อม)

ENG 4

Knowledge Map (ENG4)

K 41 คติภานีโรงเรีอนและที่ดิินจะมีภารกังานที่สำคัณอยู่ 3 ภารกั ะคือ

1. การรวบรวมนพยานหลััฐานและ ทำความเหันและสังคดิ
2. ค่ำฟองค่ำให้การ/
- 3.การบ้งคัคดิตามค่ำฟักษามีประลัทธิภภาพ .

ภารกังานที่สำคัณ ะคือ การรวบรวมนพยานหลััฐานและ ทำความเหันและสังคดิ ค่ำฟอง ค่ำให้การ/ และ การบ้งคัคดิตามค่ำฟักษามีประลัทธิภภาพ แบ่งออกได้เป็น ันตอนใหญ่ 3ๆ ะคือ

- การรวบรวมนพยานหลััฐาน ทำความเหันและค่ำสัง ในคดิภานีโรงเรีอนและที่ดิิน (INPUT)

ซึ่งจะมีกระบวนการข้อยที่สำคัณอยู่ 10 งาน ะคือ

การรวบรวมนพยานหลััฐาน เอกสารที่ควรต้งมี

- .1.ภ.ค.ร.2 แบบแจ้งรายการทรพั์สิน
- .2.ภ.ค.ร.8 หนังสือแจ้งการประเมินฯ
- .3.ภ.ค.ร.9 หนังสือร้องขอพัการณาใหม่
4. ภ.ค.ร.11 ค่ำชี้ขาด
5. หลััฐานการเป็นเจ้าของทรพั์ เช่น โฉนคดิที่ดิิน
6. หลััฐานการเปรียบเทียบคักับการประเมินค่ำรายปี แผนที่ ภาพถ่าย

การทำควมเหันและสังคดิ

7. รับว่าต้งรับแก้ต้ง/
8. ไม่รับว่าต้ง ไม่รับแก้ต้ง/
9. แจ้งฐานคดิ
10. ส้งเรื่งคัณ

- การทำค่ำฟอง ค่ำให้การ (PROCESS)

ซึ่งจะมีกระบวนการข้อยที่สำคัณอยู่ งาน ะคือ 2

- .1.ค่ำฟองถูกต้งและครบถ้วน
2. ค่ำให้การถูกต้งและครบถ้วน

- การบังคับคดีตามคำพิพากษามีประสิทธิภาพ (OUTPUT)

ซึ่งจะมีกระบวนการย่อยที่สำคัญอยู่ 3 งาน คือ

1. หมายบังคับคดี/ออกคำบังคับ
2. กรณีต้องอุทธรณ์ ให้อุทธรณ์ไปศาลฎีกา
3. ห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ในคดีทุนทรัพย์พิพาทในศาลชั้นต้นไม่เกิน 50,000 บาท

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ค

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ภาคผนวก ก

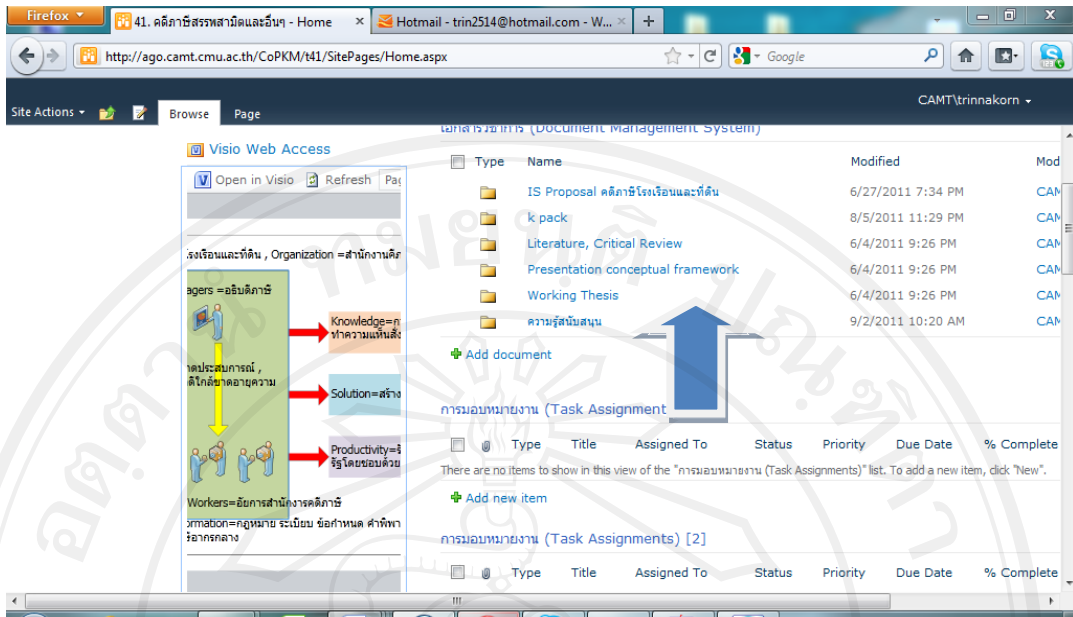
คุณสมบัติและการใช้งาน รายละเอียดคุณ

ที่ http://ago.camt.cmu.ac.th/CoPKM/t41/K41_T1/SitePages/Home.aspx

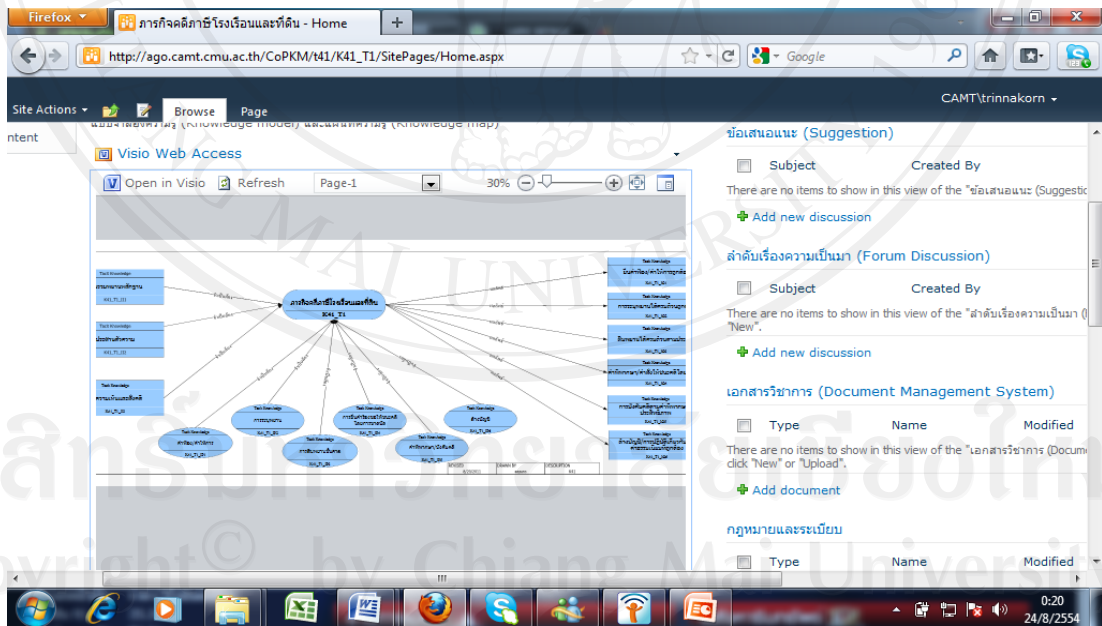

รูปที่ 1 แสดงหน้าระบบการจัดการความรู้สำนักงานอัยการสูงสุด

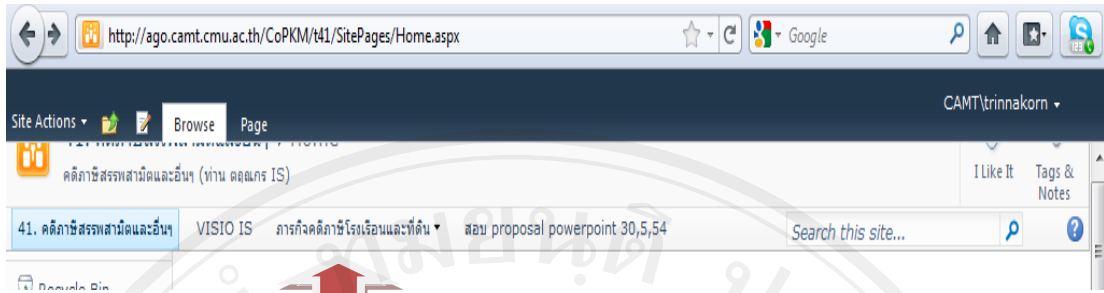
ที่ <http://www.kmcenter.in.th>

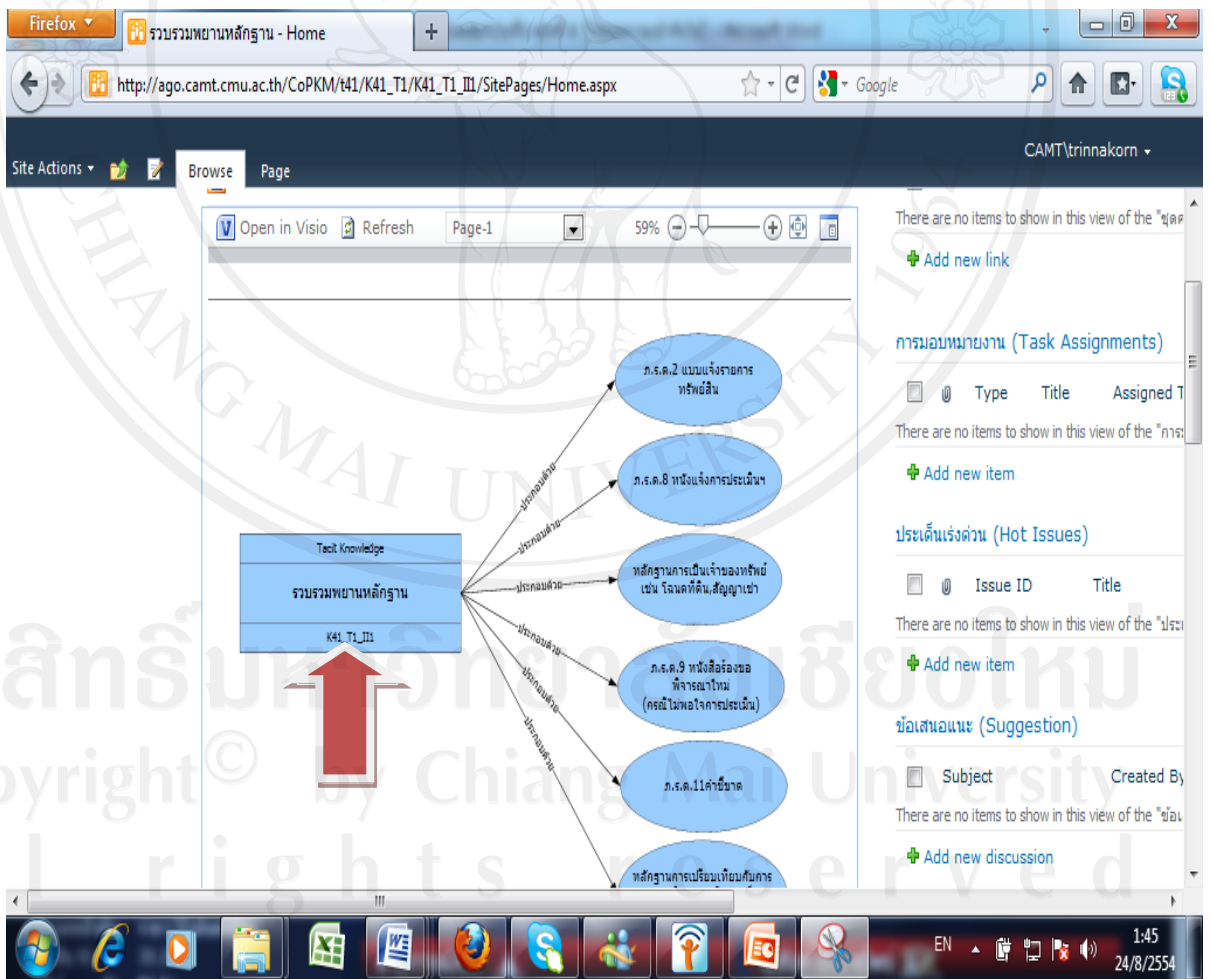
รูปที่ 2 แสดงหน้าระบบการจัดการความรู้ฐานนิติกรคดีแพ่ง K41(แสดงลิงค์ข้อมูลเอกสาร)

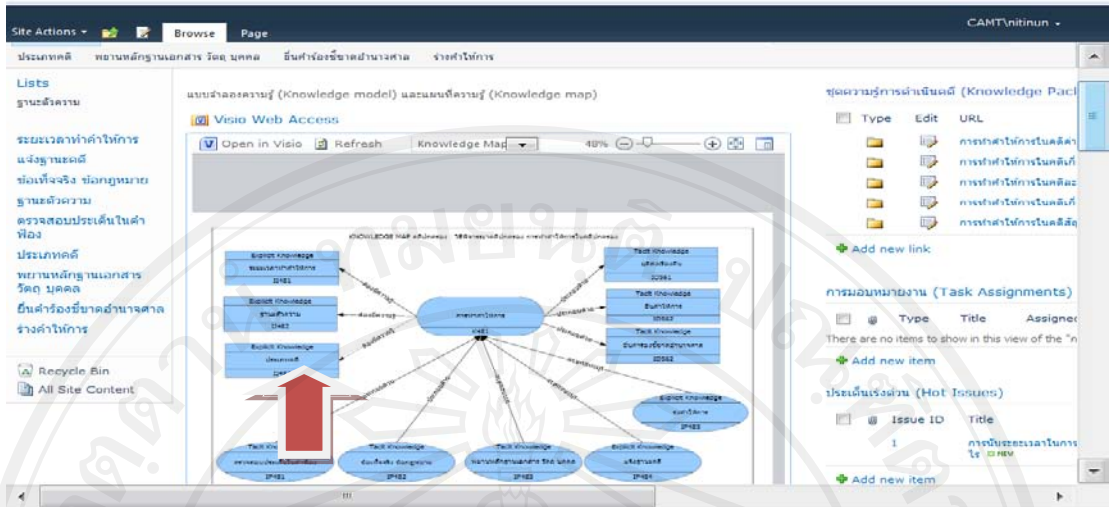
รูปที่ 3 ระบบ KMS คดีภายในโรงเรียนและที่ดิน (การดำเนินคดีในคดีภายในโรงเรียนและที่ดิน)

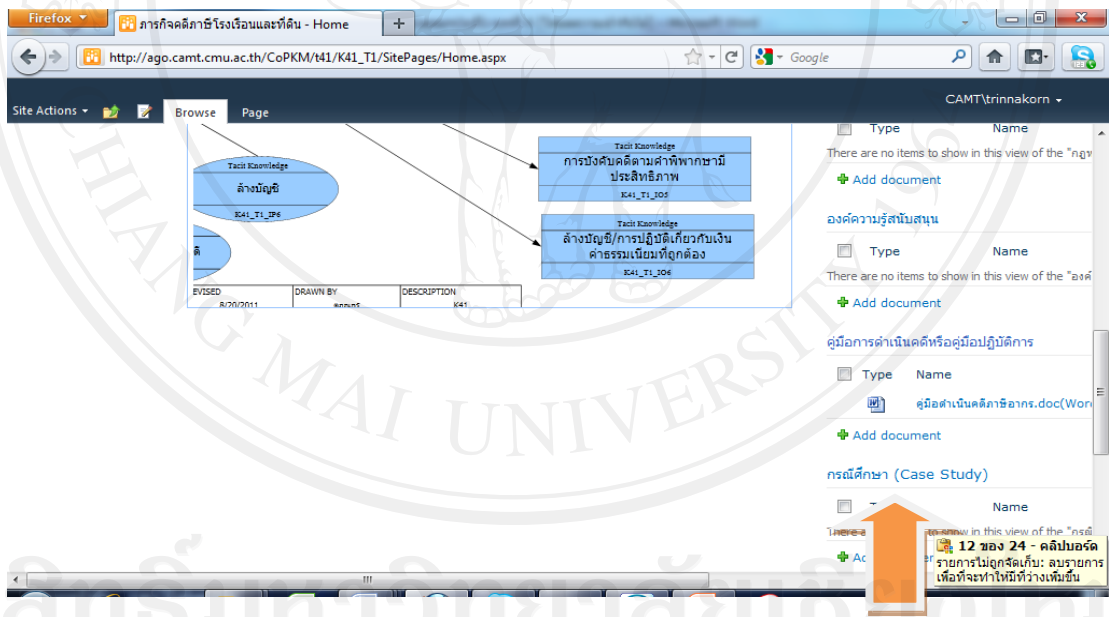
รูปที่ 4 ลื่นชักความรู้ ระบบ KMS คดีภาษีโรงเรือนและที่ดิน

รูปที่ 5 ความรู้ในระดับ Domain

รูปที่ 6 การเลือกจาก Knowledge Map โดยตรง

รูปที่ 7 Case Study ของระบบ

The screenshot shows a web browser window with the URL http://ago.camt.cmu.ac.th/CoPKM/t41/K41_T1/SitePages/Home.aspx. The page displays a list of Tacit Knowledge items, each with a title and a unique ID (K41_T1_001 to K41_T1_005). A sidebar on the right contains sections for Forum Discussion, Document Management, and a notification for a meeting. Red arrows point from the sidebar sections to the corresponding content areas on the page.

Label	Tacit Knowledge Title	ID
แล้พี	ยื่นคำฟ้อง/คำให้การถูกต้อง	K41_T1_001
หลลัพี	การระบพยานได้ครบถ้วนถูกต้อง	K41_T1_002
หลลัพี	สืบพยานได้ครบถ้วนตามประเด็น	K41_T1_003
หลลัพี	คำพิพากษา/คำสั่งให้ชนะคดีโดยขาดนัด	K41_T1_004
หลลัพี	การบังคับคดีตามคำพิพากษามีประสิทธิภาพ	K41_T1_005
ลั้งบ้ญช้	ลั้งบ้ญช้/การปฏิบัติเกี่ยวกับเงิน	K41_T1_006

รูปที่ 8 ลำดับความเป็นมา, เอกสารวิชาการ, กฎหมายและระเบียบของระบบ, องค์ความรู้สนับสนุน

ภาคผนวก ง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ภาคผนวก ง

หัวข้อรายงานการจัดสัมมนาภาษีโรงเรียนและที่ดินของสำนักงานคดีภาษีอากร

ประชุมสัมมนาระดมความคิด (Workshop)

กลุ่มที่ ๑

หัวข้อ : การกำหนดค่ารายปีกิจการ โรงแรมโดยใช้สูตรร้อยละ ๘ ของยอดของค่าเช่าห้องพักทั้งหมด
ยังเหมาะสมที่จะใช้ในปัจจุบันหรือไม่

ผู้รับผิดชอบ : นายสุรชต์ วงศ์สุขุมอมร

ผู้ร่วมสัมมนา : ๑. นางสาวพิมพ์นิภา นพคุณประเสริฐ

๒. นางเกสร รุ่งสุวรรณ

๓. นางสาวสุภากร ปานม่วง

๔. นางสาวนิตยา ขจรไชย

๕. นางรุ่งนภา พันนุกุลนนท์

๖. นางธิดารัตน์ จำรัส

๗. นายวรคุณ หวานแหลม

๘. นางพนิตดา บุญคงธนภัทร

๙. นางรุ่ง วิศิษฐารักษ์

๑๐. ว่าที่ร้อยตรีมานพ วรรณพิศุทธิ์

๑๑. นายจตุวัฒน์ วงษ์จิ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อย กลุ่มที่ ๑

หัวข้อสัมมนา

**“ การกำหนดค่ารายปีกิจการโรงแรมโดยใช้สูตรร้อยละ ๘ ของยอดรวมค่าเช่า
ห้องพักทั้งหมดยังเหมาะสมที่จะใช้ในปัจจุบันหรือไม่ ”**

โรงแรมเป็นกิจการหรือธุรกิจประเภทหนึ่งเกี่ยวกับการนำห้องพักออกให้เช่าเพื่อหารายได้และเป็นกิจการที่เป็นที่รู้จักสำหรับผู้ที่เป็นนักท่องเที่ยวทั้งหลาย ปัจจุบันประเทศต่าง ๆ รวมทั้งประเทศไทยกำลังส่งเสริมหรือเรียกร้องให้มีการส่งเสริมกิจการหรือธุรกิจประเภทนี้เพื่อสร้างรายได้ ฐานะทางเศรษฐกิจและภาพลักษณ์ของประเทศให้ดีขึ้น นอกจากนี้กิจการหรือธุรกิจประเภทนี้ยังเป็นที่ยกย่องว่าจะเป็นธุรกิจที่สร้างรายได้เงินตราต่างประเทศให้แก่ประเทศได้มากในขณะที่เกิดปัญหาหรือวิกฤตเศรษฐกิจขึ้นกับกิจการหรือธุรกิจอื่น ๆ รวมถึงภาคอุตสาหกรรมที่ประสบปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจกันอยู่ และเป็นที่คาดหวังว่าจะเป็นกิจการหรือธุรกิจที่ช่วยพยุงเศรษฐกิจให้อยู่ในระดับที่เป็นหน้าเป็นตาอันเป็นผลให้ภาพลักษณ์ของประเทศดีขึ้นได้

อย่างไรก็ตามการดำเนินกิจการหรือธุรกิจโรงแรมที่สำคัญต้องมีโรงเรือนหรืออาคารในการประกอบกิจการ และโรงเรือนหรืออาคารที่ใช้ในการประกอบกิจการเหล่านี้ในประเทศไทยจะต้องเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. ๒๔๘๕ ปัจจุบันกิจการหรือธุรกิจโรงแรมมีการแข่งขันและพัฒนาให้ทันสมัยยิ่งขึ้นเพื่อจูงใจให้นักท่องเที่ยวเข้ามาใช้บริการ เช่น มีห้องประชุมสัมมนาหรือห้องจัดเลี้ยง ห้องออกกำลังกาย สระว่ายน้ำตลอดจนที่จอดรถไว้บริการด้วย จึงเป็นกิจการที่ขยายใหญ่ขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในแบบเดิม ยิ่งกิจการโรงแรมมีการขยายมากขึ้นเพียงใดก็ต้องเสียภาษีในจำนวนที่สูงขึ้นเป็นเงาตามตัว แต่ในทางกลับกันผู้ประกอบการหรือธุรกิจโรงแรมส่วนใหญ่จะไม่ต้องเสียภาษีในจำนวนที่สูง จึงเกิดปัญหาการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินเป็นคดีขึ้นสู่ศาลอยู่เป็นเนืองๆ ดังนั้น กลุ่มที่ ๑ จึงได้เสนอหัวข้อการประชุมสัมมนาระดมความคิด (Workshop) เพื่อเป็นกรณีศึกษาถึงปัญหา อุปสรรครวมถึงการเสนอแนะในการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินให้ถูกต้องตามกฎหมายมากยิ่งขึ้นอันจะเป็นผลให้การจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินมีประสิทธิภาพมากขึ้นตลอดจนหากมีการดำเนินคดีก็จะทำให้ศักยภาพของพนักงานอัยการในการดำเนินคดีภาษีอากรเพิ่มขึ้นด้วยในส่วนของคดีภาษีโรงเรือนและที่ดินนี้

การจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินจากกิจการหรือธุรกิจโรงแรมนี้มีการจัดเก็บจากหลายส่วนดังที่กล่าวข้างต้นแล้วว่ากิจการหรือธุรกิจโรงแรมมีการให้บริการหลายอย่าง ได้แก่ห้องพัก ห้องประชุมสัมมนาหรือห้องจัดเลี้ยง ห้องออกกำลังกาย สระว่ายน้ำตลอดจนที่จอดรถ ซึ่ง

แต่ละส่วนมีลักษณะหรือวิธีการคิดคำนวณภาษีที่ต่างกัน กลุ่มที่ ๑ ได้หยิบยกมาเป็นหัวข้อในการประชุมสัมมนาระดมความคิด (Workshop) เพียงส่วนเดียวคือเฉพาะในส่วนของห้องพักเท่านั้น การจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินในส่วนของห้องพักนี้มีการจัดเก็บจากค่าเช่าห้องพักและมีความแตกต่างกันในส่วนของกรุงเทพมหานครกับในต่างจังหวัด โดยในกรุงเทพมหานครได้จัดเก็บโดยใช้อัตราร้อยละ ๑๕ ของค่าเช่าห้องพัก แต่ในต่างจังหวัดจัดเก็บโดยใช้อัตราร้อยละ ๘ ของค่าเช่าห้องพัก ทางกลุ่มที่ ๑ ได้หยิบยกมาประชุมสัมมนาระดมความคิด (Workshop) เฉพาะในส่วนของต่างจังหวัดเนื่องจากครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศและเป็นแนวทางที่ส่วนราชการบริหารส่วนท้องถิ่นซึ่งมีเป็นจำนวนมากถือปฏิบัติกันอยู่ แต่ก็ได้ทำการเปรียบเทียบกับอัตราการจัดเก็บของกรุงเทพมหานครด้วยเพื่อเป็นการเปรียบเทียบให้เห็นภาพการจัดเก็บว่าเหมาะสมหรือไม่ตามหัวข้อสัมมนาที่กำหนดไว้

ความเป็นมา

ภาษีที่ส่วนราชการบริหารส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดเก็บไม่ว่าจะเป็นภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย ภาษีบำรุงท้องที่ นั้น เดิมมีกรมสรรพากรเป็นผู้จัดเก็บ โดยในส่วนของภาษีป้ายได้มีบัญญัติไว้ในประมวลรัษฎากร ลักษณะ ๒ หมวด ๕ มาตรา ๕๔ - ๑๐๒ ซึ่งต่อมาได้มีพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ.๒๕๑๐ ใช้บังคับและได้ยกเลิกหมวด ๕ นี้ไป ส่วนภาษีบำรุงท้องที่ได้มีบัญญัติไว้ในประมวลรัษฎากร ลักษณะ ๓ มาตรา ๑๔๔ - ๑๖๔ ต่อมาได้มีพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ.๒๕๐๘ ใช้บังคับและได้ยกเลิกลักษณะ ๓ นี้ ส่วนภาษีโรงเรือนและที่ดินได้มีประกาศภาษีเรือ โรง รัน ดึก แพ จุลศักราช ๑๒๓๒, ประกาศแก้ไขข้อความในประกาศภาษีเรือ โรง รัน ดึก แพ จุลศักราช ๑๒๓๒, ประกาศแก้ไขเพิ่มเติมภาษีเรือ โรง รัน พุทธศักราช ๒๔๗๔, ประกาศว่าด้วยการใช้ประกาศแก้ไขเพิ่มเติมภาษีเรือ โรง รัน พุทธศักราช ๒๔๗๔ ต่อมาได้มีพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ.๒๔๗๕ ใช้บังคับและได้ยกเลิกกฎหมายต่าง ๆ ดังกล่าวหมดแล้ว และได้โอนการจัดเก็บภาษีดังกล่าวไปให้ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดเก็บ กระทรวงมหาดไทยซึ่งเป็นผู้กำกับดูแลราชการบริหารส่วนท้องถิ่นทั้งหมดได้วางหลักเกณฑ์การจัดเก็บ โดยในส่วนของภาษีโรงเรือนและที่ดินนี้กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือด่วนมาก ที่ มท ๐๓๑๒/ว.๕๖๐ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๒๒ วางหลักเกณฑ์การคำนวณภาษีไว้ให้ถือปฏิบัติ โดยในส่วนของห้องพักโรงแรมได้กำหนดให้คำนวณค่ารายปีจากร้อยละ ๘ ของยอดรวมค่าเช่าห้องพักทั้งหมดใน ๑ ปี

สูตรการคำนวณ ค่ารายปี = จำนวนห้องพัก x ราคาห้องพักแต่ละห้อง x ๓๖๕ วัน x ๘

๑๐๐

ส่วนกรุงเทพมหานครซึ่งถึงแม้จะอยู่ในการกำกับดูแลของกระทรวงมหาดไทย เช่นกันก็ตาม แต่กรุงเทพมหานครได้วางหลักเกณฑ์การคำนวณค่ารายปีค่าห้องพักกิจการโรงแรม แตกต่างกับที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด โดยกรุงเทพมหานครได้มีบันทึกข้อความ ที่ กท ๓๐๐๒/๖๖๕ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๒๕ กำหนดการคำนวณค่ารายปีของห้องพักโรงแรมไว้โดยแยกประเภทโรงแรมเป็นประเภทต่าง ๆ รวม ๓ ประเภทเวียนให้สำนักงานเขตต่าง ๆ ถือปฏิบัติดังนี้

ค่ารายปีประเภท ๑ = จำนวนห้องพัก x ราคาห้องพักแต่ละห้อง x ๒๑๕ วัน x ๑๕

๑๐๐

ค่ารายปีประเภท ๒ = จำนวนห้องพัก x ราคาห้องพักแต่ละห้อง x ๒๕๒ วัน x ๑๕

๑๐๐

ค่ารายปีประเภท ๓ = จำนวนห้องพัก x ราคาห้องพักแต่ละห้อง x ๓๖๕ วัน x ๑๕

๑๐๐

หัวข้อสัมมนาของกลุ่มที่ ๑ ได้กำหนดเฉพาะในส่วน of กระทรวงมหาดไทย กำหนดตามหนังสือด่วนมาก ที่ มท ๐๓๑๒/ว.๕๖๐ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๒๒ เท่านั้นที่ให้เกิดคำนวณภาษีจากร้อยละ ๘ ของค่าเช่าห้องพักทั้งหมดในหนึ่งปีว่าเหมาะสมที่จะใช้ในปัจจุบันหรือไม่ เนื่องจากเป็นหลักหรือแนวทางที่ใช้กันทั่วประเทศ ยกเว้นแต่ในกรุงเทพมหานครเท่านั้นและเป็นกรณีที่มีคดีขึ้นสู่ศาลอยู่เป็นประจำ ต่างกับของกรุงเทพมหานครที่ไม่ค่อยจะมีคดีขึ้นสู่ศาล การประชุมสัมมนาจึงได้ใช้การคำนวณเปรียบเทียบกับกรณีของกรุงเทพมหานคร

เปรียบเทียบการคำนวณจากสูตรการคำนวณ

การเปรียบเทียบการคำนวณได้คำนวณจากการตั้งสมมติฐานห้องพักจำนวน ๑๐๐ ห้องและค่าเช่าห้องพักห้องละ ๒,๐๐๐ บาท

การคำนวณตามหนังสือด่วนมาก ที่ มท ๐๓๑๒/ว.๕๖๐ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๒๒

$$\text{ค่ารายปี} = ๑๐๐ \times ๒,๐๐๐ \times ๓๖๕ \times ๘ = ๕,๘๔๐,๐๐๐ \text{ บาท}$$

๑๐๐

$$\text{ค่าภาษี} = ๕,๘๔๐,๐๐๐ \times ๑๒.๕ = ๗๓๐,๐๐๐ \text{ บาท}$$

๑๐๐

การคำนวณตามบันทึกข้อความ ที่ กท ๗๐๐๒/๖๖๕ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๒๕ ใช้โรงแรมประเภทที่ ๑ เป็นหลักในการเปรียบเทียบเนื่องจากเป็นประเภทที่กำหนดให้คำนวณเพียง ๒๑๕ วันเท่านั้นซึ่งคิดจำนวนวันน้อยที่สุดตามบันทึกดังกล่าว

$$\text{ค่ารายปี} = \frac{๑๐๐ \times ๒,๐๐๐ \times ๒๑๕ \times ๑๕}{๑๐๐} = ๖,๕๗๐,๐๐๐ \text{ บาท}$$

$$\text{ค่าภาษี} = \frac{๖,๕๗๐,๐๐๐ \times ๑๒.๕}{๑๐๐} = ๘๒๑,๒๕๐ \text{ บาท}$$

จากการคำนวณเปรียบเทียบดังกล่าวจะเห็นได้ในเบื้องต้นว่า ภาษีที่จัดเก็บหรือ แม้แต่ฐานค่ารายปีในการจัดเก็บในส่วนของต่างจังหวัดจะมีจำนวนน้อยกว่าของกรุงเทพมหานคร ซึ่งหากเทียบเป็นมิติต่าง ๆ จะได้ผลดังนี้

๑. จำนวนภาษีที่เสีย

ผู้ประกอบการ โรงแรม ในต่างจังหวัดจะเสียภาษีจำนวนน้อยกว่าผู้ประกอบการ ในกรุงเทพมหานคร หากคิดเป็นร้อยละแล้วผู้ประกอบการ โรงแรม ในต่างจังหวัดจะเสียภาษีน้อยกว่าผู้ประกอบการ โรงแรม ในกรุงเทพมหานครถึงร้อยละ ๑๑.๑๑

๒. อัตราเมื่อเทียบกับรายได้

จำนวนภาษีเมื่อเทียบกับรายได้ผู้ประกอบการ โรงแรม ในต่างจังหวัดเสียภาษีใน อัตราร้อยละ ๑ ของรายได้ที่ได้รับ ในขณะที่ผู้ประกอบการ โรงแรม ในกรุงเทพมหานครเสียภาษี ในอัตราร้อยละ ๑.๘๗๕ ของรายได้ที่ได้รับ

การพิจารณาความเหมาะสม

การจัดเก็บภาษีมิวัตถุประสงค์เพื่อให้ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นนำเงินภาษีไป พัฒนาท้องถิ่นให้เจริญยิ่งขึ้นตลอดจนจัดบริการสาธารณะไว้ให้บริการแก่ประชาชนในท้องถิ่น เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา การรักษาความสะอาด(การเก็บขยะ) หลักการจัดเก็บภาษีที่ดีไม่ว่าจะเป็น ส่วนกลางหรือส่วนท้องถิ่นต้องจัดเก็บให้เหมาะสมและเป็นธรรม หากจัดเก็บภาษีสูงเกินไป ผู้ประกอบการต่าง ๆ ย่อมไม่อาจดำเนินกิจการต่อไปได้ แต่หากจัดเก็บน้อยเกินไปก็ไม่มีเงิน งบประมาณที่จะบริหารราชการและพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญตลอดจนไม่อาจจัดบริการสาธารณะ ให้บริการแก่ประชาชนได้ ความเหมาะสมจึงต้องพิจารณาให้เป็นธรรมที่ผู้ประกอบการและส่วน ราชการสามารถเดินไปด้วยกันได้อัตราหรือสูตรการคำนวณภาษีในส่วนของราชการส่วนท้องถิ่นที่ กระทรวงมหาดไทยกำหนดให้คิดในอัตราร้อยละ ๘ ของรายได้ค่าเช่าห้องพักทั้งปีจึงน่าจะยัง เหมาะสมและใช้ได้อยู่ในปัจจุบันแม้ว่าอัตราดังกล่าวจะได้มีการกำหนดไว้ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๒๒

แล้วก็ตาม เนื่องจากอัตราดังกล่าวนี้จัดเก็บภาษีเพียงร้อยละ ๑ ของรายได้เท่านั้นและยังเป็นอัตราที่ต่ำกว่าที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บ การที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บในอัตราที่สูงกว่าอาจเนื่องมาจากกรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงของประเทศ มีความเจริญมากกว่าในราชการบริหารส่วนท้องถิ่น มีค่าครองชีพที่สูงจึงสามารถจัดเก็บได้ในอัตราที่สูงกว่าได้ อีกทั้งกรุงเทพมหานครได้ใช้อัตราดังกล่าวจัดเก็บมาตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๒๕ ซึ่งมีระยะเวลายาวนานไม่ต่างกับราชการบริหารส่วนท้องถิ่นที่เข้ามาตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๒๒ เมื่อกรุงเทพมหานครยังไม่มีการปรับเปลี่ยนอัตราการจัดเก็บดังกล่าว ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นจึงไม่มีเหตุที่จะเพิ่มอัตราจากที่จัดเก็บดังกล่าวด้วย

ปัญหาโต้แย้ง

ตามที่มีคดีเกิดขึ้น ผู้ประกอบการมักจะฟ้องคดีโต้แย้งว่าอัตราภาษีที่จัดเก็บมีอัตราและจำนวนภาษีที่สูงเกินจริงเมื่อเทียบกับเงินได้ที่ผู้ประกอบการได้รับโดยอ้างเหตุผลว่า

๑. ห้องพักแต่ละห้องไม่ได้มีการให้เช่าทุกวัน จึงไม่ควรคิดจำนวนวันเต็มปีหรือเต็ม ๓๖๕ วัน
๒. ค่าเช่าห้องพักที่เรียกเก็บได้รวมค่าบริการอื่นๆ ไว้ด้วย เช่น ค่าใช้บริการห้องออกกำลังกาย สระว่ายน้ำ ลาดจอดรถ และอื่นๆ ซึ่งได้มีการเรียกเก็บภาษีในส่วนนี้ด้วยเนื่องจากเป็นสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น หรือแม้แต่ค่าภาษีมูลค่าเพิ่มก็ได้รวมอยู่ในค่าเช่าห้องพักนี้ จึงควรหักค่าบริการดังกล่าวออกเสียก่อน

ปัญหาทั้งสองประการดังกล่าวทางกลุ่มที่ ๑ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า แม้ว่าห้องพักแต่ละห้องจะไม่ได้มีการเช่าตลอดทั้งปี(๓๖๕ วัน) หรือค่าเช่าห้องพักได้รวมค่าบริการต่างๆ ไว้ก็ตาม แต่ค่ารายปีที่พื้นฐานในการคำนวณภาษียังคิดเพียงร้อยละ ๘ ของรายได้เท่านั้น ส่วนค่าบริการต่างๆ นั้นแม้ผู้เช่าห้องพักจะไม่ใช้บริการใดๆ ของโรงแรม ผู้ประกอบการก็ไม่ได้ลดค่าเช่าห้องพักให้แก่ประการใดซึ่งหากจะหักคิดหักให้แล้ว อัตราการคำนวณภาษีที่คิดเพียงร้อยละ ๘ ของรายได้นี้เท่ากับว่าได้หักค่าใช้จ่ายต่างๆ ให้ถึงร้อยละ ๙๒ แล้ว อัตราที่หักให้ร้อยละ ๘ นี้รวมไปถึงค่าใช้จ่ายต่างๆ รวมถึงค่าบริการต่างๆ ที่ทางโรงแรมจัดให้แก่ผู้เช่าห้องพักแล้ว อีกทั้งจำนวนภาษีที่จัดเก็บตามอัตราดังกล่าวมีจำนวนเพียงร้อยละ ๑ ของรายได้เท่านั้นซึ่งถือว่าน้อยมากแล้วและเป็นธรรมแก่ผู้ประกอบการอย่างยิ่ง จึงยังไม่ควรลดลงกว่านี้ หากไม่แล้วราชการบริหารส่วนท้องถิ่นจะมีรายได้ไม่เพียงพอที่จะบริหารงานต่อไปได้

บทสรุป ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

จากหลักการและเหตุผลตามที่ได้ประชุมสัมมนาระดมความคิดเห็นดังกล่าวข้างต้น ทางกลุ่มที่ ๑ ขอสรุปว่า การกำหนดค่ารายปีกิจการโรงแรมโดยใช้สูตรร้อยละ ๘ ของยอดรวมค่าเช่าห้องพักทั้งหมดยังคงเหมาะสมที่จะใช้ในปัจจุบันเนื่องจากค่ารายปีที่เป็พื้นฐานในการคำนวณภาษีที่คิดจากสูตรดังกล่าวได้กำหนดเป็นร้อยละของรายได้ หากมีรายได้มากฐานในการคำนวณภาษีก็จะสูงขึ้น ภาษีที่คำนวณได้ก็มีจำนวนสูงตาม แต่หากมีรายได้น้อยฐานในการคำนวณภาษีก็จะต่ำลง ภาษีที่คำนวณได้ก็จะมีจำนวนต่ำลงซึ่งมีความสมเหตุสมผลกับการประกอบกิจการหรือผลการประกอบการของผู้ประกอบการโรงแรมนี้ตามหลักการมีมากจ่ายมาก มีน้อยจ่ายน้อย

แต่กลุ่มที่ ๑ ขอตั้งข้อสังเกตว่า การกำหนดค่ารายปีกิจการโรงแรมโดยใช้สูตรร้อยละ ๘ ของยอดรวมค่าเช่าห้องพักทั้งหมด นี้ ไม่ได้เป็นวิธีการหรือหลักการที่พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ.๒๔๗๕ มาตรา ๘ บัญญัติกำหนดไว้ จึงอาจเป็นข้ออ้างได้ว่าเป็นการจัดเก็บภาษีไม่ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนดหรือเป็นการจัดเก็บที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งกลุ่มที่ ๑ มีข้อเสนอแนะว่าค่ารายปีที่เป็พื้นฐานในการคำนวณภาษีตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ.๒๔๗๕ ควรมีการแก้ไขให้สอดคล้องกับประเภทโรงเรือนต่าง ๆ หรือตามประเภทการนำโรงเรือนไปใช้ในกิจการต่าง ๆ ให้เหมาะสม หากไม่สามารถแก้กฎหมายให้สอดคล้องได้เนื่องจากมีโรงเรือนประเภทต่าง ๆ หรือมีการนำโรงเรือนไปใช้ประกอบการประเภทต่างๆมากไม่สามารถระบุกำหนดไว้ในกฎหมายได้ ควรบัญญัติให้อำนาจรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทยกำหนดรายละเอียดในส่วนนี้เพื่อเป็นหลักในการจัดเก็บภาษีให้ถูกต้องได้

ประชุมสัมมนาระดมความคิด (Workshop)

กลุ่มที่ ๒

หัวข้อ : ส่วนราชการบริหารท้องถิ่นมีความสามารถในการบังคับคดีด้วยตนเองหรือไม่

ผู้รับผิดชอบ: นางสาวมินตรา รัตนาคินทร์

- ผู้ร่วมสัมมนา:
๑. นางชยานิชฎ์ ฟ้าวิริยะพัฒน์
 ๒. นายมนทน สำราญ
 ๓. นายชาติชาย อัครวิโนใจเพชร
 ๔. นางสาววันทิพย์ บุญบา
 ๕. นางศศิธร กุศลชัยภูมิ
 ๖. นายเฉลิมชัย ศรีตระกูล
 ๗. นางวิมลวรรณ เทืองน้อย
 ๘. นายอุทัย สุดใหม่
 ๙. นายทวิศักดิ์ อึ้งประภากร
 ๑๐. นายเสนอ รอดเรืองฤทธิ์
 ๑๑. นายเทวัญ ลาภวิไล
 ๑๒. นางสาวนุชนาถ มรรฐาวานิช

สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อย
กลุ่มที่ ๒

หัวข้อสัมมนา

“ส่วนราชการบริหารท้องถิ่นมีความสามารถในการบังคับคดีด้วยตนเองหรือไม่

สภาพปัญหา

ด้วยกฎหมายเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีต่างๆ รวมทั้งกฎหมายเกี่ยวกับภาษีโรงเรือนและที่ดิน , กฎหมายเกี่ยวกับภาษีป้าย นั้น ได้มีบทบัญญัติให้ว่าในกรณีที่ไม่ได้มีการชำระภาษีแล้ว ให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ยึด อาศัย หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ซึ่งค้างค่าภาษีเพื่อนำเงินมาชำระเป็นค่าภาษีเงินเพิ่ม ค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายโดยมิต้องขอให้ศาลสั่งหรือออกหมายยึด

ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวเป็นการใช้อำนาจทางปกครอง เช่น การที่กฎหมายให้อำนาจองค์กรปกครองท้องถิ่น “อปท” ดำเนินการได้โดยไม่ต้องดำเนินคดีทางศาล ซึ่งปัจจุบันในส่วนของกทม. ก็ได้มีระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยการยึด อาศัย และขายทอดตลาด ตลาดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษี พ.ศ.๒๕๔๖ และในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ก็ได้มีระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการยึด อาศัย และขายทอดตลาดทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๕๑ ให้ใช้บังคับและถือปฏิบัติ

แต่ปัญหามีว่าบางองค์กรผู้ปฏิบัติยังคงมีปัญหาในทางปฏิบัติอยู่บางประการ ดังนี้

๑. เจ้าหน้าที่ยังมีได้มีความรู้ที่เพียงพอ แล้วแพร่หลายที่จะปฏิบัติได้ ซึ่งยังขาดความรู้ความเข้าใจ

๒. กรมการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ซึ่งมีอำนาจกำกับดูแล “อปท” ให้ปฏิบัติ ตามระเบียบที่กำหนด ได้สั่งการและให้แนวทางไว้ แต่ยังคงขาดการอบรม ชักซ้อม ทำความเข้าใจถึงวิธีการปฏิบัติอย่างจริงจัง อาจทำให้เกิดความยากลำบากในทางปฏิบัติของเจ้าพนักงาน เพราะยังไม่มี ความชำนาญ ความเชี่ยวชาญ ในการบังคับคดี

๓. ระเบียบกรุงเทพมหานคร ฯ พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นระเบียบให้ดำเนินการยึด อาศัย ฯ ได้ตามมาตรา ๔๔ แต่ระเบียบดังกล่าวไม่ให้ใช้บังคับภาษีป้าย ตาม พ.ร.บ. ภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ ทำให้เจ้าพนักงานยังไม่มีแนวทางปฏิบัติ

๔. ในการยึด อาศัย และขายทอดตลาดทรัพย์สินตาม กฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือน และภาษีป้ายนั้น ในกรณีที่ยึด อาศัย ฯ เงินจากสถาบันการเงินนั้น ไม่มีกฎหมายบัญญัติให้เจ้าพนักงานทำได้ จึงทำให้สถาบันการเงินธนาคารพาณิชย์ไม่กล้าที่จะให้มูลทางด้านการเงินของผู้ค้าง

ชำระภาษีเพราะอ้างเป็นความลับของลูกค้าซึ่งไม่เหมือนมาตรา ๑๒ แห่งประมวลรัษฎากรให้อำนาจเจ้าพนักงานทำได้หากใครฝ่าฝืนก็มีบทลงโทษ

๕. ขาดบุคลากรที่เพียงพอในการปฏิบัติงานได้

๖. ในบางองค์กรที่มีขนาดใหญ่ขึ้น ไม่มีหน่วยงานเฉพาะที่มีอำนาจหน้าที่ชัด อยัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินไว้

ข้อเสนอแนะ

๑. ขอให้กรมส่งเสริมฯ จัดให้มีการอบรมเจ้าหน้าที่ในเรื่องนี้โดยอาจจะติดต่อไปยังหน่วยงานที่มีความชำนาญ เช่น กทม. ฝ่ายบังคับคดี กองจัดเก็บรายได้ สำนักการคลัง หรือ กรมสรรพากร หรือหน่วยงานอื่นก็ได้ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ชอบด้วยกฎหมายและมีประสิทธิภาพ

๒. ออกระเบียบการยึด อยัด ฯ ภาษีป้ายให้กับกรุงเทพมหานคร

๓. ออกกฎหมายให้อำนาจเจ้าพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหนังสือสอบถามไปยังสถาบันการเงินได้เช่นเดียวกับประมวลรัษฎากร

๔. ให้หน่วยงานที่กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น หรือกระทรวงมหาดไทย พิจารณาจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะที่มีอำนาจหน้าที่ในการบังคับคดีให้กับ อปท. โดยเฉพาะเนื่องจากการบังคับคดีต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์เฉพาะด้านเป็นอย่างดี นอกจากนั้นในส่วนของอัตราค่าล้างและในหน้าที่ความรับผิดชอบก็ไม่สอดคล้องเหมาะสม เพราะนิติกรที่มีอยู่ประจำเทศบาล หรือ อบต. จะมีเพียง ๑ – ๒ คนเป็นส่วนใหญ่ (บางแห่งไม่มีเลย) แต่มีหน้าที่รับผิดชอบหลายด้านมาก ดังนี้

๑. กฎหมายทะเบียนราษฎร (เช่น คดีสามมิตรประชาชน)

๒. กฎหมายสาธารณสุข (เช่น เรื่องร้องเรียนเหตุรำคาญ ตาม พ.ร.บ. สาธารณสุข)

๓. กฎหมายภาษีท้องถิ่น ๓ ฉบับ (ภรด. ภบท กป)

๔. กฎหมายเทศกิจ (กฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย)

๕. กฎหมายควบคุมอาคาร (พ.ร.บ. อาคารฯ/เรื่อง ร้องเรียนการก่อสร้าง)

๖. กฎหมายเลือกตั้งท้องถิ่น

๗. คดีปกครอง คดีแพ่ง คดีอาญา (ประสานงานตำรวจ, พนักงานอัยการ)

๘. คดีสอบสวนข้อเท็จจริง สอบสวนวินัย สอบสวนละเมิด

๙. คดีสอบสวนตามข้อชี้มูลของ ปปช.ปปก.หรือ สดง.

๕. หากยังมีปัญหาในทางปฏิบัติบางอย่างเล็กๆ น้อยๆ เช่น การขอตรวจสอบฐานะทางการเงินกับธนาคาร และยังไม่มีความหมายให้อำนาจใช้ เจ้าพนักงานอาจสร้างความคุ้นเคยกับพนักงานที่เกี่ยวข้องก็ได้

ทั้งนี้การดำเนินการ ยึด อัยคฯ ดังกล่าวเพื่อให้การชำระหนี้เป็นไปโดยรวดเร็ว ขจัดความยุ่งยากในการนำคดีไปสู่ศาล ลดขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานรวมถึงเป็นการบังคับใช้กฎหมายที่ให้อำนาจไว้ให้มีประสิทธิภาพด้วย นอกจากนี้ยังมีหนังสือเวียนของสำนักงานอัยการสูงสุด ให้พิจารณาแนะนำเรื่องการยึด การอายัดก่อน ก่อนที่จะรับดำเนินคดี เพื่อลดการใช้มาตรการที่ไม่จำเป็นลง ตามหนังสือเวียนที่ อส (สฝนผ) ๐๐๑๘/ว.๒๖๓ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๗ และตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร. ๐๕๐๓/ว. ๑๓๔ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๔๗

ข้อสังเกต

การดำเนินการดังกล่าวจะต้องมีการดำเนินการของเจ้าพนักงานที่ชอบด้วยกฎหมายด้วย เช่น การแจ้งการประเมินที่ชอบด้วยกฎหมายตาม ม. ๓๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาศึปกครอง พ.ศ.๒๕๓๕

ประชุมสัมมนาระดมความคิด (Workshop)

กลุ่มที่ ๓

หัวข้อ : เงินเพิ่มภาษีโรงเรือนและที่ดิน ตามมาตรา ๔๓ (คิดได้เพียง ๔ เดือนหรือร้อยละ

๑๐ ของภาษีเท่านั้น ขณะที่ดอกเบี้ยคิดไปได้ตลอด) เหมาะสมหรือไม่

ผู้รับผิดชอบ : นางสาวจรรุรัตน์ ศิริวงศ์วิบูลย์

ผู้ร่วมสัมมนา: ๑. นายอนุรักษ์ สวัสดิ์บุรี

๒. นางสาวณัชชฎา พุนศรีสวัสดิ์

๓. นางสาวณัฐนาฏดา

ปิ่นแจ้ง

๔. นางสาวสุจิตราภรณ์

ปัญญาดา

๕. นายเก่งกล้า

เกตุแก้ว

๖. นายไพศาล บัวแดง

๗. นายอรรถเดช

แพทริมย์รัตน์

๘. นางกศนาพร

ธเนศานนท์

๙. นางสาวกฤษิตา ปุจฉาการ

๑๐. นางกานดา

แสนสนุก

๑๑. นางสาวสุปราณี

ประเสริฐศรี

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อย

กลุ่มที่ ๓

หัวข้อสัมมนา

“เงินเพิ่มภาษีโรงเรือนและที่ดิน ตามมาตรา ๔๓ (คิดได้เพียง ๔ เดือนหรือร้อยละ ๑๐ ของภาษีเท่านั้น ขณะที่ดอกเบี้ยคิดไปได้ตลอด) เหมาะสมหรือไม่”

ประเด็นที่ ๑ เงินเพิ่มภาษีโรงเรือนและที่ดินมีกำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕

มาตรา ๔๓ ถ้าเงินค่าภาษีค้างชำระ ท่านให้เพิ่มจำนวนขึ้นดังอัตราต่อไปนี้

- ๑ ๓๘ ถ้าชำระไม่เกินหนึ่งเดือนนับแต่วันพ้นกำหนดเวลาที่บัญญัติไว้ในมาตรา . ให้ เพิ่มร้อยละสองครึ่งแห่งค่าภาษีที่ค้าง
- ๒ ถ้าเกินหนึ่งเดือนแต่ไม่เกินสองเดือน ให้เพิ่มร้อยละห้าแห่งค่าภาษีที่ค้าง .
- ๓ ถ้าเกินสองเดือนแต่ไม่เกินสามเดือน ให้เพิ่มร้อยละเจ็ดครึ่งแห่งค่าภาษีที่ค้าง .
- ๔ ถ้าเกินสามเดือนแต่ไม่เกินสี่เดือน ให้เพิ่มร้อยละสิบแห่งค่า . ภาษีที่ค้าง

ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีความเห็นสรุปได้ว่า

ประเด็นที่ ๑

- เมื่อพิจารณาตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวแล้วหากค่าภาษีไม่ได้ชำระภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหมวด ๒ (การเก็บภาษี) กฎหมายให้ถือว่าเงินค่าภาษีนั้นเป็นภาษีที่ค้างชำระ ทำให้ต้องมีการเสียเงินเพิ่มค่าภาษีค้างชำระ โดยมีจำนวนอัตราแตกต่างกันตามระยะเวลาแห่งการค้างชำระที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๓ ผู้มีหน้าที่เสียภาษีต้องชำระภาษีเพิ่มขึ้นตามจำนวนดังกล่าวที่กำหนด

- เปรียบเทียบกับการคำนวณดอกเบี้ยตามหลักกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้ดังต่อไปนี้หลักการในการจัดเก็บเงินเพิ่ม นั้นเป็น โทษทางกฎหมายเมื่อผู้เสียภาษีไม่ชำระค่าภาษีภายในกำหนดเวลาจะกำหนดโทษให้ต้องเสียเงินเพิ่ม ซึ่งโทษทางภาษีนั้นแตกต่างจากการคำนวณดอกเบี้ยตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้นเงินเพิ่มตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดินเป็นโทษทางภาษี

แต่ดอกเบี้ยตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เป็นข้อตกลงที่คู่สัญญาตกลงจะชำระกัน เมื่อเกิดการผิดนัดไม่ชำระหนี้ตามสัญญา อันเป็นข้อตกลงตามสัญญาแต่กฎหมายเปิดช่องให้บังคับและตกลงอัตราดอกเบี้ยกันได้ไม่เกินกว่าที่กฎหมายกำหนด

- พิจารณาแล้วที่ประชุมมีความเห็นในประเด็นทางกฎหมายตรงกันว่าเงินเพิ่มแตกต่างจากดอกเบี้ยเนื่องจากมีที่มาและเจตนารมณ์ของกฎหมายที่แตกต่างกัน

ประเด็นที่ ๒ เงินเพิ่มภาษีโรงเรือนและที่ดินมีกำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ตามมาตรา ๔๓ เหมาะสมหรือไม่

ที่ประชุมได้พิจารณาร่วมกันแล้วมีความเห็นเป็นสองฝ่าย

- ฝ่ายที่ ๑ เงินเพิ่มภาษีโรงเรือนและที่ดินมีกำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ตามมาตรา ๔๓ เหมาะสมแล้ว เนื่องจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายได้กำหนดมาตรการลงโทษกับผู้เสียภาษีที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๓ แล้วในบทบัญญัติมาตรา ๔๔

มาตรา ๔๔ ถ้ามิได้มีการชำระค่าภาษีและเงินเพิ่มภายในสี่เดือนตามมาตรา ๔๓ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกเทศมนตรี ปลัดเมืองพัทยา ประธานกรรมการสุขาภิบาล หรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณีมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ยึดอายัด หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ซึ่งค้างชำระค่าภาษี เพื่อนำเงินมาเสียดำธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายโดยมิต้องขอให้ศาลสั่ง หรือออกหมายยึด ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนด

- เป็นมาตรการทางกฎหมายที่รองรับและลงโทษผู้เสียภาษีอีกทางหนึ่ง ซึ่งถือได้ว่าเป็นมาตรการที่ค่อนข้างส่งผลแก่ผู้เสียภาษีเป็นการเข้มงวดและรุนแรงถือเสมือนเช่นเดียวกับการบังคับคดีโดยไม่ต้องฟ้องคดีต่อศาล ความเห็นของฝ่ายที่ ๑ จึงเห็นว่าเงินเพิ่มตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๓ เหมาะสมอยู่แล้วไม่จำเป็นต้องแก้ไขจำนวนเงินเพิ่มให้มากขึ้นเกินไปกว่าที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๓ อีก

- ฝ่ายที่ ๒ มีความเห็นว่า โทษเงินเพิ่มที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๔๓ ยังน้อยเกินไป ควรเพิ่มจำนวนอัตราเงินเพิ่มขึ้นตามสัดส่วนที่เหมาะสมและให้มีระยะเวลาในการคำนวณเงินเพิ่ม ควรจะกำหนดให้เรียกเก็บได้เกินกว่าสี่เดือน โดยเห็นควรให้เพิ่มขึ้นจนถึง ๒ ถึง ๓ ปี แต่จำนวนเงินเพิ่มต้องไม่เกินกว่าจำนวนภาษี

ประเด็นที่ ๓ แนวทางปฏิบัติในการบังคับชำระหนี้ภาษีอากรค้าง

ที่ประชุมได้พิจารณาเสนอความคิดเห็นโดยสรุปได้ว่า ปัจจุบันองค์กรส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินวิธีการในการบังคับชำระหนี้ภาษีโรงเรือนและที่ดินที่ผู้เสียภาษียังค้างชำระโดยวิธีการเจรจาผ่อนปรน และส่วนใหญ่จะบังคับใช้ได้ผลดี ซึ่งจะส่งผลดีในแง่การบริหารงานกับท้องถิ่น และสามารถจัดเก็บรายได้ได้อย่างต่อเนื่อง จึงยังไม่จำเป็นต้องใช้วิธีการออกคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สิน หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ซึ่งค้างชำระค่าภาษี

ประชุมสัมมนาระดมความคิด (Workshop)

กลุ่มที่ ๔

หัวข้อ : การผ่อนชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินเกิน ๓ งวดกระทำได้อหรือไม่

ผู้รับผิดชอบ: นางสาวนฤมล ทองสมบูรณ์

ผู้ร่วมสัมมนา: ๑. นายบุญยงค์ อัมหิรัญ

๒. นายสมศักดิ์ พัชรวิธานนท์

๓. นางรัญญา น้อมธงไทย

๔. นางสาวลลิตา หล่มศิริวงษ์

๕. นางสมสมัย รอดรักษา

๖. นายกรวิทย์ รักษาสัตย์

๗. นางชมัยพร เขาวนเมธากุล

๘. นายทวีศิลป์ ยิ่งเสมอ

๙. นางสุกาญจนานฎ เพ็ชรบุรี

๑๐. นางจงกล สมศักดิ์

๑๑. นายพันธ์ศักดิ์ ชีวะประเสริฐ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อย

กลุ่มที่ ๔

หัวข้อสัมมนา

“การผ่อนชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินเกิน ๓ งวดกระทำได้หรือไม่”

มาตรา ๓๘ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. ๒๔๗๕ บัญญัติว่า “การชำระค่าภาษีตามพระราชบัญญัตินี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะกำหนดให้มีการผ่อนชำระก็ได้ วงเงินค่าภาษีที่จะมีสิทธิผ่อนชำระ รวมทั้งหลักเกณฑ์และวิธีการในการผ่อนชำระ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง” ดังนั้นจึงอยู่ในอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยที่จะกำหนด

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงจึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๘ ทวิ ออกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ซึ่งมีหลักเกณฑ์ที่ผู้เสียภาษีโรงเรือนและที่ดินจะขอผ่อนชำระภาษีได้ มีหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. วงเงินค่าภาษีที่จะขอผ่อนชำระนั้นจะต้องมีจำนวนตั้งแต่เก้าพันบาทขึ้นไป

ข้อ ๒. การขอผ่อนชำระค่าภาษีในปีใดจะกระทำได้ต่อเมื่อได้มีการยื่นแบบพิมพ์เพื่อแจ้งรายการทรัพย์สินต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่ภายในเดือนกุมภาพันธ์ของปีนั้น หรือภายในกำหนดเวลาที่ผู้ว่าราชการจังหวัดได้เลื่อนออกไปเพราะในปีที่ล่วงมาแล้วมีเหตุจำเป็นอันเกิดจากสาธารณภัยหรือเหตุพื้นวิสัยที่จะป้องกันได้โดยทั่วไป และผู้มีหน้าที่เสียภาษีได้แจ้งความจำนงขอผ่อนชำระค่าภาษีเป็นหนังสือต่อพนักงานเก็บภาษี ณ สถานที่ที่ต้องชำระภาษีภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันถัดจากวันที่ได้รับแจ้งการประเมิน

ข้อ ๓. กำหนดเวลาในการผ่อนชำระค่าภาษีแบ่งออกเป็นสามงวด งวดละเท่าๆกัน ดังนี้

๑. งวดที่หนึ่ง ชำระภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันถัดจากวันที่ได้รับแจ้งการประเมิน

๒. งวดที่สอง ชำระภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันสุดท้ายที่ต้องชำระงวดที่หนึ่ง

๓. งวดที่สาม ชำระภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันสุดท้ายที่ต้องชำระงวดที่สอง

ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีไม่ชำระค่าภาษีงวดใดงวดหนึ่งภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้หมดสิทธิที่จะขอผ่อนชำระค่าภาษีสำหรับงวดที่ยังไม่ได้ชำระ

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น ที่ประชุมพิจารณาร่วมกันแล้วเห็นว่าผู้เสียภาษีจะขอผ่อนชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินเกินสามงวด มีโอกาสทำได้

ในทางปฏิบัติ ปัญหาที่เกิดจากหลักเกณฑ์ที่ไม่อาจขอผ่อนชำระเกินสามงวดได้ ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นดังนี้

๑. กรณีที่ขอผ่อนเกินสามงวด หรือกรณีจำนวนเงินที่ขอผ่อนน้อยกว่ากำหนด ทางปฏิบัติ ได้รับเงินจากผู้เสียหายมาก่อนแต่ยังไม่ได้ออกใบเสร็จรับเงินให้ แต่จะออกเอกสารเป็นหลักฐานการรับเงินมอบให้แก่ผู้เสียหาย เมื่อได้รับเงินมาครบจำนวนจึงจะมีการออกใบเสร็จให้ หรือออกใบเสร็จให้แก่ผู้เสียหายแม้จะผ่อนเกินสามงวด เนื่องจากต้องการจัดเก็บภาษีให้ตรงตามเป้าที่สุด หรือไม่ออกหลักฐานใดๆ ให้แก่ผู้เสียหายเลย อาศัยความไว้วางใจกันเมื่อผู้เสียหายผ่อนชำระครบตามจำนวนภาษี จึงจะออกใบเสร็จรับเงินให้ทีเดียว

๒. กรณีไม่ได้ยื่นขอผ่อนชำระพร้อมกับการยื่นแบบพิมพ์เพื่อแจ้งรายการทรัพย์สิน ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในเดือนกุมภาพันธ์ ทางปฏิบัติเจ้าหน้าที่บางแห่งได้มีการอนุญาตให้ผ่อนชำระแม้จะผิดหลักเกณฑ์ เนื่องจากต้องการเก็บภาษีให้ได้มากที่สุดและเห็นว่าผู้เสียหายมีเจตนาจะชำระภาษี เมื่อผู้เสียหายนำเงินมาชำระบางส่วนจึงต้องรับไว้

๓. กรณีที่มีการขอผ่อนชำระสามงวด แต่ผู้เสียหายไม่ชำระภาษีค่าภาษีงวดใดงวดหนึ่ง ทางปฏิบัติเจ้าหน้าที่บางแห่งยังคงให้ผ่อนชำระต่อไป แม้จะช้าบางเพราะต้องการเก็บภาษีให้ได้ตามเป้าและเป็นการอะลุ่มอล่วยให้ผู้เสียหายเพื่อในครั้งต่อไปผู้เสียหายจะได้มาชำระภาษีในปีต่อไป

ดังนั้นที่ประชุมได้พิจารณาร่วมกันแล้วเห็นว่าหลักเกณฑ์ที่จะขอผ่อนชำระได้ตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ยังไม่สอดคล้องกับทางปฏิบัติ จึงเสนอแนะให้แก้ไขกฎกระทรวงฉบับดังกล่าว คือ

๑. ลดวงเงินค่าภาษีที่จะขอผ่อน เนื่องจากจำนวนเงินกำหนดยังคงเป็นตัวเลขที่สูงอยู่ เนื่องจากผู้เสียหายโรงเรือนและที่ดิน โดยมากเป็นคนท้องที่ไม่มีมีรายได้มากนัก และเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เสียหายได้มาเสียภาษีมากยิ่งขึ้น

๒. เพิ่มจำนวนงวดที่จะขอผ่อนชำระเกินสามงวด เนื่องจากหากเป็นจำนวนเงินที่สูง เมื่อแบ่งชำระแค่สามงวดจะเป็นตัวเลขที่หนักเกินไปสำหรับผู้เสียหาย

ปัญหาที่เกิดขึ้นต่อมา กรณีที่ค่าภาษีไม่ได้มีการชำระภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ กฎหมายให้ถือว่าเงินค่าภาษีนั้นเป็นภาษีค้างชำระ ยังผลให้มีการเสียเงินเพิ่มค่าภาษีค้างชำระ โดยมีจำนวนอัตราแตกต่างกันตามระยะเวลาแห่งการค้างชำระที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๓ ผู้มีหน้าที่เสียภาษีต้องชำระภาษีเพิ่มขึ้นตามจำนวน และหากการค้างชำระภาษีคงอยู่ขณะเมื่อทรัพย์สินได้โอนกรรมสิทธิ์ไปเป็นของเจ้าของใหม่ กฎหมายกำหนดให้เจ้าของคนเก่าและคนใหม่เป็นลูกหนี้ค่าภาษีร่วมกัน(มาตรา ๔๔) อีกด้วย

กรณีที่เป็นภาษีค้างชำระ จะมีการขอผ่อนชำระภาษีที่ค้างชำระเป็นงวดนั้นได้หรือไม่ ซึ่งเรื่องนี้ปรากฏว่าท้องถิ่นได้มีข้อหารือไปยังคณะกรรมการกฤษฎีกาถึงขอบอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่นเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ตามบันทึกข้อหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ผู้ซึ่งค้างชำระค่าภาษีโรงเรือนและที่ดินยื่นคำร้องขอผ่อนชำระภาษีที่ค้างชำระเป็นงวด (เรื่องเสร็จที่ ๗๘๒/๒๕๔๘) และคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ให้ความเห็นว่า ผู้บริหารท้องถิ่นไม่อาจยินยอมให้มีการผ่อนชำระภาษีค้างชำระและเงินเพิ่มได้ เนื่องจากเป็นกรณีที่ไม่มีบทบัญญัติใดในพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดินฯ ให้อำนาจพนักงานเก็บภาษียินยอมให้ผ่อนชำระภาษีค้างชำระเป็นงวดได้อีกทั้งมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดินฯ ได้กำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ยึด อาศัย หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ซึ่งค้างชำระค่าภาษีเกินสี่เดือนนับแต่วันพ้นกำหนดเวลาที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๘ เพื่อนำเงินมาชำระเป็นค่าภาษี เงินเพิ่ม ค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายโดยมิต้องขอให้ศาลสั่งหรือออกหมายยึด

ที่ประชุมได้พิจารณาร่วมกันแล้ว เห็นว่าไม่สามารถที่จะขอผ่อนชำระภาษีที่ค้างชำระได้ เนื่องจากไม่มีอำนาจตามกฎหมาย และทางปฏิบัติในท้องถิ่นของผู้เข้าร่วมสัมมนาไม่เคยมีการอนุญาตให้ผ่อนชำระภาษีที่ค้าง

แต่จากการตอบคำถามของผู้เข้าร่วมสัมมนาบางแห่งได้แสดงความคิดเห็นว่า ในท้องถิ่นของผู้เข้าร่วมสัมมนาได้มีการอนุญาตให้ผ่อนชำระภาษีอากรค้าง ที่ประชุมได้พิจารณาว่าในพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน ไม่มีบทบัญญัติใดให้อำนาจกระทำได้ ท้องถิ่นนั้นไม่สามารถกระทำได้

ประชุมสัมมนาระดมความคิด (Workshop)

กลุ่มที่ ๕

หัวข้อ : ค่าเช่ามาตรฐานกลางเหมาะสมกับกิจการทุกประเภทหรือไม่

ผู้รับผิดชอบ: นาย สุพจน์ ประถมพันธ์

ผู้ร่วมสัมมนา: ๑. นายโอฬาร อัสวพลังกุล

๒. นางสาวทิพย์ศิริ เรืองรัตน์

๓. นายฉัตรกุล ชื่นสุวรรณกุล

๔. นายภาคภูมิ นัฏสุภัคพงศ์

๕. นายปรมินทร์ ศรีสุข

๖. นางสาวสุพัตรา ใจวงศ์

๗. นางสาวพุดสุข ขจร

๘. นายศรัณย์ บุญลาภ

๙. นางรัตติกร เชื้อแสง

๑๐. นางอัมพา สปานแย้ม

๑๑. นายอักรเดช พวงซ้อน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อย

กลุ่มที่ ๕

หัวข้อสัมมนา

“ค่าเช่ามาตรฐานกลางเหมาะสมกับกิจการทุกประเภทหรือไม่”

ประเด็นที่ ๑ การกำหนดค่ารายปี เพื่อคำนวณภาษี

- พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ.๒๕๓๕ ได้กำหนดความหมายของค่ารายปีไว้ ตามมาตรา ๘ วรรคสอง ว่า “ค่ารายปี” หมายความว่า จำนวนเงินซึ่งทรัพย์สินนั้นสมควรให้เช่าได้ในปีหนึ่งๆ

- มาตรา ๘ วรรคสาม “ในกรณีที่ทรัพย์สินนั้นให้เช่า ให้ถือว่าค่าเช่านั้นคือ ค่ารายปี แต่ถ้าเป็นกรณีที่มีเหตุอันสมควรที่ทำให้พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าค่าเช่านั้นมีจำนวนเงินอันสมควรที่จะให้เช่าได้หรือเป็นกรณีที่หาเช่าไม่ได้ เนื่องจากเจ้าของทรัพย์สินดำเนินกิจการเอง หรือด้วยเหตุประการอื่น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจประเมินค่ารายปีได้โดยคำนึงถึงลักษณะของทรัพย์สิน ขนาด พื้นที่ ทำเลที่ตั้ง และ บริการสาธารณะที่ทรัพย์สินนั้นได้รับประโยชน์ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

- ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินค่ารายปีของทรัพย์สิน ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๓๕

- มาตรา ๑๘ ค่ารายปีของปีที่ล่วงแล้วนั้น ท่านให้เป็นหลักสำหรับการคำนวณภาษีซึ่งจะต้องเสียในปีต่อมา

เนื่องจากตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ.๒๕๓๕ ได้กำหนดให้กำหนดค่ารายปีโดยมีหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๘ และมาตรา ๑๘ โดยกำหนดจากค่าเช่าทรัพย์สินที่สมควรให้เช่าได้ในปีหนึ่งๆ แต่ถ้าเป็นกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าค่าเช่านั้นมีจำนวนเงินอันสมควรที่จะให้เช่าได้ หรือ กรณีที่หาเช่าเช่าไม่ได้ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจประเมินค่ารายปีได้โดยคำนึงถึงลักษณะของทรัพย์สิน ขนาด พื้นที่ ทำเลที่ตั้ง และ บริการสาธารณะที่ทรัพย์สินนั้นได้รับประโยชน์ และ กรณีตามมาตรา ๑๘ กำหนดให้ค่ารายปีของปีที่ล่วงมาแล้ว ให้เป็นหลักสำหรับการคำนวณภาษีซึ่งจะต้องเสียในปีต่อมา เท่านั้น ซึ่งในพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ ไม่ได้มีบทบัญญัติให้จัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินจากบัญชีค่าเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตร แต่อย่างใด

กรณีจึงเป็นปัญหาว่า บัญชีค่าเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตร ที่พนักงานเจ้าหน้าที่นำมากำหนดเป็นค่ารายปีเพื่อใช้ในการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินนั้นชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เพียงใด และ เหมาะสมกับโรงเรือนทุกประเภทหรือไม่

ประเด็นที่ ๒ ที่มาของบัญชีราคาค่าเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตร

เนื่องจาก สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้มีหนังสือ ค่วนที่สุด ที่ นร ๐๒๐๒/ว(ล) ๒๖๓๔ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ เรื่อง มาตรการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน ไปยัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยให้ กระทรวงมหาดไทยกำหนดหลักเกณฑ์หรือแนวทางปฏิบัติในการประเมินอัตราภาษีโรงเรือนและที่ดิน ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือกระทรวงมหาดไทย ค่วนที่สุด ที่ มท๐๓๐๗/๘๕๑๐ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๖๖ ไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา ให้ความเห็นในปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีและการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินซึ่งต่อมา คณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือ ค่วนที่สุด ที่ นร ๐๖๐๑/๗๘๐ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ เรื่อง หรือข้อกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีและการ จัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน ไปยังปลัดกระทรวงมหาดไทย โดยให้ความเห็นส่วนหนึ่งว่า “หน่วย ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นอาจกำหนดราคาค่าเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตรเป็นการ ภายในเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ใช้เป็นแนวทางประกอบการประเมินค่ารายปีได้ แต่ราคา ดังกล่าวจะใช้เป็นราคาประเมินเด็ดขาดสำหรับผู้รับประเมินที่จะต้องชำระภาษีไม่ได้ เนื่องจากตาม กฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดินไม่มีบทบัญญัติเรื่องดังกล่าว” รายละเอียดตามหนังสือ ค่วน ที่สุด ที่ นร ๐๖๐๑/๗๘๐ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ข้างต้น และ ต่อมากระทรวงมหาดไทย ได้มีหนังสือ ค่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๗/ว ๒๓๕๓ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๖ เรื่อง ชักซ้อม แนวทางการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน และการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี ไปยังผู้ว่า ราชการจังหวัดทุกจังหวัด เพื่อดำเนินการตามหลักเกณฑ์และความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา รายละเอียดปรากฏตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ค่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๗/ว ๒๓๕๓ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๖ ข้างต้น

ต่อมา หน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่นจึงได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการพิจารณา การประเมินค่ารายปี ขึ้นมาเพื่อเป็นผู้พิจารณาและให้ความเห็นชอบบัญชีราคาค่าเช่ามาตรฐานกลาง เฉลี่ยต่อตารางเมตรตามแบบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ประเด็นที่ ๓ ขั้นตอนการจัดทำบัญชีราคาค่าเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตรตามแบบ กระทรวงมหาดไทย

๑. ขั้นตอนการจัดทำราคาค่าเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตร(ต่อเดือน)ให้
สำรวจลักษณะของทรัพย์สินและการประกอบกิจการในพื้นที่เขตหน่วยการบริหารราชการส่วน
ท้องถิ่นแล้วดำเนินการ

๑.๑ แบ่งพื้นที่ในบริเวณต่างๆเป็นทำเลตามแหล่งการใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ
ตามลำดับตั้งแต่บริเวณที่ใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจได้ดีที่สุดและลำดับรองลงไปตามความ
เหมาะสม ทั้งนี้ อาจแบ่งเป็นทำเลมากหรือน้อยกว่า ๕ ทำเลตามแบบตัวอย่างก็ได้

๑.๒ แบ่งทรัพย์สินออกเป็นประเภทต่างๆให้ครอบคลุมทรัพย์สินที่อยู่ในข่ายต้อง
เสียภาษีโรงเรือนและที่ดินที่ตั้งอยู่ในเขตหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น โดยอาจแบ่งมาก
หรือน้อยกว่าประเภททรัพย์สินตามแบบตัวอย่างก็ได้

๑.๓ เฉลี่ยค่าเช่าทรัพย์สินแต่ละประเภทในแต่ละทำเลให้เป็นต่อตารางเมตรต่อ
เดือน

๒. การปรับปรุงราคาค่าเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตร(ต่อเดือน)ในปีภาษี
หากรายการใดมีการเปลี่ยนแปลงไปจากที่ได้กำหนดไว้เดิมในประเภททรัพย์สินและหรือบริเวณ
การใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจอันจะทำให้ต้องกำหนดทำเลใหม่และหรือราคาค่าเช่ามาตรฐานกลาง
เฉลี่ยต่อตารางเมตร(ต่อเดือน)ให้หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นปรับปรุงรายการนั้นๆตาม
สภาพข้อเท็จจริงที่เปลี่ยนแปลงไปให้เป็นปัจจุบันให้เสร็จเรียบร้อยก่อนสิ้นทุกปีภาษี เพื่อนำไปใช้
ประกอบการประเมินค่ารายปีของทรัพย์สินในปีภาษีต่อไป

๓. การนำไปใช้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่นำราคาค่าเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตาราง
เมตร(ต่อเดือน)ที่จัดทำขึ้นไปใช้ประกอบการประเมินค่ารายปีของทรัพย์สินทุกราย

ประเด็นที่ ๔ แนวตัดสินใจพิพากษาศาลฎีกา

เนื่องจาก การจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน
พ.ศ.๒๔๗๕ ได้มีการจัดเก็บจากท้องถิ่นต่างๆทั่วประเทศเป็นจำนวนมาก จึงได้เกิดเป็นกรณี
โต้แย้งขึ้นระหว่างผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษี กับ หน่วยราชการท้องถิ่นที่มีหน้าที่จัดเก็บ จนมีการนำคดีมา
ฟ้องยังศาลฎีกาอากรกลาง และ คดีขึ้นไปสู่การพิจารณาของศาลฎีกาแผนกคดีภาษีอากร ซึ่งศาล
ฎีกาได้ตัดสินไว้เป็นบรรทัดฐานแล้วหลายคำพิพากษา เช่น คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๔๗๒/๒๕๔๑
ระหว่าง บริษัท เอสไอ(ประเทศไทย) จำกัด(มหาชน) โจทก์ กับ เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี จำเลย
ซึ่งศาลฎีกาวินิจฉัยไว้ตอนหนึ่งว่า “การที่จำเลยที่ ๑ ประเมินค่ารายปีทรัพย์สินที่พิพาทของโจทก์
โดยนำเอาแต่เพียงราคาเช่ามาตรฐานกลางมาเป็นเกณฑ์ประเมิน มิได้นำค่ารายปีที่ล่วงมาแล้วมา
เป็นหลักในการคำนวณภาษีซึ่งจะต้องเสียในปีต่อมา ย่อมเป็นการไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัติภาษี

โรงเรียนและที่ดิน พ.ศ.๒๕๓๕ มาตรา ๑๘...” นอกจากนี้มีคำพิพากษาศาลฎีกาวินิจฉัยในทำนองเดียวกันอีกเช่น คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๑๕๘/๒๕๔๗, คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๘๕๕/๒๕๔๗ เป็นต้น

แต่อย่างไรก็ดีมีแนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่ได้เคยตัดสินไว้ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๕๔๖/๒๕๔๐ ระหว่าง บริษัท แกรนิโต้ จำกัด โจทก์ กับ องค์การบริหารส่วนจังหวัดตาก กับพวกรวม ๓ คน จำเลย ได้วินิจฉัยว่าราคาเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตรชอบด้วยข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายแล้ว

สรุป

ในการจัดเก็บภาษีโรงเรียนและที่ดินตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรียนและที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ ต้องกำหนดค่ารายปีโดยอาศัยหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๘ โดยอาศัยค่าเช่าของโรงเรียนหรือทรัพย์สินมากำหนดเป็นค่ารายปีเป็นหลัก

หากเป็นกรณีที่ทำค่าเช่าไม่ได้นั้น มาตรา ๘ วรรคสามกำหนดหลักเกณฑ์ว่า แต่ถ้าเป็นกรณีที่มีเหตุอันสมควรที่ทำให้พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าค่าเช่านั้นมีจำนวนเงินอันสมควรที่จะให้เช่าได้หรือเป็นกรณีที่ทำค่าเช่าไม่ได้ เนื่องจากเจ้าของทรัพย์สินดำเนินกิจการเองหรือด้วยเหตุประการอื่น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจประเมินค่ารายปีได้โดยคำนึงถึงลักษณะของทรัพย์สิน ขนาด พื้นที่ ทำเลที่ตั้ง และ บริการสาธารณะที่ทรัพย์สินนั้นได้รับประโยชน์ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา” ประกอบกับประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินค่ารายปีของทรัพย์สิน ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๓๕

และ การกำหนดค่ารายปีอีกกรณีหนึ่งคืออาศัยหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๑๘ คือ นำค่ารายปีของปีที่ล่วงแล้วนั้น มาเป็นหลักสำหรับการคำนวณภาษีซึ่งจะต้องเสียในปีต่อมา ซึ่งหมายความว่า การกำหนดค่ารายปีของปีที่ล่วงมาแล้วนั้น จะต้องเป็นการกำหนดค่ารายปีที่ชอบด้วยมาตรา ๘ ด้วย

ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าแม้บัญชีราคาเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตรจะได้มีการจัดทำขึ้นมาโดยมีที่มาโดยละเอียด ชัดเจน และมีอัตราที่เป็นธรรมต่อผู้เสียภาษีและใช้กับโรงเรียนและกิจการทุกประเภทแล้ว แต่ก็ไม่มีบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติภาษีโรงเรียนและที่ดิน พ.ศ.๒๕๓๕ จึงเป็นเหตุให้ศาลไม่อาจรับฟังบัญชีราคาเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตรแต่เพียงอย่างเดียวได้

ประชุมสัมมนาระดมความคิด (Workshop)

กลุ่มที่ ๖

หัวข้อ : หนังสือแจ้งการประเมินจำเป็นต้องแสดงผลตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๗ หรือไม่ และทำอย่างไรจึงจะให้การประเมินเป็นคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายตามข้อยกเว้น ในมาตรา ๓๗ วรรคสาม

ผู้รับผิดชอบ : นายนพ กฤษรณ ญ อุษรยา

ผู้ร่วมสัมมนา : ๑. นางวาสนา กิตติพรหมวงศ์

๒. นายเอก สมสุข

๓. นางวรรณิ พิพัฒน์กุล

๔. นางสาวกนกพร คงสวัสดิ์

๕. นางสุภีร์ ปฐมสีมากุล

๖. นายสมบัติ ลาภย์

๗. นางสาวศกามาศ มีปิติสุข

๘. นางน้ำเพชร เพชรพลอย

๙. นางสาวกร แสงจันทร์

๑๐. นางศิริพร สยามภูพงศ์

๑๑. นางสาววงศิยา ทองอุปการ

สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อย

กลุ่มที่ ๖

หัวข้อสัมมนา

“หนังสือแจ้งการประเมินจำเป็นต้องแสดงเหตุผลตามพระราชบัญญัติ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๗ หรือไม่ และทำอย่างไรจึงจะให้ การประเมินเป็นคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วย กฎหมายตามข้อยกเว้นในมาตรา ๓๗ วรรคสาม”

ประเด็นที่ ๑ หนังสือแจ้งการประเมินจำเป็นต้องแสดงเหตุผลตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๗ หรือไม่

มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๗ บัญญัติความหมายคำว่า “คำสั่งทางปกครอง” หมายความว่า

- (๑) การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระงับ หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราว เช่น การสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ การวินิจฉัยอุทธรณ์ การรับรอง และการรับจดทะเบียน แต่ไม่หมายความรวมถึงการออกกฎ
- (๒) การอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๕ บัญญัติว่า “คำสั่งทางปกครองที่ทำเป็นหนังสือและการยืนยันคำสั่งทางปกครองเป็นหนังสือต้องจัดให้มีเหตุผลไว้ด้วย และเหตุผลนั้นอย่างน้อยต้องประกอบด้วย

- (๑) ข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ
- (๒) ข้อกฎหมายที่อ้างอิง
- (๓) ข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลยพินิจ

นายกรัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายอาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้คำสั่งทางปกครองกรณีหนึ่งกรณีใดต้องระบุเหตุไว้ให้คำสั่งนั้นเองหรือในเอกสารแนบท้ายคำสั่งนั้นก็ได้

บทบัญญัติตามวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับกับกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นกรณีที่มีผลตรงตามคำขอและไม่กระทบสิทธิและหน้าที่ของบุคคลอื่น
- (๒) เหตุผลนั้นเป็นที่รู้จักกันอยู่แล้ว โดยไม่จำเป็นต้องระบุอีก
- (๓) เป็นกรณีที่ต้องรักษาไว้เป็นความลับตามมาตรา ๓๒

(๔) เป็นการออกคำสั่งทางปกครองด้วยวาจาหรือเป็นกรณีเร่งด่วนแต่ต้องให้เหตุผลเป็นลายลักษณ์อักษรในเวลาอันควรหากผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งนั้นร้องขอ”

เนื่องจากหนังสือแจ้งการประเมินภาษีและคำวินิจฉัยอุทธรณ์ หรือคำชี้ขาดการประเมินภาษีนั้น เป็นคำสั่งที่เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งดังกล่าว ได้ออกไปยังผู้รับการประเมินภาษีหรือผู้อุทธรณ์ภาษีให้นำเงินค่าภาษีตามการประเมินหรือตามคำวินิจฉัยชี้ขาดไปชำระภายในกำหนดเวลาหนึ่งเวลาใด ซึ่งผลของหนังสือแจ้งการประเมินหรือคำชี้ขาดการประเมินนั้นมีผลในการสร้างนิติสัมพันธ์ เปลี่ยนแปลง โอน สงวนหรือระงับซึ่งสิทธิ ระหว่างเจ้าหน้าที่และผู้รับประเมินภาษีหรือผู้อุทธรณ์ภาษี ดังนั้นหนังสือแจ้งการประเมินภาษีและคำวินิจฉัยอุทธรณ์หรือคำชี้ขาดตามการประเมิน จึงถือว่าเป็น “คำสั่งทางปกครอง” ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๕ (ตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๕๔๕/๒๕๔๖ ฎีกาที่ ๘๔๗๔/๒๕๕๑ และฎีกาที่ ๖๒๕๔/๒๕๕๒) ด้วยเหตุดังกล่าวมาข้างต้นนี้ หนังสือแจ้งการประเมินภาษีและคำวินิจฉัยอุทธรณ์หรือคำชี้ขาดตามการประเมิน จึงต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๕ ด้วยเช่นกัน

ดังนั้น เมื่อหนังสือแจ้งการประเมินภาษี คำวินิจฉัยอุทธรณ์ คำชี้ขาดตามการประเมินเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ ซึ่งต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติมาตรา ๓๗ ดังกล่าว การออกหนังสือแจ้งการประเมินภาษี คำวินิจฉัยอุทธรณ์ และคำชี้ขาดตามการประเมิน จึงต้องประกอบด้วย

- ก) ข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในการออกคำสั่งหรือข้อเท็จจริงอันเป็นเหตุแห่งการประเมินภาษี เช่น อาคาร โรงเรือน เป็นโรงเรือนประเภทใด ขนาดกว้าง ยาวเท่าใด มีจำนวนกี่ชั้น ใช้ประกอบกิจการประเภทใด คิดเป็นค่ารายปีเท่าใด หรือป้ายที่ทำการประเมินเป็นป้ายขนาดกว้าง ยาวเท่าใด มีอักษรหรือภาพหรือเครื่องหมายอะไรในป้าย จัดเป็นป้ายประเภทใด เป็นต้น
- ข) ข้อกฎหมายที่อ้างอิง คือ กฎหมายที่บัญญัติในภาษีแต่ละประเภทที่ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ประเมินและแจ้งการประเมินภาษี
- ค) ข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลยพินิจ เช่น กรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบแบบแสดงรายการภาษีแล้วเห็นว่าการยื่นแบบแสดงรายการภาษีไม่ครบถ้วน ถูกต้องหรือไม่ถูกประเภท และพนักงานเจ้าหน้าที่ใช้อำนาจตามกฎหมายประเมินภาษีให้ถูกต้อง การมีหนังสือแจ้งการประเมินหรือคำชี้ขาดจึงต้องระบุข้อพิจารณาและเหตุผลในการใช้ดุลยพินิจในการวินิจฉัยให้ชัดเจน

แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ.๒๔๗๕ , พระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ.๒๕๐๘, พระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ.๒๕๑๐ ฯลฯ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ให้

อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประเมินและจัดเก็บภาษีแต่ละประเภทนั้น ได้กำหนดรูปแบบหนังสือแจ้งการประเมินภาษี คำวินิจฉัยอุทธรณ์หรือคำชี้ขาดไว้แล้วตั้งแต่มีการออกกฎหมายแต่ละฉบับ พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจจึงทำหนังสือแจ้งการประเมินภาษี คำวินิจฉัยอุทธรณ์หรือคำชี้ขาด ตามแบบที่กฎหมายกำหนดไว้ด้วยความเคยชิน หรือไม่กล้าเปลี่ยนแปลงแบบเพราะเกรงว่าจะไม่ชอบด้วยกฎหมายโดยที่ไม่ได้จัดทำรายละเอียดเพิ่มเติมแนบไปให้ครบถ้วนสมบูรณ์ตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๕

และข้อเท็จจริงเท่าที่ผ่านมา ปรากฏว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะองค์กรบริหารส่วนตำบล และเทศบาลตำบล ที่จัดตั้งขึ้นใหม่หรือยังไม่เคยมีประสบการณ์หรือปัญหาด้านการฟ้องร้องหรือต่อสู้คดีมักจะมีปัญหาผิดพลาดในประเด็นปัญหาดังกล่าวจำนวนมาก และเนื่องจากกรณีดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่แม้ผู้รับการประเมินภาษีจะมีได้หยิบยกขึ้นอุทธรณ์โต้แย้งต่อผู้บริหารท้องถิ่น แต่ก็สามารถหยิบยกขึ้นต่อสู้ได้ในชั้นศาล เนื่องจากเป็นปัญหาเกี่ยวกับข้อกฎหมาย ปัญหาดังกล่าวนี้อาจส่งผลในการดำเนินคดีของพนักงานอัยการเป็นอย่างยิ่ง

สำหรับกรณีฟ้ององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถูกผู้รับการประเมินภาษีฟ้องเป็นจำเลย นั้น ฝ่ายโจทก์มักจะหยิบยกประเด็นดังกล่าวขึ้นกล่าวอ้างในชั้นศาล และผลของคดีนั้นมีโอกาสที่จะแพ้คดีค่อนข้างสูง และการที่จะอุทธรณ์คดีต่อศาลฎีกาในประเด็นเรื่องความชอบด้วยกฎหมายในทางปกครองนั้นก็มักจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งระยะเวลาและเงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีโดยเปล่าประโยชน์ เพราะผลของคดีอันถึงที่สุดแล้วคือเพิกถอนการประเมินหรือคำชี้ขาดภาษี ซึ่งหากจะประเมินภาษีหรือมีคำชี้ขาดภาษีให้ชอบด้วยคำสั่งทางปกครองอีกครั้งหนึ่งก็อาจจะเป็นเหตุให้เกินกำหนดระยะเวลาใช้สิทธิเรียกร้องในหนี้ค่าภาษีตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้ได้ สุดท้ายก็ไม่สามารถจัดเก็บภาษีได้หรือไม่สามารถจัดเก็บได้ตามกำหนดระยะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้วางแผนไว้

ในกรณีฟ้ององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นตัวความฝ่ายโจทก์นั้น หากคดียังมีระยะเวลาที่จะแก้ไขความบกพร่องได้ พนักงานอัยการควรที่จะแนะนำ พร้อมทั้งส่งเรื่องคืนให้ด้วยความรับเรื่องกลับไปแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าวให้ครบถ้วน แต่หากคดีที่ส่งเข้ามาใกล้จะขาดอายุความและจำเป็นต้องฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแล้ว เมื่อผู้รับการประเมินภาษีเข้ามาต่อสู้คดีในชั้นศาล แม้ว่าผู้รับการประเมินภาษีจะไม่ได้อุทธรณ์โต้แย้งการประเมินต่อผู้บริหารท้องถิ่นตามกฎหมายกำหนดขึ้นตอนไว้ แต่ก็สามารถหยิบยกประเด็นดังกล่าวขึ้นต่อสู้ได้ และผลของคดีนั้นก็จะเป็นไปตามแนวทางที่ศาลฎีกาได้พิพากษาไว้ดังกล่าวข้างต้นคือเพิกถอนการประเมินหรือคำชี้ขาดเช่นกัน

อย่างไรก็ดี ตาม มาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๕ บัญญัติว่า “คำสั่งทางปกครองที่ออกโดยการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้ ไม่เป็นเหตุให้คำสั่งทางปกครองนั้นไม่สมบูรณ์

(๑) การออกคำสั่งทางปกครองโดยยังไม่มีผู้ยื่นคำขอในกรณีที่เจ้าหน้าที่จะดำเนินการเองไม่ได้ นอกจากจะมีผู้ยื่นคำขอ ถ้าต่อมาในภายหลังได้มีการยื่นคำขอเช่นนั้นแล้ว

(๒) คำสั่งทางปกครองที่ต้องจัดให้มีเหตุผลตามมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง ถ้าได้มีการจัดให้มีเหตุผลดังกล่าวในภายหลัง

(๓) การรับฟังคู่กรณีที่น่าเป็นต้องกระทำได้ดำเนินการมาโดยไม่สมบูรณ์ ถ้าได้มีการรับฟังให้สมบูรณ์ในภายหลัง

(๔) คำสั่งทางปกครองที่ต้องให้เจ้าหน้าที่อื่นให้ความเห็นชอบก่อน ถ้าเจ้าหน้าที่นั้นได้ให้ความเห็นชอบในภายหลัง

เมื่อมีการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง(๑)(๒)(๓)หรือ(๔)แล้ว และเจ้าหน้าที่ผู้มีคำสั่งทางปกครองประสงค์ให้ผลเป็นไปตามคำสั่งเดิม ให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นบันทึกข้อเท็จจริงและความประสงค์ของตน ไว้ในหรือแนบไว้กับคำสั่งเดิมและต้องมีหนังสือแจ้งความประสงค์ของตนให้คู่กรณีทราบ ด้วยกรณีตาม (๒) (๓) และ (๔) จะต้องกระทำก่อนสิ้นสุดกระบวนการพิจารณาอุทธรณ์ตามส่วนที่ ๕ ของหมวดนี้ หรือตามกฎหมายเฉพาะว่าด้วยการนั้น หรือถ้าเป็นกรณีที่ไม่ต้องมีการอุทธรณ์ ดังกล่าวก็ต้องก่อนมีการนำคำสั่งทางปกครองไปสู่การพิจารณาของผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยความ ถูกต้องของคำสั่งทางปกครองนั้น ”

กล่าวโดยสรุป เมื่อมีการแจ้งการประเมินภาษีไปแล้วหากผู้รับประเมินไม่ได้ อุทธรณ์คัดค้านการประเมินก็ให้เจ้าพนักงานประเมินกลับไปเพิ่มเติมเหตุผลการประเมินให้ ครบถ้วน หรือหากมีการแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์หรือคำชี้ขาดแล้ว ก็ให้ผู้มีอำนาจวินิจฉัยหรือชี้ขาด ดำเนินการแจ้งคำวินิจฉัยหรือคำชี้ขาดให้ครบถ้วนถูกต้องตามนัยมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๕ ที่ประชุมพิจารณาร่วมกันแล้วเห็นสรุปได้ว่า

ประเด็นที่ ๑

- กรณีหนังสือแจ้งการประเมิน , คำวินิจฉัยอุทธรณ์ หรือคำชี้ขาด หากเจ้าพนักงาน มิได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามนัยมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ ก็ควรดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องให้ถูกต้องเสียก่อนภายในกำหนดระยะเวลาที่สามารถ ดำเนินการได้

- กรณีที่ผู้รับแจ้งการประเมินภาษีได้รับแจ้งการประเมินภาษีหรือได้รับแจ้งค่า

วินิจฉัยอุทธรณ์โดยชอบแล้ว ไม่ใช้สิทธิอุทธรณ์คัดค้านการประเมินภาษีแต่ละประเภทตามที่ได้รับแจ้งภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้สมควร ให้มีการบัญญัติกฎหมายตัดสิทธิของบุคคลดังกล่าวที่จะหยิบยกประเด็นเรื่องความชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งทางปกครอง(หนังสือแจ้งการประเมิน, คำวินิจฉัยอุทธรณ์) ขึ้นต่อผู้คดีในชั้นศาล

- ให้สำนักงานคดีภาษีอากร สำนักงานอัยการสูงสุด หรือหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ช่วยดำเนินการออกแบบใบแบบการประเมินภาษีแต่ละประเภทที่มีอยู่ตามกฎหมาย เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งมาตรา ๓๗ ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๕ และเผยแพร่แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทราบโดยทั่วถึง

ประเด็นที่ ๒

ทำอย่างไรจึงจะให้การประเมินเป็นคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายตามข้อยกเว้นในมาตรา ๓๗ (๑) และ (๒) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕

๑. ที่ประชุมเห็นว่าในส่วนของภาษีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่จัดเก็บ อาทิเช่น ภาษีโรงเรือนฯ ภาษีป้าย ฯ ภาษีบำรุงท้องถิ่นฯ นั้น กฎหมายได้บัญญัติให้เป็นหน้าที่ของผู้ที่เป็นเจ้าของโรงเรือนฯ หรือเจ้าของป้ายฯ จะต้องยื่นแบบแสดงรายการทรัพย์สิน หรือป้ายภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด โดยเจ้าของโรงเรือนก็ต้องแสดงรายการทรัพย์สินพร้อมทั้งค่ารายปีในแบบฯ ส่วนเจ้าของป้ายก็ต้องแสดงรายละเอียดของป้ายว่าเป็นป้ายประเภทไหน ขนาดเท่าใด นอกจากนั้นกฎหมายในการจัดเก็บภาษีทั้งสองฉบับนั้น ได้มีการกำหนดวิธีการในการกำหนดค่าภาษีไว้อย่างชัดเจนแล้ว เพราะฉะนั้น ในกรณีที่เจ้าของทรัพย์สินยื่นแบบด้วยตนเองแล้วเจ้าพนักงานประเมินทำการประเมินค่ารายปีตามที่เจ้าของโรงเรือนยื่นแบบหรือประเมินภาษีป้ายตามรายละเอียดของป้ายตามที่เจ้าของยื่นมาแล้ว ที่ประชุมเห็นว่า การประเมินภาษีของเจ้าพนักงานประเมินในกรณีเช่นนี้เป็นการประเมินภาษีที่มีผลตรงตามคำขอและเป็นกรณีที่ไม่วิเคราะห์สิทธิและหน้าที่ของบุคคลอื่นนอกจากผู้รับประเมินเท่านั้น กรณีจึงถือว่าการแจ้งการประเมินภาษีในลักษณะดังกล่าวนี้ เป็นกรณีที่เข้าข้อยกเว้นตามมาตรา ๓๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕

สำหรับคำวินิจฉัยอุทธรณ์หรือคำชี้ขาดการประเมิน ซึ่งวินิจฉัยออกมาโดยมีผลตามที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอ ก็อยู่ในกรณีที่เข้าข้อยกเว้นตามมาตรา ๓๗ (๑) เช่นกัน

๒. ที่ประชุมเห็นว่าในกรณีที่ก่อนจะมีการประเมินภาษีของเจ้าพนักงานหรือมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์นั้น หากข้อเท็จจริงในสำนวนปรากฏว่า เจ้าพนักงานได้เชิญคู่กรณีหรือผู้ถูกประเมิน

ภาษีมาพบเพื่อเปิดโอกาสให้ชี้แจงและนำเสนอเอกสารประกอบการตรวจสอบภาษี รวมทั้งได้มีการเรียกให้มารับทราบผลการตรวจสอบภาษีไว้โดยละเอียดแล้ว หรือเปิดโอกาสให้เข้าชี้แจงเหตุผลในชั้นอุทธรณ์ เมื่อมีการประเมินภาษีหรือวินิจฉัยอุทธรณ์ไป แม้ว่าการออกคำสั่งทางปกครองนั้น จะออกไปในรูปแบบของหนังสือแจ้งการประเมินหรือคำวินิจฉัยอุทธรณ์ที่ถูกกำหนดไว้โดยกฎหมาย ในการจัดเก็บภาษีแต่ละฉบับก็ตาม ที่ประชุมเห็นว่า กรณีของการประเมินหรือวินิจฉัยอุทธรณ์ในลักษณะดังกล่าวนี้เป็นกรณีของคำสั่งทางปกครองที่เหตุผลนั้นเป็นที่รู้กันอยู่แล้วไม่จำเป็นต้องระบุนิติการแจ้งการประเมินภาษีหรือวินิจฉัยอุทธรณ์ในลักษณะดังกล่าวนี้ เป็นกรณีที่เข้าข้อยกเว้นตามมาตรา ๓๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๕ ประกอบกับข้อเท็จจริงในลักษณะที่หยิบยกขึ้นมา มีแนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๐๘๘/๒๕๕๓ ระหว่างบริษัท เอกภัทร (๕๕) จำกัด โจทก์ กรมสรรพากร กับพวกรวม ๔ คน จำเลย ได้วินิจฉัยออกมารองรับแล้วว่าเป็นกรณีที่เข้าข้อยกเว้นตามมาตรา ๓๗ วรรคสาม (๒) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๕

ที่ประชุมพิจารณาร่วมกันแล้วเห็นสรุปได้ว่า

ประเด็นที่ ๒

- ไม่ว่าจะการประเมินภาษีหรือคำวินิจฉัยอุทธรณ์ภาษีของส่วนราชการใดก็ตาม ควรแนะนำให้ปฏิบัติให้ครบถ้วนถูกต้อง ตามนัยมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๕

- หากไม่สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงหนังสือแจ้งการประเมินหรือคำวินิจฉัยได้ ไม่ว่าจะเป็นเพราะเหตุเรื่องอายุความหรือส่วนราชการถูกฟ้องเป็นจำเลย การดำเนินคดีก็จำเป็นต้องนำข้อเท็จจริงในแต่ละคดีมาปรับให้เข้ากับข้อยกเว้นตาม (๑) และ (๒) ตามมาตรา ๓๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๕ ขึ้นเป็นข้อต่อสู้ในการดำเนินคดี

ประชุมสัมมนาระดมความคิด (Workshop)

กลุ่มที่ ๗

หัวข้อ : การกำหนดค่ารายปีโรงเรียนที่มีเครื่องจักรเป็นส่วนควบ ตามมาตรา ๑๓ แห่ง

พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ.๒๔๗๕ ควรกำหนดอย่างไร

ผู้รับผิดชอบ: นายมานิตย์ นิตยพฤทธิ

ผู้ร่วมสัมมนา: ๑. นางสาวครุณี แสงสว่างศรี

๒. นายพิชิต เอื้ออำนวย

๓. นายอนุชัย ใต้กี

๔. นางสาววิวรรธนี ปานเกษม

๕. นายยุทธนา นิชิตติคุณ

๖. นางสาวอนัตตา อำนวยพร

๗. นางรัชฎพร เดชนอก

๘. นายอรุณ จิตมาตย์

๙. นางวรรณิ พรหมมีฤทธิ

๑๐. นายปัญญา แสงเพ็ชร

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อย

กลุ่มที่ ๗

หัวข้อสัมมนา

“การกำหนดค่ารายปีโรงเรือนที่มีเครื่องจักรเป็นส่วนควบ ตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ.๒๕๓๕ ควรกำหนดอย่างไร

ตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมายให้ระดมความคิดดังกล่าวข้างต้น กลุ่มที่ ๗

ได้พิจารณาแล้วเห็นควรกำหนดประเด็นเพื่อพิจารณาเป็นประเด็นสำคัญได้ ๒ ประเด็น คือ

ประเด็นที่ ๑ : เครื่องจักรที่ติดตั้งในโรงเรือนอันจะเป็นส่วนควบที่สำคัญของโรงเรือนตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ.๒๕๓๕ มีลักษณะอย่างไร

ประเด็นที่ ๒ : ควรกำหนดค่ารายปีโรงเรือนที่มีเครื่องจักรเป็นส่วนควบตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ.๒๕๓๕ อย่างไร

ประเด็นที่ ๑

เครื่องจักรที่ติดตั้งในโรงเรือนอันจะเป็นส่วนควบที่สำคัญของโรงเรือนตาม

มาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ.๒๕๓๕ มีลักษณะอย่างไร

เนื่องจากมีปัญหาโต้แย้งเกิดขึ้นระหว่างหน่วยงานของรัฐ ซึ่งเป็นผู้กำหนดค่ารายปีและค่าภาษีโรงเรือนและที่ดิน กับประชาชน ซึ่งเป็นผู้รับการประเมินภาษี ว่าเครื่องจักรที่ติดตั้งในโรงเรือนซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นโรงเรือนประเภทโรงงาน นั้น จะเป็นส่วนควบที่สำคัญมีลักษณะเป็นเครื่องจักรกลไก เครื่องกระทำหรือเครื่องกำเนิดสินค้าเพื่อใช้ดำเนินการอุตสาหกรรมหรือไม่ ซึ่งจะมีผลต่อการประเมินกำหนดค่ารายปีและค่าภาษี เพราะหากโรงเรือนนั้นติดตั้งส่วนควบที่สำคัญเป็นเครื่องจักรกลไก เครื่องกระทำหรือเครื่องกำเนิดสินค้า เพื่อใช้ดำเนินการอุตสาหกรรมแล้ว ย่อมมีสิทธิได้ลดค่าภาษีลงเหลือหนึ่งในสามของค่าภาษีของโรงเรือนนั้น รวมทั้งส่วนควบด้วยตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ.๒๕๓๕ แต่อย่างไรก็ตาม การที่ผู้รับการประเมินมีสิทธิได้ลดค่าภาษีลงเหลือหนึ่งในสามดังกล่าว ซึ่งพิจารณาแล้ว น่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้รับการประเมิน เพราะทำให้เสียภาษีน้อยลง แต่ก็ได้เป็นเช่นนั้นเสมอไป เพราะบางกรณีการนำเครื่องจักรมาประเมินภาษีด้วยกลับทำให้ผู้รับการประเมินเสียภาษียิ่งมากขึ้น กรณีที่เครื่องจักรมีมูลค่าสูงกว่าโรงเรือนมากเป็นต้น ในกรณีเช่นนี้ ผู้รับการประเมินจึงมักจะโต้แย้งว่าโรงเรือนของตนมิได้ติดตั้งส่วนควบที่สำคัญอันมีลักษณะเป็นเครื่องจักรกลไก เครื่องกระทำหรือเครื่องกำเนิดสินค้าเพื่อใช้ดำเนินการอุตสาหกรรม

ตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ.๒๕๓๕ กำหนด

ว่า

“ถ้าเจ้าของโรงเรือนใดติดตั้งส่วนควบที่สำคัญ มีลักษณะเป็นเครื่องจักรกลไก เครื่องกระทำหรือเครื่องกำเนิดสินค้า เพื่อใช้ดำเนินการอุตสาหกรรมบางอย่าง เช่น โรงสี โรงเลื่อย ฯลฯ ขึ้นในโรงเรือนนั้น ๆ ในการประเมินท่านให้ลดค่ารายปีลงเหลือหนึ่งในสามของค่ารายปีของทรัพย์สินนั้น รวมทั้งส่วนควบดังกล่าวแล้วด้วย

กลุ่มที่ ๗ ได้ระดมความคิดโดยพิจารณาตามมาตรา ๑๓ ดังกล่าว เห็นว่ามีถ้อยคำที่น่าจะทำความเข้าใจ คือ คำว่า “ส่วนควบที่สำคัญ” นั้น หมายความว่าอย่างไร จะมีนัยเช่นเดียวกับ คำว่า “ส่วนควบของทรัพย์สิน” ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๔๔ ที่กำหนดว่า “ส่วนควบของทรัพย์สิน หมายความว่า ส่วนซึ่งโดยสภาพแห่งทรัพย์สินหรือโดยจารีตประเพณีแห่งท้องถิ่นเป็นสาระสำคัญในความเป็นอยู่ของทรัพย์สินนั้น และไม่อาจแยกจากกันได้นอกจากทำลาย ทำให้บุบสลาย หรือทำให้ทรัพย์สินนั้นเปลี่ยนแปลงรูปร่างหรือสภาพไป” หรือไม่ อย่างไร

ในการวินิจฉัยปัญหานี้ ทางกลุ่มที่ ๗ ได้ร่วมกันศึกษาแนวคำพิพากษาศาลฎีกา ซึ่งได้วินิจฉัยวางแนวเดียวกับส่วนควบ ตามนัยแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และตามนัยแห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ.๒๔๗๕ ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่วินิจฉัยส่วนควบตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๑๐/๒๕๔๘

มารดาทำหนังสือสัญญายกที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในที่ดินซึ่งเป็นที่ตั้งโรงทำน้ำโซดาให้แก่จำเลย สิ่งปลูกสร้างในที่ดินหมายถึงโรงเรือนเท่านั้น เครื่องจักรทำน้ำโซดาและอุปกรณ์ในการทำน้ำโซดาไม่ใช่เป็นส่วนควบของที่ดินนั้นด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๘/๒๕๐๘ (ประชุมใหญ่)

เครื่องจักรโรงสี แม้จะมีน้ำหนักหรือราคามากสักเท่าใด โดยสภาพย่อมถดถอนโยกย้ายได้มิใช่ทรัพย์สินที่ติดอยู่กับที่ดินหรือประกอบเป็นอันเดียวกับที่ดิน แต่ย่อมแยกออกจากตัวโรงสีได้ โดยไม่ต้องทำลายหรือทำให้ตัวโรงสีนั้นเปลี่ยนแปลงรูปทรง ฉะนั้น แม้เครื่องจักรจะเป็นสาระสำคัญ ก็มีใช้ส่วนควบ แต่เป็นเพียงของใช้ประจำอยู่กับโรงสีจึงเป็นเครื่องอุปกรณ์ซึ่งเป็นอสังหาริมทรัพย์เท่านั้น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่วินิจฉัย ส่วนควบตาม พ.ร.บ.ภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ.๒๔๗๕ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๖๒๐/๒๕๓๖

แม้เครื่องจักรจะมีไว้เพื่อซ่อมเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตสินค้า แต่ก็ยังเป็นเครื่องจักรที่ติดตั้งไว้ในโรงเรือนยกที่จะขนย้าย ต้องถอดออกเป็นชิ้นจึงขนย้ายได้เป็นการติดตั้งไว้ในลักษณะถาวรมีลักษณะเป็นส่วนควบที่สำคัญของโรงเรือน จึงเป็นเครื่องจักรที่มีไว้เพื่อใช้ดำเนินการอุตสาหกรรมขึ้นในโรงเรือนนั้นๆ ต้องลดค่ารายปีลงเหลือ ๑ ใน ๓ ตามมาตรา ๑๓

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๕๕๒/-ค-ข

โรงพ่นสีของโจทก์ใช้เป็นที่พ่นสีกระเบื้องลอนคู่มุงหลังคาบ้าน ภายใต้งานงานมี
แท่นสายพาน ๓ แท่น ยาวตลอดโรงงานติดตั้งถาวรกับเสาเหล็กมีกล่องเหล็กสำหรับอบความร้อน
และพ่นสีหุ้มสายพาน มีเครื่องพ่นสีติดตั้งอยู่เหนือแท่นสายพาน มีเครื่องปั๊มลมอยู่ด้านหลัง ใกล้เคียง
เครื่องปั๊มลมมีเครื่องทำความร้อน ๒ เครื่อง และมีท่อระบายความร้อนผ่านเหนือแท่นสายพาน โรง
พ่นสีของโจทก์จึงเป็นโรงเรือนที่ติดตั้งส่วนควบที่สำคัญมีลักษณะเป็นเครื่องจักรกลไก เพื่อใช้
ดำเนินอุตสาหกรรมผลิตกระเบื้องของโจทก์ ย่อมได้รับลดหย่อนค่ารายปีลงเหลือหนึ่งในสามตาม
มาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ หากจำเป็นต้องเป็น
เครื่องจักรกลไกที่มีลักษณะเป็นเครื่องกระทำหรือเครื่องกำเนิดสินค้าด้วยไม้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๔๕๕/๒๕๓๒

สำหรับโรงเรือนราชการที่ ๕ โจทก์ยื่นแบบแสดงรายการว่าเป็นโรงซ่อม
เครื่องจักร ช่างไม้ ซ่อมไฟฟ้า ห้องทดลอง เจ้าพนักงานประเมินของจำเลยออกไปตรวจสอบดู
แล้ว ปรากฏว่าเครื่องจักรที่ตั้งอยู่เป็นเพียงเครื่องมือในการซ่อมเครื่องจักร มิใช่เป็นเครื่องจักรที่ใช้
ในการผลิตสินค้าโดยตรง แต่เครื่องจักรที่ติดตั้งอยู่ในโรงเรือน เช่น เครื่องกลึง เครื่องเจาะ เครื่อง
ไส เครื่องม้วนเหล็ก ซึ่งแม้จะมีไว้ในเพื่อใช้ในการซ่อมเครื่องจักรก็ตาม แต่ก็เป็นที่เห็นได้ว่าเป็น
เครื่องจักรอันมีลักษณะเป็นส่วนควบของโรงเรือน จึงเข้าอยู่ในหลักเกณฑ์ที่มีสิทธิได้ลดค่ารายปีลง
เหลือ ๑ ใน ๓ ตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๘๕๖/๒๕๓๘

โรงเรือนของโจทก์ราชการที่ ๕ ซึ่งเป็นโรงซ่อมเครื่องจักร ช่างไม้ ซ่อมไฟฟ้า
และห้องทดลอง โรงเรือนดังกล่าวมีเครื่องจักรเป็นเครื่องทดลอง เครื่องซ่อมเครื่องจักร เครื่อง
ซ่อมเครื่องช่างไม้ และมีอุปกรณ์การซ่อมไฟฟ้าตั้งอยู่ ฉะนั้น โรงเรือนดังกล่าวจึงมิใช่โรงเรือน
ธรรมดา แต่เป็นโรงเรือนที่ติดตั้งเครื่องจักรที่ใช้ในการซ่อมเครื่องจักรเครื่องมือและอุปกรณ์ของ
เครื่องจักรที่ใช้ในการทำหรือกำเนิดสินค้า ถือได้ว่าเป็นโรงเรือนที่ติดตั้งส่วนควบที่สำคัญมีลักษณะ
เป็นเครื่องจักรกลไกเพื่อใช้ในการดำเนินการอุตสาหกรรมของโจทก์ ซึ่งตามพระราชบัญญัติภาษี
โรงเรือนและที่ดิน พ.ศ.๒๔๗๕ มาตรา ๑๓ มิได้จำกัดไว้แต่เพียงว่าต้องเป็นเครื่องจักรที่ใช้กระทำ
หรือกำเนิดสินค้าเท่านั้น หากเป็นโรงเรือนที่ติดตั้งส่วนควบที่สำคัญเป็นเครื่องจักรหรือกลไก เพื่อ
ใช้ดำเนินการอุตสาหกรรม แม้จะไม่ใช่เป็นเครื่องกระทำหรือกำเนิดสินค้าก็อยู่ในความหมายของ
บทบัญญัตินี้ โจทก์จึงมีสิทธิได้ลดค่ารายปีลงเหลือหนึ่งในสาม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๕๘๗/๒๕๓๔

โรงคั่วกาแฟลำเลียงปูนซีเมนต์ เป็นโรงเรือนมีโครงเหล็กตั้งตรงติดกับพื้นดิน มีหลังคาคลุมและด้านล่างมีกระเบื้องทำเป็นฝาทั้งสองข้าง นอกนั้นโปร่ง ภายในโรงเรือนมีพื้นซีเมนต์และมีโครงเหล็กสำหรับแขวนสายพานลำเลียงปูนซีเมนต์ตั้งตรงติดกับพื้นคอนกรีต สายพานลำเลียงปูนซีเมนต์ทำงานด้วยระบบมอเตอร์ไฟฟ้ายึดกับโครงเหล็ก มีรอกแขวนสายพานด้วยโซ่และตะขอตัวรอกกับตะขอสามารถถอดออกได้เมื่อเวลาไม่ใช้สายพาน จำเลยอุทธรณ์ว่า ตัวรอกมีตะขอเกี่ยวคล้องกับโซ่สายพาน และสายพานกับโครงเหล็กสามารถแยกจากกันได้ จึงไม่เป็นส่วนควบที่สำคัญและสายพานมิได้เป็นเครื่องกระทำหรือเครื่องกำเนิดสินค้าเพื่อใช้ดำเนินการอุตสาหกรรมนั้น เห็นว่าจำเลยหยิบยกเฉพาะข้อเท็จจริงบางส่วนมากกล่าวอ้างเท่านั้น แต่ข้อเท็จจริงที่ศาลฎีกาอากรกลางวินิจฉัยจากพยานหลักฐานว่า ลักษณะการติดตั้งเช่นนี้ไม่น่าจะมีลักษณะชั่วคราว จำเลยมิได้หยิบยกขึ้นกล่าวคัดค้าน อุทธรณ์ของจำเลยเป็นการโต้เถียงคุณพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานของศาลฎีกาอากรกลาง จึงเป็นอุทธรณ์ในข้อเท็จจริง และคดีนี้มีทุนทรัพย์ไม่เกินห้าหมื่นบาท จึงต้องห้ามอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลฎีกาอากรและวิธีพิจารณาคดีฎีกาอากร พ.ศ.๒๕๓๘ มาตรา ๒๕

พระราชบัญญัติฎีกาโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ.๒๕๓๕ มาตรา ๑๓ นั้นเรื่องจักรกลไถ เครื่องกระทำหรือเครื่องกำเนิดสินค้าที่ติดตั้งนั้น ต้องติดตั้งในโรงเรือนและเป็นส่วนควบที่สำคัญ จึงจะได้รับประโยชน์จากมาตรานี้ แต่เครื่องจักรผสมคอนกรีตของโจทก์ติดตั้งตามถาวรกับพื้นดิน ไม่ได้ติดตั้งในโรงเรือน จึงไม่มีข้อพิจารณาว่าโรงเรือนได้ติดตั้งเครื่องจักรผสมคอนกรีตเป็นส่วนควบที่สำคัญหรือไม่ และเครื่องจักรผสมคอนกรีตก็ไม่ใช่เป็นโรงเรือน เป็นเพียงสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ เท่านั้น ดังนี้ แม้โจทก์จะติดตั้งเครื่องจักรกลเพื่อใช้ในการอุตสาหกรรมผลิตคอนกรีตผสมเสร็จ ก็ไม่มีกฎหมายบัญญัติให้ลดค่ารายปีลงเหลือหนึ่งในสามก่อนคำนวณภาษี

ส่วนของโรงเรือนราชการสำนักงาน แม้จะใช้เป็นที่ควบคุมการทำงานของเครื่องจักรผสมคอนกรีต มีแผนควบคุมการทำงานโดยมีปุมที่พนักงานของโจทก์คอยบังคับให้เครื่องจักรผสมคอนกรีตทำงานก็ตาม แต่การผสมคอนกรีตผสมเสร็จ

ความสำคัญอยู่ที่เครื่องจักรผสมคอนกรีต ฉะนั้น แผนควบคุมการทำงานของเครื่องจักรผสมคอนกรีตจะเป็นส่วนควบของโรงเรือนอับเป็นสำนักงานก็หาใช่เป็นส่วนควบที่สำคัญเพื่อใช้ดำเนินการอุตสาหกรรมของโจทก์ไม่ จึงลดค่ารายปีลงตาม มาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติฎีกาโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ.๒๕๓๕ ไม่ได้

มติของกลุ่มในประเด็นที่ ๑

กลุ่มที่ ๗ ได้ร่วมระดมความคิดแล้วมีความเห็นดังนี้

๑) ตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่ได้วินิจฉัยเกี่ยวกับโรงเรือนได้ติดตั้งส่วนควบที่สำคัญ มีลักษณะเป็นเครื่องจักรกลไก เครื่องกระทำหรือเครื่องกำเนิดสินค้า เพื่อใช้ดำเนินการอุตสาหกรรม ตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ.๒๔๗๕ มาตรา ๑๓ เครื่องจักรที่ติดตั้งในโรงเรือน อันเป็นส่วนควบสำคัญนั้น สามารถขนย้ายได้โดยการถอดออกเป็นชิ้นส่วน จึงแสดงให้เห็นว่าเครื่องจักรอันเป็นส่วนควบของโรงเรือนตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ.๒๔๗๕ สามารถแยกออกจากโรงเรือนได้โดยไม่ต้องทำลาย ทำให้บุบสลายหรือทำให้เครื่องจักรเปลี่ยนแปลงรูปทรงหรือสภาพไป จึงมิได้มีความหมายเช่นเดียวกับส่วนควบของทรัพย์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๔๔ แต่อย่างใด

๒) “เครื่องจักรที่ติดตั้งในโรงเรือนอันเป็นส่วนควบที่สำคัญ ” ตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ.๒๔๗๕ ตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกาควรมีลักษณะดังนี้

๒.๑ การติดตั้งเครื่องจักรกลไก เครื่องกระทำหรือเครื่องกำเนิดสินค้าในโรงเรือน ต้องเป็นการติดตั้งในลักษณะถาวรมิใช่ชั่วคราว

๒.๒ เครื่องจักรกลไก เครื่องกระทำหรือเครื่องกำเนิดสินค้า ต้องติดตั้งในโรงเรือน มิใช่ติดตั้งบนพื้นดิน

๒.๓ เครื่องจักรที่ติดตั้งในโรงเรือนจะเป็นเครื่องจักรกลไก เครื่องกระทำหรือเครื่องกำเนิดสินค้าอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ แต่ต้องติดตั้งไว้เพื่อให้ดำเนินการอุตสาหกรรม

ประเด็นที่ ๒

ควรกำหนดค่ารายปีของโรงเรือนที่มีเครื่องจักรเป็นส่วนควบตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ.๒๔๗๕ อย่างไร

ตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ.๒๔๗๕ กำหนดว่า “ถ้าเจ้าของโรงเรือนใดติดตั้งส่วนควบที่สำคัญ มีลักษณะเป็นเครื่องจักรกลไก เครื่องกระทำหรือเครื่องกำเนิดสินค้า เพื่อใช้ดำเนินการอุตสาหกรรม บางอย่างเช่น โรงสี โรงเลื่อย ฯลฯ ขึ้นในโรงเรือนนั้น ๆ ในการประเมิน ท่านให้ลดค่ารายปีลงเหลือหนึ่งในสามของค่ารายปีของทรัพย์สินนั้น รวมทั้งส่วนควบดังกล่าวแล้วด้วย”

กลุ่มที่ ๗ ได้แยกพิจารณาเป็น ๒ ส่วน คือ

๑. การกำหนดค่ารายปีของโรงเรือนที่มีเครื่องจักรเป็นส่วนควบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ

๒. การกำหนดค่ารายปีของโรงเรียนที่มีเครื่องจักรเป็นส่วนควบของ

กรุงเทพมหานคร

๑. การกำหนดค่ารายปีของโรงเรียนที่มีเครื่องจักรเป็นส่วนควบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ

กลุ่มที่ ๗ ได้ระดมความคิดแล้วปรากฏว่า ในทางปฏิบัติสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ ทั่วประเทศนั้น ในการประเมินค่ารายปีของโรงเรียนที่มีเครื่องจักรเป็นส่วนควบได้ถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ มท ๐๓๐๗/ว ๒๓๕๓ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๓๖ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการจัดเก็บภาษีโรงเรียนและที่ดิน และการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีตามข้อ ๓. การประเมินค่ารายปีของส่วนควบ กรณีที่โรงเรียนหรือสิ่งปลูกสร้างติดตั้งส่วนควบที่สำคัญมีลักษณะเป็นเครื่องจักรกลไก เครื่องกระทำหรือเครื่องกำเนิดสินค้า เพื่อใช้ดำเนินการอุตสาหกรรม ตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรียนและที่ดิน พ.ศ.๒๕๓๕ ให้ประเมินค่ารายปีของส่วนควบดังกล่าวรวมกับค่ารายปีของโรงเรียนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นด้วย และหากเป็นกรณีที่เจ้าของโรงเรียนติดตั้งส่วนควบนั้น ให้ลดค่ารายปีที่รวมค่ารายปีของส่วนควบดังกล่าวแล้ว ลงเหลือหนึ่งในสามและปฏิบัติตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ค่วนมาก ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๕๑๗ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๔๖ เรื่อง แนวทางการประเมินค่ารายปีเครื่องจักรอันเป็นส่วนควบที่สำคัญของโรงเรียน โดยสำหรับโรงเรียนที่เจ้าของทรัพย์สินติดตั้งเครื่องจักรอันเป็นส่วนควบที่สำคัญของโรงเรียนที่ใช้ดำเนินการอุตสาหกรรม ให้ลดค่ารายปีโรงเรียนและส่วนควบนั้นลงเหลือหนึ่งในสาม และในกรณีเครื่องจักรอันเป็นส่วนควบของโรงเรียนไม่อาจหาค่าเช่าเทียบเคียงหรือค่าเช่าอันสมควร ได้ ให้ถือปฏิบัติตามหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๓.๕/ว ๑๗๗๑ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๔๕ กำหนดแนวทางหาค่ารายปีโดยนำมูลค่าเครื่องจักรไปคำนวณหาผลตอบแทนในรูปอัตราดอกเบี้ยเงินฝากสถาบันการเงินที่ให้อัตราดอกเบี้ยสูงสุด และให้ปฏิบัติตามแนวทางคำพิพากษาฎีกาที่ ๖๓๓๗/๒๕๓๕ ระหว่าง บริษัท บางกอกโพลทกลาส จำกัด โจทก์ กับ องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีกับพวก จำเลย ในการประเมินค่ารายปี กล่าวคือ คำพิพากษาฎีกา ที่ ๖๓๓๗/๒๕๓๕ บทบัญญัติมาตรา ๘ วรรคสอง ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ประเมินค่ารายปีโดยเทียบเคียง ค่ารายปีของทรัพย์สินที่ให้เช่าที่มีลักษณะของทรัพย์สิน ขนาด พื้นที่ ทำเลที่ตั้ง และบริการสาธารณะที่ทรัพย์สินนั้นได้รับประโยชน์คล้ายคลึงกันในเขตของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เมื่อข้อเท็จจริงไม่ปรากฏจากทางนำสืบของโจทก์และจำเลยว่า ในเขตของหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่นของจำเลยที่ ๑ นั้น มีลักษณะของทรัพย์สิน ขนาด พื้นที่ ทำเลที่ตั้ง และบริการสาธารณะที่ทรัพย์สินนั้นได้รับประโยชน์คล้ายคลึงกันกับทรัพย์สินของโจทก์ มีการให้เช่ากันอันสามารถนำค่าเช่ามาเทียบเคียงในการประเมินค่ารายปีทรัพย์สินของโจทก์ได้ ดังนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่จึงต้องประเมินค่ารายปีแห่ง

ทรัพย์สินชิ้นเองให้เห็นได้ว่าจำนวนเงินซึ่งทรัพย์สินนั้นสมควรให้เช่าได้ในปีหนึ่ง ๆ ตามนัยมาตรา ๘ วรรคสอง โดยการหาฐานในการคำนวณจากมูลค่าของทรัพย์สินที่ให้เช่า จากเหตุผลที่ว่า การให้เช่าเป็นการนำประโยชน์จากทรัพย์สิน ดังนั้น มูลค่าของทรัพย์สินที่ให้เช่าย่อมเป็นสิ่งที่ผู้ให้เช่าต้องคำนึงถึงนำมาใช้เป็นฐานของการคำนวณหาจำนวนเงินค่าเช่าได้ กล่าวคือ ทรัพย์สินมีมูลค่าน้อยก็สมควรได้ค่าเช่าที่น้อยกว่าทรัพย์สินที่มีมูลค่ามาก และค่าเช่านั้นก็เกิดขึ้นตามระยะเวลาของการเช่าหรือระยะเวลาในการใช้ทรัพย์สินที่เช่าซึ่งใกล้เคียงกับประโยชน์ที่ผู้ฝากเงินได้รับดอกเบี้ยจากธนาคารตามฐานของเงิน เงินที่ประกอบด้วยระยะเวลาที่ฝาก ดังนั้น อัตราดอกเบี้ยจึงนำมาเทียบเคียงเพื่อใช้ในการคำนวณหาจำนวนค่าเช่าได้ด้วย

การที่จำเลยที่ ๒ อาศัยมูลค่าทรัพย์สินคูณด้วยอัตราผลประโยชน์ร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีที่เทียบเคียงมาจากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร โดยที่ได้ลดมูลค่าทรัพย์สินในส่วนที่เป็นเครื่องจักรลงให้กึ่งหนึ่ง และลดค่ารายปีลงเหลือหนึ่งในสามของค่ารายปีของทรัพย์สินนั้นรวมกับส่วนควบ ย่อมเป็นการประเมินค่ารายปีขึ้น โดยประกอบด้วยกฎเกณฑ์อันสมควรและมีเหตุผล อีกทั้งโจทก์ซึ่งเป็นฝ่ายกล่าวอ้างว่า การประเมินไม่ชอบก็ไม่ได้นำเสนอให้เห็นถึงกฎเกณฑ์อันที่สมควรและมีเหตุผลที่สามารถนำมาเทียบเคียงได้เหมาะสมไปกว่านี้ ดังนั้น การประเมินค่ารายปีของจำเลยจึงชอบแล้ว

โดยตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย หนังสือของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และตามนัยคำพิพากษาศาลฎีกาว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ ได้มีแนวปฏิบัติกรณีการประเมินค่ารายปีสำหรับโรงเรียนที่มีเครื่องจักรเป็นส่วนควบ กล่าวคือ ได้คิดค่ารายปีของโรงเรียน และค่ารายปีของเครื่องจักรรวมกัน แล้ว จึงลดค่ารายปีลงเหลือ ๑ ใน ๓ ซึ่งจะสอดคล้องตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๖๒๑/๒๕๓๖

“พระราชบัญญัติภาษีโรงเรียนและที่ดิน มาตรา ๑๓ บัญญัติว่า “ถ้าเจ้าของโรงเรียนใดคิดตั้งส่วนควบที่สำคัญมีลักษณะเป็นเครื่องจักรกลไก เครื่องกระทำหรือเครื่องกำเนิดสินค้า เพื่อใช้ดำเนินการอุตสาหกรรม บางอย่าง เช่น โรงสี โรงเลื่อย ฯลฯ ขึ้นในโรงเรียนนั้น ๆ ในการประเมิน ท่านให้ลดค่ารายปีลงเหลือหนึ่งในสามของค่ารายปีของทรัพย์สินนั้น รวมทั้งส่วนควบดังกล่าวแล้วด้วย” หมายความว่าในการลดค่ารายปีลงเหลือหนึ่งในสามตามมาตรานี้จะต้องลดจากค่ารายปีของทรัพย์สินนั้นรวมทั้งส่วนควบดังกล่าวแล้วด้วย กล่าวคือจะต้องเป็นค่ารายปีของทรัพย์สินและของส่วนควบรวมกัน มิใช่เฉพาะค่ารายปีของทรัพย์สินนั้นเท่านั้น แต่ในการยื่นแบบแจ้งรายการนี้ โจทก์มิได้กรอกค่าเช่าของเครื่องจักรทั้ง ๗ รายการที่พิพาท ทั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ของจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้กำหนดค่ารายปี มิได้ประเมินค่าของเครื่องจักรรวมอยู่ในค่ารายปีด้วย คดีจึงฟังได้ว่าค่ารายปีของทรัพย์สินทั้ง ๗ รายการที่พิพาทนี้มีได้รวมค่ารายปีของส่วนควบดังกล่าวด้วย เป็นการ

กำหนดค่ารายปีเหมือนโรงเรือนทั่วไปที่มีติดตั้งเครื่องจักรกลไก แม้การยื่นแบบแจ้งรายการในครั้งนี้อาจจะได้ระบุว่าเป็นโรงเรือนที่ติดตั้งเครื่องจักรกลไกและพนักงานเจ้าหน้าที่ของจำเลยที่ ๑ จะทราบดีว่าเป็นโรงเรือนที่ติดตั้งเครื่องจักรกลไก แต่พนักงานเจ้าหน้าที่ก็ไม่กำหนดค่ารายปีของเครื่องจักรกลไกด้วยเพราะเข้าใจว่าเครื่องจักรกลไกนั้นมีได้ใช้ในการกำเนิดสินค้าไม่เข้าเกณฑ์ที่จะลดค่ารายปีลงเหลือ หนึ่งในสาม เมื่อโรงเรือนทั้ง ๓ รายการนี้มีได้กำหนดค่ารายปีของส่วนควบนั้นเข้าไปด้วย จึงมิใช่กรณีที่จะต้องลดค่ารายปีลงเหลือหนึ่งในสามตามมาตรา ๑๓ การประเมินค่าภาษีของพนักงานเจ้าหน้าที่ของจำเลยที่ ๑ ชอบแล้ว”

ในส่วนของการกำหนดค่ารายปีของโรงเรือนนั้น ก็ปฏิบัติตามมาตรา ๘, ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ.๒๕๑๕ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ซึ่งจะไม่ค่อยมีปัญหามากนัก แต่ในส่วนของการกำหนดค่ารายปีของเครื่องจักรนั้น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการอบรมสัมมนาเจ้าหน้าที่และกำหนดเป็นแนวทางการกำหนดค่ารายปีของเครื่องจักรอันเป็นส่วนควบไว้ดังนี้

๑. กรณีไม่สามารถหาค่าเช่าได้

๒. ให้นำมูลค่าเครื่องจักรมาคำนวณหาค่ารายปีร่วมกับองค์ประกอบอื่น เช่น दररररर
ผู้บริโกรรวมถึงภาวะทางเศรษฐกิจ

(๑) มูลค่าเครื่องจักรหักค่าเสื่อมร้อยละ ๑๐ รวมไม่เกิน ๗ ปี แล้วยื่นอยู่ที่ร้อยละ

๓๐

$$= \text{มูลค่า} \times ๓๐ / ๑๐๐$$

(๒) นำอัตราดอกเบี้ยสถาบันการเงินที่ให้ประโยชน์สูงสุด ณ เวลานั้น เพื่อ
คำนวณหาค่ารายปี

$$= \text{มูลค่า} (๑) \times ๗.๕ / ๑๐๐$$

(๓) ค่ารายปีโรงเรือนและเครื่องจักร คิดค่ารายปีเพียง ๑ ใน ๓

๒. การกำหนดค่ารายปีของโรงเรือนที่มีเครื่องจักรเป็นส่วนควบของกรุงเทพมหานคร

ในส่วนของกรุงเทพมหานคร เนื่องจากภายในเขตกรุงเทพมหานคร จะไม่มีโรงเรือนที่ติดตั้งเครื่องจักรอันเป็นส่วนควบที่สำคัญ ดังนั้น กรุงเทพมหานคร จึงไม่มีการดำเนินการประเมินค่ารายปีตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ.๒๕๑๕ แต่สำหรับโรงงานต่างๆ ที่อยู่ภายในเขตกรุงเทพมหานครนั้น การกำหนดค่ารายปีได้ถือปฏิบัติตามบันทึกข้อความกรุงเทพมหานคร ที่ กท ๑๓๐๒/๒๒๒ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เรื่อง

การกำหนดอัตราค่าเช่ามาตรฐานกลางเพื่อใช้ประกอบในการประเมินค่ารายปีภาษีโรงเรือนและที่ดิน โดยตาม ข้อ ๑๓ ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติการประเมินค่ารายปีโรงงานไว้ดังนี้

“๑๓. โรงงาน

โรงงาน หมายความว่า อาคาร สถานที่หรือยานพาหนะที่ใช้เครื่องจักรมี กำลังรวมตั้งแต่ห้าแรงม้า หรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่ห้าแรงม้าขึ้นไป หรือใช้คนงานตั้งแต่เจ็ดคนขึ้นไปโดยใช้เครื่องจักร หรือไม่ก็ตามสำหรับทำ ผลิต ประกอบ บรรจุ ซ่อม ซ่อมบำรุง ทดสอบ ปรับปรุง แปรสภาพ ลำเลียง เก็บรักษา หรือทำลายสิ่งใด ๆ ทั้งนี้ ตามประเภทหรือชนิดของโรงงานที่กำหนดในกฎกระทรวง

หลักเกณฑ์การกำหนดค่ารายปี

ก. กรณีเจ้าของทรัพย์สินดำเนินกิจการเอง โรงงานที่ติดตั้งหรือไม่ได้ติดตั้งเครื่องจักร

๑. โรงงานซึ่งตั้งอยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรม แบ่งเป็น

อาคารตึก ไม่ต่ำกว่าตารางเมตรละ ๒๐ บาท/เดือน

อาคารตึกครึ่งไม้ ไม่ต่ำกว่าตารางเมตรละ ๑๕ บาท/เดือน

อาคารไม้/โครงเหล็ก ไม่ต่ำกว่าตารางเมตรละ ๑๒ บาท/เดือน

๒. โรงงานซึ่งตั้งอยู่นอกเขตนิคมอุตสาหกรรม

อาคารตึก ไม่ต่ำกว่าตารางเมตรละ ๑๕ บาท/เดือน

อาคารตึกครึ่งไม้ ไม่ต่ำกว่าตารางเมตรละ ๑๒ บาท/เดือน

อาคารไม้/โครงเหล็ก ไม่ต่ำกว่าตารางเมตรละ ๑๐ บาท/เดือน

ข. กรณีเจ้าของทรัพย์สินให้เช่า ให้ถือค่าเช่าเป็นหลักในการกำหนดค่ารายปี แต่ต้องไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดใน ข้อ ก.

ค. กรณีนอกเหนือจากนี้ให้พิจารณาประเมินตามความเหมาะสม ”

ซึ่งเท่าที่ผ่านมาทางกรุงเทพมหานครยังไม่ได้รับการโต้แย้งจากผู้รับการประเมินประเภท

โรงงาน

มติของกลุ่มในประเด็นที่ ๒

กลุ่มที่ ๗ ได้ระดมความคิดแล้วมีความเห็นว่า การกำหนดค่ารายปีของโรงเรือนที่

มีเครื่องจักรเป็นส่วนควบ ตามแนวทางการปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดค่ารายปีของเครื่องจักรในกรณีไม่สามารถหาค่าเช่าได้ โดยให้นำมูลค่า

เครื่องจักรไปคำนวณหาผลตอบแทนในรูปอัตราดอกเบี้ยเงินฝากสถาบันการเงินที่ให้อัตราดอกเบี้ย

สูงสุดตามสูตร

๑. กรณีไม่สามารถหาค่าเช่าได้

๒. ให้นำมูลค่าเครื่องจักรมาคำนวณหาค่ารายปีร่วมกับองค์ประกอบอื่น เช่น ครุภัณฑ์ ผู้บริโภค รวมถึงภาวะทางเศรษฐกิจ

(๑) มูลค่าเครื่องจักรหักค่าเสื่อมร้อยละ ๑๐ รวมไม่เกิน ๗ ปี แล้วขึ้นอยู่กับที่ ร้อยละ ๓๐

$$= \text{มูลค่า} \times ๓๐ / ๑๐๐$$

(๒) นำอัตราดอกเบี้ยสถาบันการเงินที่ให้ประโยชน์สูงสุด ณ เวลานั้น เพื่อ

คำนวณหาค่ารายปี

$$= \text{มูลค่า} (๑) \times ๗.๕ / ๑๐๐$$

(๓) ค่ารายปีโรงเรือนและเครื่องจักร คิดค่ารายปีเพียง ๑ ใน ๓

ดังกล่าว นับว่าเหมาะสม เป็นธรรม มีเหตุผล และสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การกำหนดค่ารายปี ตามมาตรา ๘ วรรคท้าย แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ.๒๔๗๕ และแนวคำพิพากษาฎีกาแล้ว

ประชุมสัมมนาระดมความคิด (Workshop)

กลุ่มที่ ๘

หัวข้อ : การตกลงให้ผู้เช่าชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน ผู้เช่า (ผู้มีส่วนได้เสีย) อุทธรณ์การประเมินได้หรือไม่

ผู้รับผิดชอบ: นายพรเทพ พวงมาลัย

ผู้ร่วมสัมมนา: ๑. นางสาววิภาดา ปักษา

๒. นางจตุพร เจียงเพ็ชร

๓. นางสาวสนา ผุดผ่องใส

๔. นางสาวปณชรัสมิ์ ชูเลิศ

๕. นายสุรวัดน์ อยู่เป็นสุข

๖. นายเนติธร เนติสานนท์

๗. นางสาวสืบสาย พรหมค่าน้อย

๘. นางสาวพีรภัฏญา คำมี

๙. นางสาวเพ็ญศรี ภิญโญธรรมโนทัย

๑๐. ประสิทธิ์ ปัญญาชัยรักษา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อย

กลุ่มที่ ๘

หัวข้อสัมมนา “การตกลงให้ผู้เช่าชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน ผู้เช่ามีส่วนได้เสีย) อุทธรณ์การประเมินได้หรือไม่

เหตุผลและที่มา

ปัจจุบันการเช่าโรงเรือนและสิ่งปลูกสร้าง มีแนวโน้มมากขึ้นที่ผู้ให้เช่าและผู้เช่าจะทำข้อตกลงในสัญญาเช่าโดยกำหนดให้ผู้เช่าเป็นผู้รับผิดชอบชำระภาษีอากรทุกประเภทซึ่งรวมถึงภาษีโรงเรือนและที่ดินด้วย แต่ในทางกฎหมายแล้วผู้เช่าซึ่งจะต้องเป็นผู้ที่จะต้องชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินที่แท้จริง จะมีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายหรือไม่ประการใด ดังนั้น เพื่อให้การสัมมนาระดมความคิดมีความครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด ที่ประชุมจึงมีมติให้ทำการพิจารณาระดมความคิดในประเด็น ดังนี้ การยื่นแบบแจ้งรายการเพื่อเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ภ.ร.ด.๒) , การประเมิน , การอุทธรณ์การประเมิน(ขอให้พิจารณาการประเมินใหม่) และการฟ้องคดี เพื่อพิจารณาสีทธิและหน้าที่ตามกฎหมายของผู้เช่าที่ชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินแทนผู้ให้เช่า

ประเด็นที่ ๑ ผู้มีหน้าที่ยื่นแบบแจ้งรายการเพื่อเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ภ.ร.ด.๒) ตามกฎหมายคือใคร ผู้เช่าซึ่งเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินแทนผู้ให้เช่าจะเป็นผู้ยื่นแบบแจ้งรายการเพื่อเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ภ.ร.ด.๒) ได้หรือไม่

มาตรา ๑๕ ให้ผู้รับประเมินยื่นแบบพิมพ์เพื่อแจ้งรายการทรัพย์สิน ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในท้องที่ซึ่งทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่ภายในเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี แต่ถ้าในปีที่ล่วงมาแล้วมีเหตุจำเป็นอันเกิดจากสาธารณภัยหรือเหตุพ้นวิสัยที่จะป้องกันได้โดยทั่วไป ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจเลื่อนเวลาดังกล่าวออกไปได้ตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ได้รับแบบพิมพ์ตามวรรคหนึ่งหรือในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษี พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจมีหนังสือสอบถามผู้เช่า หรือผู้ครองทรัพย์สินเพื่อให้ตอบข้อความตามแบบพิมพ์เช่นเดียวกันได้ และผู้เช่าหรือผู้ครองทรัพย์สิน ต้องตอบข้อสอบถามในแบบพิมพ์ดังกล่าว แล้วส่งคืนให้พนักงานเจ้าหน้าที่ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือสอบถาม ในกรณีเช่นนี้ผู้เช่าหรือผู้ครองทรัพย์สินต้องอยู่ในบทบังคับ และมีความรับผิดชอบเช่นเดียวกับผู้รับประเมินเพียงเท่าที่เกี่ยวกับการสอบถามข้อความ

มาตรา ๒๐ ให้ผู้รับประเมิน ผู้เช่า หรือผู้ครองทรัพย์สิน กรอกรายการในแบบพิมพ์ตามความเป็นจริงตามความรู้เห็นของตนให้ครบถ้วน และรับรองความถูกต้องของข้อความดังกล่าว พร้อมทั้งลงวันที่ เดือน ปี และลายมือชื่อของตนกำกับไว้ แล้วส่งคืนไปยังพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งท้องที่ที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่

การส่งแบบพิมพ์ตามวรรคหนึ่ง จะนำไปส่งด้วยตนเอง มอบหมายให้ผู้อื่นไปส่ง แทนหรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนถึงพนักงานเจ้าหน้าที่ก็ได้

ในกรณีที่ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ให้ถือว่าวันที่ส่งทางไปรษณีย์เป็นวันยื่นแบบพิมพ์

มาตรา ๓๗ ถ้าผู้รับประเมินจะต้องลงนามในแบบพิมพ์ใดตามพระราชบัญญัตินี้ ท่านว่าจะต้องมอบฉันทะเป็นลายลักษณ์อักษรให้ตัวแทนลงนามแทนก็ได้ ถ้าผู้รับประเมินได้รับหมายเรียกตัวตามพระราชบัญญัตินี้ นอกจากที่กล่าวในหมายเรียกว่าต้องไปเอง ท่านว่าจะมอบฉันทะเป็นลายลักษณ์อักษรให้ตัวแทนไปแทนตัวก็ได้ แต่พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องพอใจว่าผู้แทนนั้นได้รับมอบอำนาจโดยชอบ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ตามมาตรา ๑๕ แห่ง พรบ. ภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ กำหนดให้ ผู้รับประเมินต้องยื่นแบบพิมพ์เพื่อแจ้งรายการทรัพย์สิน ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในท้องที่ซึ่งทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่ภายในเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี ซึ่งตามมาตรา ๕ ให้คำจำกัดความของ “ผู้รับประเมิน” ไว้ว่า “บุคคลผู้ซึ่งชำระค่าภาษี ” และตามมาตรา ๔๐ กำหนดไว้ว่า “ค่าภาษีนั้น ท่านให้เจ้าของทรัพย์สินเป็นผู้เสีย ” ดังนั้น บุคคลผู้มีหน้าที่จะต้องยื่นแบบแจ้งรายการเพื่อเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน(ภ.ร.ด.๒)ก็คือผู้ให้เช่านั่นเอง ส่วนผู้เช่านั้นสามารถก็สามารถยื่นแบบแจ้งรายการเพื่อเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน(ภ.ร.ด.๒)ได้เช่นกันแต่ต้องได้รับมอบฉันทะเป็นลายลักษณ์อักษรให้เป็นตัวแทนลงนามแทนผู้ให้เช่าด้วยจึงจะสามารถกระทำได้ตามมาตรา ๓๗

ประเด็นที่ ๒ การประเมินภาษีโรงเรือนและที่ดินนั้นพนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องทำการประเมินภายในระยะเวลาใด และเมื่อทำการประเมินแล้วจะต้องแจ้งการประเมินไปยังบุคคลใด จะสามารถแจ้งการประเมินไปยังผู้เช่าได้หรือไม่

มาตรา ๒๔ ทวิ ผู้รับประเมินผู้ใดไม่ยื่นแบบพิมพ์แสดงรายการ เพื่อเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินตามมาตรา ๑๕ หรือยื่นแบบพิมพ์ไม่ถูกต้องตามความจริงหรือไม่บริบูรณ์ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจประเมินและให้มีการแจ้งการประเมินย้อนหลัง ให้ผู้รับประเมินเสียภาษีตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่ประเมินได้

การประเมินตามวรรคหนึ่งให้กระทำได้ภายในกำหนดเวลา ดังต่อไปนี้

- (๑) ในกรณีไม่ยื่นแบบพิมพ์ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดำเนินการ ตามมาตรา ๒๔ ย้อนหลังได้ไม่เกิน ๑๐ ปี นับแต่วันสุดท้ายแห่งระยะเวลาที่กำหนดให้ยื่นแบบพิมพ์ ตามมาตรา ๑๕

- (๒) ในกรณียื่นแบบพิมพ์ไม่ถูกต้องตามความจริงหรือไม่บริบูรณ์ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๒๔ ย้อนหลังได้ไม่เกิน ๕ ปี นับแต่วันสุดท้าย แห่งระยะเวลาที่กำหนดให้ยื่นแบบพิมพ์ตามมาตรา ๑๕

ตามมาตรา ๒๔ ทวิ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจประเมินและแจ้งการประเมินย้อนหลังให้ผู้รับประเมินเสียภาษีในกรณีไม่ยื่นแบบพิมพ์(ภ.ร.ค.๒) หรือยื่นแบบพิมพ์ไม่ถูกต้องตามความจริงหรือไม่บริบูรณ์ แต่ไม่ได้บัญชีไว้ในกรณีที่ได้มีการยื่นแบบแจ้งรายการเพื่อเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน(ภ.ร.ค.๒)ไว้อย่างถูกต้องครบถ้วน จะสามารถประเมินย้อนหลังได้ภายในระยะเวลาใด แต่ในประเด็นนี้ได้มีคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๐๕/๒๕๕๓ ได้วินิจฉัยไว้เป็นยุติแล้วว่า กรณีดังกล่าวนี้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๒๔ ย้อนหลังได้ไม่เกิน ๕ ปี นับแต่วันสุดท้าย แห่งระยะเวลาที่กำหนดให้ยื่นแบบพิมพ์ตามมาตรา ๑๕ ส่วนการแจ้งการประเมินก็ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๒๔ ทวิคือต้องแจ้งไปยังผู้รับประเมินเท่านั้น ดังนั้น ตามกฎหมายจึงไม่สามารถแจ้งการประเมินไปยังผู้เช่าได้

ประเด็นที่ ๓ ผู้มีสิทธิยื่นอุทธรณ์การประเมิน(ขอให้พิจารณาการประเมินใหม่) และผู้เช่าจะมีสิทธิยื่นอุทธรณ์การประเมินได้หรือไม่

มาตรา ๒๕ ผู้รับประเมินผู้ใดไม่พอใจในการประเมิน ไซ้ร้ ท่านว่าอาจยื่นคำร้องต่ออธิบดีกรมสรรพากร หรือสมุหเทศาภิบาลตามแต่จะ ได้กำหนดไว้ หรือขอให้พิจารณาการประเมินนั้นใหม่โดยวิธีการดังจะกล่าวต่อไป

ตามมาตรา ๒๕ กำหนดให้เฉพาะแต่ผู้รับประเมินเท่านั้นที่จะสามารถยื่นอุทธรณ์การประเมิน(ขอให้พิจารณาการประเมินใหม่)ได้ ดังนั้น ผู้เช่าซึ่งไม่ใช่ผู้รับประเมินจึงไม่มีสิทธิยื่นอุทธรณ์การประเมิน สอดคล้องกับแนวคำวินิจฉัยของศาลฎีกา ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๔๐๒/๒๕๕๑

ประเด็นที่ ๔ บุคคลผู้มีสิทธินำคดีขึ้นสู่ศาล และผู้เช่ามีสิทธินำคดีขึ้นสู่ศาลหรือไม่ เพียงใด

มาตรา ๓๑ ผู้รับประเมินผู้ใดไม่พอใจในคำชี้ขาดของอธิบดีกรมสรรพากร หรือสมุหเทศาภิบาลจะนำคดีไปสู่ศาลเพื่อแสดงให้ศาลเห็นว่า การประเมินนั้นไม่ถูกต้องก็ได้ แต่ต้องทำภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันรับแจ้งความให้ทราบคำชี้ขาด

ถ้าอธิบดีกรมสรรพากร หรือสมุหเทศาภิบาล ชี้ขาดว่าผู้รับประเมินหมดสิทธิที่จะให้การประเมินของตนได้รับพิจารณาใหม่ตามมาตรา ๒๕ ห้ามไม่ให้ นำคดีขึ้นศาล เว้นแต่ในปัญหาข้อกฎหมายซึ่งอ้างว่าเป็นเหตุหมดสิทธินั้น

ในกรณีที่ผู้รับประกันซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจ ไม่พอใจในคำชี้ขาดตามวรรคหนึ่ง เนื่องจากเห็นว่าจำนวนเงินซึ่งประเมินไว้นั้น มีจำนวนที่สูงเกินสมควรให้รัฐวิสาหกิจนั้น นำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำชี้ขาดตามมาตรา ๓๐ ในการนี้คณะรัฐมนตรีมีอำนาจให้ลดหย่อนค่ารายปีให้แก่รัฐวิสาหกิจนั้น ได้ตามที่เห็นสมควร มติของคณะรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๓๕ ถ้ามีผู้ยื่นฟ้องต่อศาลตามความในมาตรา ๓๑ ท่านห้ามมิให้ศาลประทับเป็นฟ้องตามกฎหมาย เว้นแต่จะเป็นที่พอใจศาลว่าผู้รับประกันได้ชำระค่าภาษีทั้งสิ้น ซึ่งถึงกำหนดต้องชำระเพราะเวลาซึ่งท่านให้ไว้ตามมาตรา ๓๔ นั้น ได้สิ้นไปแล้ว หรือจะถึงกำหนดชำระระหว่างที่คดียังอยู่ในศาล

ถึงแม้ว่าตามมาตรา ๓๑ จะกำหนดไว้ชัดเจนว่า ให้ผู้รับประกันมีสิทธินำคดีขึ้นสู่ศาล แต่มีคำพิพากษาศาลฎีกาบางฉบับได้วินิจฉัยให้ ผู้เช่ามีอำนาจฟ้องได้ด้วยเช่นกัน รายละเอียดปรากฏตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๐๔๒/๒๕๔๕ แต่ทั้งนี้แนวคำวินิจฉัยดังกล่าวก็อาจกลับหรือเปลี่ยนแปลงได้ในภายหลัง

ที่ประชุมพิจารณาร่วมกันแล้วมีความเห็นสรุปได้ว่า

ผู้เช่าซึ่งแม้จะเป็นผู้ที่จะต้องเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินที่แท้จริง แต่การเสียดังกล่าวก็เป็น การเสียแทนผู้ให้เช่าซึ่งเป็นผู้ที่มีหน้าที่ในการเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินเท่านั้น ดังนั้น ผู้เช่าจึงไม่มี สิทธิในการยื่นแบบแจ้งรายการเพื่อเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ภ.ร.ด.๒) ไม่มีสิทธิยื่นอุทธรณ์การ ประเมิน(ขอให้พิจารณาการประเมินใหม่)แต่อย่างใด

ประชุมสัมมนาระดมความคิด (Workshop)

กลุ่มที่ ๕

หัวข้อ : การบังคับคดีด้วยตนเองของส่วนราชการบริหารท้องถิ่นกับการบังคับคดีตามหมายบังคับคดีมีผลต่างกันหรือไม่

ผู้รับผิดชอบ: นายนิธิ ชุ่มเกษร

ผู้ร่วมสัมมนา:

๑. นางสาวพรพิชชา สองสี
๒. นางชุตินา เอื้ออภิสิทธิ์วงศ์
๓. นางวิไลรัตน์ นิมน้อย
๔. นางชไมพร เผ่าทรัพย์
๕. นางมานิตา ลูกอินทร์
๖. นางสาวชุตินา บัวทองสุข
๗. นางสาวจุฬิพร แสงขาว
๘. นายณัฐพงศ์ ไหมทอง
๙. นายเรืองฤทธิ์ มณีพันธุ์
๑๐. ว่าที่ร้อยตรีประภาส หนูเจริญ
๑๑. นายสมชาติ รุ่งเรือง

สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อย

กลุ่มที่ ๕

หัวข้อสัมมนา

“การบังคับคดีด้วยตนเองของส่วนราชการบริหารท้องถิ่นกับการบังคับคดีตามหมายบังคับคดีมีผลต่างกันหรือไม่ปัจจุบันประเทศไทยจัดเก็บภาษีอยู่ ๔ ประเภท คือ

๑. ภาษีสรรพากร ประกอบด้วย ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ และ อากรแสตมป์

๒. ภาษีสรรพสามิต

๓. ภาษีศุลกากร

๔. ภาษีส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย

กฎหมายภาษีอากรทุกประเภที่มีโครงสร้างในการจัดเก็บเหมือนกันรวม ๖ ส่วน คือ

๑. ส่วนที่ว่าด้วยผู้เสียภาษี (TAX PAYER)

๒. ส่วนที่ว่าด้วยฐานภาษี (TAX BASE)

๓. ส่วนที่ว่าด้วยอัตราภาษี (TAX RATE)

๔. ส่วนที่ว่าด้วยวิธีเสียภาษี (TAX PAYMENT)

๕. ส่วนที่ว่าด้วยวิธีหาข้อยุติในปัญหาภาษีที่เกิดขึ้น (TAX SETTLEMENT)

๖. ส่วนที่ว่าด้วยการบังคับให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายภาษีอากร (TAX SANCTION)

หน้าที่ของปวงชนชาวไทย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๗๓ บัญญัติให้ปวงชนชาวไทยทุกคนมีหน้าที่เสียภาษีอากร

เมื่อปวงชนชาวไทยต้องการให้ประเทศไทยเป็นรัฐสวัสดิการ ปวงชนชาวไทยทุกคนต้องพร้อมใจกันเสียภาษีอากรแก่รัฐบาลด้วยความสุจริตใจ เพื่อรัฐบาลไทยจักได้นำเงินภาษีที่ได้นำไปใช้ในกิจการสาธารณะเพื่อประโยชน์แก่ปวงชนชาวไทยทั้งหมด แต่หากรัฐบาลไทยยังคงต้องดำเนินการกู้ยืมเงินจากต่างประเทศมาบริหารประเทศ อันเป็นการเพิ่มหนี้สาธารณะมากขึ้นเท่าใด ก็คงเป็นการยากที่ประเทศไทยจะเข้าสู่การเป็นรัฐสวัสดิการ ได้ดังปรารถนา ดังนั้น เจ้าพนักงานจัดเก็บภาษีจึงเป็นตัวจุกสำคัญที่จะนำปวงชนชาวไทยทั้งหมดเข้าสู่ระบบภาษี

คำถามที่ว่า การบังคับคดีด้วยตนเองของส่วนราชการบริหารท้องถิ่นกับ การบังคับคดีตามหมายบังคับคดีมีผลต่างกันหรือไม่

คำตอบ มีผลเหมือนกัน คือ ทำให้ราชการบริหารท้องถิ่นได้รับชำระหนี้ภาษีอากรค้างจากผู้มีหนี้ภาษีอากรค้างชำระ
หนี้ภาษีอากรค้างชำระ

เมื่อพนักงานจัดเก็บภาษีดำเนินการตามโครงสร้างในการจัดเก็บภาษีจากผู้มีหน้าที่เสียภาษีครบถ้วนทั้ง ๖ กระบวนการดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผู้มีหน้าที่เสียภาษีไม่ชำระภาษีหรือชำระภาษียังไม่ครบถ้วนถูกต้อง ก็จะเข้าสู่กระบวนการบังคับคดีภาษีอากร

การบังคับคดีภาษีอากรดำเนินการได้ ๒ ทาง คือ

๑. โดยการใช้อำนาจบริหาร กล่าวคือ ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นมีอำนาจบังคับคดีด้วยตนเอง

๒. โดยการใช้อำนาจตุลาการ กล่าวคือ ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นนำคดีขึ้นสู่การพิจารณาตัดสินของศาลภาษีอากร

การใช้อำนาจบริหาร โดยราชการบริหารส่วนท้องถิ่นมีอำนาจบังคับคดีด้วยตนเอง

๑. ภาษีโรงเรือนและที่ดิน

พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. ๒๔๗๕

มาตรา ๔๔ บัญญัติว่า ถ้ามิได้มีการชำระภาษีและเงินเพิ่มภายใน ๔ เดือน ตามมาตรา ๔๓ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกเทศมนตรี ปลัดเมืองพัทยา ประธานกรรมการสุขาภิบาล หรือ ผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ยึดอายัด หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ที่ค้างชำระค่าภาษีเพื่อนำเงินมาเสียค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่าย โดยมีต้องขอให้ศาลสั่งหรือออกหมายยึดทั้งนี้ตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนด

๒. ภาษีบำรุงท้องที่

พระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘ (ในส่วนของ การชำระหนี้ภาษี)

หมวด ๕ การชำระภาษีบำรุงท้องที่

มาตรา ๔๑ ทรัพย์สินของผู้ต้องรับผิดชอบชำระภาษีบำรุงท้องที่ค้างชำระ อาจถูกยึดอายัด หรือขายทอดตลาดเพื่อนำเงินมาชำระภาษีบำรุงท้องที่ค้างชำระ โดยให้นายอำเภอหรือนายกเทศมนตรีมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือยึด อายัด หรือขายทอดตลาดได้ แต่คำสั่งเช่นว่านั้นจะออกได้ก็แต่โดยได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้ว่าราชการจังหวัด

การขายทอดตลาดอสังหาริมทรัพย์จะกระทำมิได้ในระหว่างระยะเวลาที่ให้
 อุทธรณ์ได้ตามมาตรา ๔๙ หรือมาตรา ๕๒ และตลอดเวลาที่ทำการพิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์
 ดังกล่าวยังไม่ถึงที่สุด

คำสั่งยึดจะกระทำมิได้เมื่อได้ส่งคำเตือนเป็นหนังสือให้เจ้าของที่ดินชำระภาษีบำรุง
 ท้องที่ค้างชำระทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันนับแต่วันที่รับหนังสือนั้นโดยวิธีการส่งหนังสือ
 ตามมาตรา ๑๒

วิธีการยึด อาศัย และขายทอดตลาดทรัพย์สินเพื่อให้ได้รับชำระภาษีบำรุงท้องที่
 ค้างชำระนั้น ให้นำวิธีการในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๒ เงินที่ได้จากการขายทอดตลาดนั้น ให้หักไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการยึด อาศัย หรือ
 ขายทอดตลาด เหลือเท่าใดให้ชำระเป็นค่าภาษีบำรุงท้องที่ ถ้ายังมีเงินเหลืออยู่อีกให้คืนแก่เจ้าของ
 ที่ดิน

มาตรา ๔๓ เมื่อได้มีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินไว้แล้ว ถ้าได้มีการชำระเงินค่าใช้จ่ายใน
 การยึดหรืออายัด และค่าภาษีบำรุงท้องที่ค้างชำระ โดยครบถ้วนก่อนการขายทอดตลาด ก็ให้
 นายอำเภอ หรือนายกเทศมนตรีสั่งถอนคำสั่งยึดหรืออายัดนั้น

ในการใช้อำนาจบริหาร โดยราชการบริหารส่วนท้องถิ่นมีอำนาจบังคับคดีด้วยตนเอง นั้น
 ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้เป็นเวลานานถึง ๕ ปี จนกว่าจะเห็นว่าราชการ
 บริหารส่วนท้องถิ่นไม่สามารถบังคับคดีได้ด้วยตนเองแล้ว ก็ยังสามารถดำเนินการบังคับคดีได้โดย
 อาศัยอำนาจตุลาการ ด้วยการส่งสำนวนการจัดเก็บภาษีมาให้ สำนักงานคดีภาษีอากร สำนักงาน
 อัยการสูงสุด ดำเนินการก่อนอาศัยอำนาจตุลาการ ในการบังคับคดี

การอาศัยอำนาจตุลาการในการบังคับคดี คือ การที่ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นนำ คดีขึ้น
 สู่การพิจารณาคดีของ ศาลภาษีอากร เพื่อขอให้ศาลภาษีอากร ดำเนินการบังคับคดีให้ตาม ประมวล
 กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

มาตรา ๕๕ ซึ่งบัญญัติว่า “เมื่อมีข้อโต้แย้งเกิดขึ้นเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลใดตาม
 กฎหมายแพ่ง หรือบุคคลใดจำเป็นต้องใช้สิทธิทางศาล บุคคลนั้นชอบที่จะเสนอคดีของตนต่อศาลส่วน
 แ่งที่มีเขตอำนาจได้ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายแพ่งและประมวลกฎหมายนี้ “

เมื่อสามารถนำคดีขึ้นสู่การพิจารณาคดีของ ศาลภาษีอากร ได้โดยชอบด้วย ประมวล
 กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ แล้ว ศาลภาษีอากร จะทำการพิจารณาคดีไปตาม
 บทบัญญัติของ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ.๒๕๒๘ และ
 ข้อกำหนดคดีภาษีอากร พ.ศ.๒๕๔๔ จนกระทั่ง ศาลภาษีอากร ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุด ให้ผู้เสีย
 ภาษีชำระภาษีแก่ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น แล้ว ศาลภาษีอากร ได้ออกหมายบังคับคดีแต่งตั้งเจ้า

พนักงานบังคับคดี ตาม มาตรา ๒๗๖ แห่ง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง อำนาจของเจ้าพนักงานบังคับคดีในการบังคับคดีแก่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาเพื่อนำเงินมาชำระหนี้ภาษีอากรตามคำพิพากษาจึงเกิดขึ้น แต่หน้าที่ในการบังคับคดี ของเจ้าพนักงานบังคับคดียังไม่เกิดจนกว่าเจ้าหนี้ตามคำพิพากษานำเจ้าพนักงานบังคับคดีไปทำการยึดอายัดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาเพื่อให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจัดการนำมาชำระหนี้ตามคำพิพากษาแก่เจ้าหนี้คดีขาดอายุความไม่น้อยกว่า ๓ เดือน (ตามมติคณะรัฐมนตรี)

ข้อดี

ในการใช้อำนาจบริหาร โดยราชการบริหารส่วนท้องถิ่นมีอำนาจบังคับคดีด้วยตนเอง

๑. สะดวกรวดเร็วในการที่จะได้รับชำระหนี้ภาษีอากรเพื่อนำเงินมาพัฒนา

ท้องถิ่น

๒. เป็นการเพิ่มศักยภาพของราชการบริหารส่วนท้องถิ่นในการบังคับคดีให้ทัดเทียมกับกรมบังคับคดีกระทรวงยุติธรรม

๓. เป็นการเพิ่มตำแหน่งราชการบริหารส่วนท้องถิ่นและเงินค่าตอบแทนแก่เจ้าพนักงานของราชการบริหารส่วนท้องถิ่นผู้มีหน้าที่ดำเนินการบังคับคดี

ข้อเสีย

ในการใช้อำนาจบริหาร โดยราชการบริหารส่วนท้องถิ่นมีอำนาจบังคับคดีด้วยตนเองขณะนี้ยังไม่พบ

ข้อเสนอแนะ

กรมการปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการบริหารส่วนท้องถิ่นต้องให้ความสำคัญในการพัฒนาเจ้าพนักงานของราชการบริหารส่วนท้องถิ่นให้มีศักยภาพพอที่จะดำเนินการบังคับคดีด้วยตนเองตามที่กฎหมายให้อำนาจ

ประชุมสัมมนาระดมความคิด (Workshop)

กลุ่มที่ ๑๐

หัวข้อ : “สิ่งปลูกสร้างอย่างไร” ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน

พ.ศ. ๒๔๗๕ มีความหมายเพียงใด

ผู้รับผิดชอบ: นายอนันต์ กลังเพชร

ผู้ร่วมสัมมนา: ๑. นายพลสิทธิ์ คำสอน

๒. นายอนุชา แก้วยัง

๓. นายสิทธิพร แสงสว่าง

๔. นายโกปัสต์ สามสาร

๕. นางสาวฐิติรัตน์ ศิริขานนท์

๖. นายชวลิต เนตินรเศรษฐ์

๗. นายบุญช่วย จังศิริวัฒนธำรง

๘. นายสุรชัย คงกวางศ์

๙. นางสาวธัญธีรา จันทนะโสติถ์

๑๐. นายอริรัฐ อินดีคำ

๑๑. นางสาววัลลภา พิริยะสุรวงศ์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อย

กลุ่มที่ ๑๐

หัวข้อสัมมนา

“สิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น” ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๕ มี

ความหมายเพียงใด

เนื่องจาก มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้ให้ความหมายของ “สิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น” ไว้เพียงว่า “โรงเรือนและสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น” ให้กินความถึงแพด้วย ดังนั้นการจะพิจารณาว่า “สิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น” มีความหมายเพียงใด จึงต้องพิจารณาจากการตีความของศาลฎีกา ว่ามีการวางหลักในการพิจารณาประเด็นดังกล่าวไว้อย่างไร วิทยากรประจำกลุ่ม ได้นำเสนอประเด็นที่จะนำมาพิจารณาหาความหมายของ “สิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น” ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกา ๒ ฉบับ คือ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๓๐/๒๕๕๒ และคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๗๔๘/๒๕๕๓

๑. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๓๐/๒๕๕๒

ระหว่าง บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)

เทศบาลตำบลพะตง

โจทก์

จำเลย

“ตู้โทรศัพท์สาธารณะของโจทก์มีลักษณะเป็นสิ่งปลูกสร้างอย่างหนึ่งแม้จะวางอยู่บนแท่นคอนกรีตและสามารถยกเคลื่อนย้ายไม่ยากเพราะไม่ได้เชื่อมติดกับทางสาธารณะหรือพื้นดินเป็นการถาวรและไม่มีลักษณะเป็นส่วนควบกับที่ดิน ทั้งไม่มีลักษณะเป็นสิ่งปลูกสร้างที่เข้าอยู่อาศัยได้หรือใช้เป็นที่พักอาศัย แต่ พ.ร.บ.ภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ.๒๕๖๕ มิได้กำหนดให้จัดเก็บภาษีเฉพาะสิ่งปลูกสร้างที่มีลักษณะติดอยู่กับที่ดินเป็นการถาวรหรือเป็นส่วนควบกับที่ดินเท่านั้น และในขณะที่พนักงานเจ้าหน้าที่ของจำเลยประเมินภาษีนั้น ตู้โทรศัพท์สาธารณะของโจทก์มิได้มีการเคลื่อนย้ายแต่ได้ใช้คุ้มครองป้องกันมิให้เครื่องโทรศัพท์เสียหาย และให้บริการประชาชนผู้ใช้โทรศัพท์ให้มีความปลอดภัย สะดวกสบาย จึงเป็นสิ่งปลูกสร้างที่ใช้ประกอบกิจการก่อให้เกิดประโยชน์และรายได้แก่โจทก์และถือเป็นสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ตาม พ.ร.บ.ภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ.๒๕๖๕ มาตรา ๕ ”

๒. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๗๔๕๒๕๕๓/

ระหว่าง บริษัท สยามบางนาแลนด์ จำกัด

โจทก์

เทศบาลตำบลพะตงกับพวก จำเลย

“แม้พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ.๒๔๗๕ มาตรา ๕ จะมีได้กำหนดความหมายของสิ่งปลูกสร้างไว้โดยเฉพาะ แต่ลักษณะสภาพของสะพาน ชุ้มต่างๆ และสิ่งต่างๆ ที่โจทก์ก่อสร้างขึ้นอยู่ในบริเวณสนามกอล์ฟล้วนก่อสร้างขึ้นมาเพื่อใช้ประโยชน์แก่บุคคลต่างๆ ในพื้นที่สนามกอล์ฟทั้งสิ้น ถือได้ว่าเป็นสิ่งปลูกสร้าง และแม้จะมีการปลูกสร้างกระจัดกระจายกันตามประโยชน์ใช้สอยก็ตาม แต่ก็ยังเป็นปกติธรรมดาของการสร้างสนามกอล์ฟที่ต้องมีการวางแผนในการปรับปรุงพื้นที่ให้มีสิ่งปลูกสร้างต่างๆ ดังกล่าวเพื่อวัตถุประสงค์ในการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ที่มาใช้บริการส่วนพื้นที่สนามกอล์ฟที่เหลือนอกเหนือจากสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวข้างต้น ได้แก่ บ่อน้ำ สระน้ำ ทางน้ำ ทะเลสาบ บ่อทราย บริเวณที่ปลูกต้นไม้ สนามหญ้า และบริเวณที่ดิน วางแปลนนั้น คงได้ความจากพยานหลักฐาน โจทก์เพียงว่า เป็นพื้นที่ที่โจทก์ได้วางแผนผังกำหนดให้เป็นพื้นที่ใช้สอยในการเล่นกอล์ฟ โดยมีการปรับปรุงพื้นที่ให้เหมาะสม มีความสวยงามตามสภาพธรรมชาติ เช่น ปลูกต้นไม้ หรือขุดสระน้ำ เป็นต้น ทั้งยังมุ่งประสงค์ที่จะทำให้มีสภาพเป็นอุปสรรคในการเล่นกอล์ฟให้เกิดความท้าทาย และความสนุกสนานในการเล่น แสดงให้เห็นว่าสะพาน ชุ้ม และสิ่งปลูกสร้างต่างๆ โจทก์วางแผนปรับปรุงไว้เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ให้บริการ ส่วนพื้นที่ดินที่เหลือไม่ว่าจะเป็นสนามหญ้า บ่อน้ำ สระน้ำ ทะเลสาบ บ่อทราย พื้นที่ปลูกต้นไม้หรือพื้นที่ปลูกต้นไม้หรือพื้นที่วางแปลนอื่นๆ นั้น ได้ความจากพยานหลักฐานของโจทก์เพียงว่า เป็นการปรับปรุงพื้นที่ดินจากสภาพธรรมชาติเดิมขึ้นมาให้เหมาะสมกับการใช้เป็นสนามกอล์ฟเท่านั้น ซึ่งจำเลยทั้งสองก็ไม่ได้นำสืบถึงข้อเท็จจริงในการปรับปรุงที่ดินให้เป็นสนามกอล์ฟของโจทก์ว่า มีการจัดทำโครงสร้างอย่างใดที่พอจะถือได้ว่ามีสภาพที่เป็นสิ่งปลูกสร้างตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. ๒๔๗๕ มาตรา ๕ ข้อเท็จจริงในคดีนี้จึงยังฟังไม่ได้ ลักษณะพื้นที่ดินสนามกอล์ฟของโจทก์นอกเหนือจากที่มีการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างขึ้นมีสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างด้วย คงฟังได้เพียงว่าเป็นที่ดินซึ่งใช้ต่อเนื่องกับสิ่งปลูกสร้าง ตามความหมายในพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. ๒๔๗๕ มาตรา ๖ บรรดสาม

จากคำพิพากษาของศาลฎีกาทั้งสองฉบับดังกล่าว ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้วิเคราะห์ และนำหลักจากคำพิพากษาศาลฎีกาทั้งสองฉบับมาเป็นแนวทางในการหาความหมายของสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นซึ่งได้หลักว่า

1. ไม่จำเป็นต้องมีลักษณะของการก่อสร้างที่ติดคร “สิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น” รักรถาวรกับที่ดิน แม้จะเป็นสิ่งปลูกสร้างที่มีลักษณะเคลื่อนย้ายได้โดยง่าย แต่หากลักษณะของการใช้งานและ

หาประโยชน์ทางเศรษฐกิจไม่ได้มีการเคลื่อนย้าย ไป กลับ เป็นประจำ ก็อาจถือว่าเป็นสิ่งปลูกสร้างได้ โดย ๒๔๗๕ .ศ. แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ ๕ ตามความหมายของ มาตรา ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้ยกตัวอย่าง ร้านกาแฟที่ตั้งในสถานบริการน้ำมันที่มีลักษณะการก่อสร้างเป็นเพิงที่วางอยู่บนคอนกรีต แม้จะเคลื่อนย้ายได้แต่ลักษณะการประกอบกิจการก็มิได้มีการเคลื่อนย้ายเลยเช่นนี้ก็อาจถือว่าเป็นสิ่งปลูกสร้างเช่นกัน แต่หากเป็นกรณีของรถตู้ที่ตกแต่งโดยเปิดข้างตัวรถแล้วนำสินค้ามาวางโชว์ เมื่อขายสินค้าเสร็จก็นำรถกลับออกไป เช่นนี้อาจยังไม่ถือว่าเป็นลักษณะของการเป็นสิ่งปลูกสร้าง

2. ไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งปลูกสร้างที่อยู่เหนือพื้นดิน อาจเป็นสิ่ง “ สิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น” ปลูกสร้างที่มีโครงสร้างอยู่ใต้ดินก็ได้ กรณีนี้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้พิจารณาจากกรณีสนามกอล์ฟ ที่ศาลฎีกาวินิจฉัยเปิดช่องให้คู่ความนำสืบได้ว่า หากการปรับปรุงพื้นดินให้เป็นสนามกอล์ฟ มีการจัดทำโครงสร้างอย่างใดที่พอจะถือได้ว่ามีสภาพที่เป็นสิ่งปลูกสร้างตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ ๕ ก็ถือว่าเป็นสิ่งปลูกสร้างได้ ๕ มาตรา ๒๔๗๕ .ศ. เช่นเดียวกัน ดังนั้นการจะพิจารณาสิ่งใดเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือไม่ แม้จะ ไม่มีการก่อสร้างที่อยู่บนพื้นดิน จึงต้องพิจารณาถึงโครงสร้างที่อยู่ใต้ดินด้วย และรวบรวมพยานหลักฐานให้ครบถ้วนเพื่อนำไปใช้เป็นพยานหลักฐานในชั้นศาลต่อไป

ภาคผนวก จ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ภาคผนวก จ

SAR K 41 คดีภายในโรงเรียนและที่ดิน

Task 1 : การจับความรู้จากผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาความต้องการของระบบการจัดการความรู้

(Requirement Elicitation : ENG 1) (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญอย่างไร)

วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ทราบถึง ปัญหาวิกฤติและ แนวทางในการแก้ไข ในทัศนะของผู้เชี่ยวชาญ และเป้าหมาย ตลอดจน ทิศทางและบทบาทของผู้บริหาร ในการจัดการความรู้ขององค์กรหรือหน่วยงานนั้น เพื่อสามารถกำหนด ขอบเขตและทิศทางของระบบการจัดการความรู้

แผนการดำเนินงาน(Plan): ประกอบกิจกรรม ดังต่อไปนี้

ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับงานคดีภายในโรงเรียนและที่ดินฯ

- 1) เข้าพบผู้บริหารเพื่อกำหนดขอบเขต (Scoring) กรอบความต้องการความรู้ กำหนดฐานความรู้ รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ เอกสารความรู้ และระบบข้อมูลสารสนเทศที่ใช้งาน
- 2) ออกแบบวาระการสัมภาษณ์และกำหนดการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ
- 3) จับความรู้จากผู้เชี่ยวชาญโดยตั้งวาระ วิเคราะห์ และสังเคราะห์ความรู้ ตามมาตรฐาน Common KADS (Task-Inference-Domain-Knowledge Base-Ontology) เพื่อจับหลักการสำคัญ ได้แก่ วิธีการคิดและปฏิบัติงานจริงจากประสบการณ์
- 4) จับความรู้จากผู้เชี่ยวชาญ โดยกำหนดกรณีสำคัญต่างๆใน งานคดีภายในโรงเรียนและที่ดินฯตรวจสอบความครบถ้วน โดยนำบทวิเคราะห์ (Transcript) ไปสอบทานความเข้าใจ ความถูกต้อง สมบูรณ์ และครบถ้วน กับผู้เชี่ยวชาญ
- 5) นำ Transcriptมาสร้างแบบจำลองความรู้ตามมาตรฐาน CommonKADS
- 6) หลังจากจบภารกิจ ทำรายงานการดำเนินงาน (Do)

รายงานผลการดำเนินงาน (DO)

ผู้ศึกษาได้ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากพระราชบัญญัติภายในโรงเรียนและที่ดิน พ.ศ.2475 และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับงานคดีภายในโรงเรียนและที่ดินฯ เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2554 ได้สัมภาษณ์ผู้บริหาร (อธิบดีอัยการสำนักงานคดีภายในกรมการปกครอง) เพื่อกำหนดขอบเขตหัวข้อความรู้ โดยได้กำหนดภารกิจสำคัญ (Critical Task), วิสัยทัศน์ กำหนดตัวผู้เชี่ยวชาญคือ นายสุรชาติ วงศ์สุขุมอมร ตามวาระการสัมภาษณ์ (เอกสาร ENG 1.1) และสรุปคำสัมภาษณ์ผู้บริหารเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2554 (เอกสาร ENG 1.2)

เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2554 ได้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (นายสุรชัย วงศ์สุขุมอมร อธิการผู้เชี่ยวชาญ) เพื่อจับความรู้จากประสบการณ์ของผู้เชี่ยวชาญ โดยตั้งวาระ วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ตามมาตรฐาน CommonKADS เพื่อจับหลักการสำคัญในงานคดีภาษีโรงเรือนและที่ดินฯ ตามวาระการสัมภาษณ์ (เอกสาร ENG 1.3) และสรุปคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Transcript) เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2554 (เอกสาร ENG 1.4) แล้วนำบทวิเคราะห์ (Transcript) มาสร้างแบบจำลองความรู้ งานคดีภาษีโรงเรือนและที่ดินฯ ตามมาตรฐาน CommonKADS(เอกสาร ENG 1.5)

การดำเนินการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ และไม่มีปัญหาอุปสรรค แต่อย่างใดส่วนการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ และมีปัญหาอุปสรรค (เอกสาร ENG 1.6 – 1.10)

เอกสารประกอบ

เอกสาร ENG 1.1 วาระการสัมภาษณ์ผู้บริหาร

เอกสาร ENG 1.2 สรุปคำสัมภาษณ์ผู้บริหารเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2554

เอกสาร ENG 1.3 วาระการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

เอกสาร ENG 1.4 สรุปคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Transcript) เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2554

เอกสาร ENG 1.5 แบบจำลองความรู้

เอกสาร ENG 1.6 – 1.10 รายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน

เอกสาร ENG 1.11 สรุปคำสัมภาษณ์ KM ทีม

Task 2 : การวิเคราะห์ความต้องการของระบบการจัดการความรู้ (System Requirement

Analysis : ENG 2)

วัตถุประสงค์ : ทำการวิเคราะห์หาความต้องการระบบการจัดการความรู้ ในแง่มุมของประโยชน์ที่จะได้รับและความต้องการของผู้ใช้งานในการใช้งานระบบ (User Specification)

แผนการดำเนินงาน (Plan): ประกอบกิจกรรม ดังต่อไปนี้

1. นำข้อมูลจาก ENG1 มาวิเคราะห์ เพื่อกำหนดคุณสมบัติของระบบการจัดการความรู้ที่ต้องการจากกลุ่มผู้รับผิชอบระบบฯ และข้อกำหนดการใช้งานระบบจัดการความรู้ของผู้ใช้งาน (User Specification)
2. จัดทำเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) สำหรับ ผู้ใช้งานระบบการจัดการความรู้และกลุ่มผู้รับผิชอบระบบการจัดการความรู้

รายงานผลการดำเนินงาน (DO):

1. รวบรวมข้อมูล โดย แจกแบบสอบถาม ผู้ใช้งานระบบการจัดการความรู้ และกลุ่มผู้รับผิชอบระบบการจัดการความรู้ (เอกสาร ENG 2.1)
2. ได้ความต้องการ คุณสมบัติของระบบการจัดการความรู้ จากกลุ่มผู้รับผิชอบระบบฯ และข้อกำหนดการใช้งานระบบจัดการความรู้ของผู้ใช้งาน (User Specification) (เอกสาร ENG 2.2)

เอกสารประกอบ

เอกสาร ENG 2.1แบบสอบถาม

เอกสาร ENG 2.2 รายงานวิเคราะห์ความต้องการของระบบ

Task 3: การวิเคราะห์ความต้องการซอฟต์แวร์ (Software Requirement Analysis : ENG3)

วัตถุประสงค์: ทำการวิเคราะห์ความต้องการ Software ของระบบ เช่น Function ต่างๆ ในระบบการจัดการความรู้ เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานได้

แผนการดำเนินงาน(Plan): ประกอบกิจกรรม ดังต่อไปนี้

1. กำหนด Function พื้นฐานและอื่นๆ ของระบบบริหารจัดการระบบการจัดการความรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการและทิศทางที่ได้จาก ENG 1, และ ENG 2
2. การกำหนดการใช้งาน Function ของกลุ่มผู้ใช้งาน และกลุ่มผู้ดูแลระบบ ตามโครงสร้างระบบการจัดการความรู้
3. จัดทำ Site Map ระบบการจัดการความรู้

รายงานผลการดำเนินงาน (DO):

ได้ทำการวิเคราะห์ความต้องการของ Software โดยนำข้อมูลที่ได้จาก ENG 1 และ ENG 2 มาวิเคราะห์ ประกอบ เอกสาร SharePoint Based User Requirement Specification ในแผนในคู่มือแนวทางในการพัฒนาระบบคุณภาพ วิชาการค้นคว้าอิสระ วิทยาลัยศิลปะ สื่อ และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ได้จัดทำ Software Requirement Analysis (เอกสาร ENG3.1) และ SITE MAP (เอกสาร ENG3.2) เพื่อดำเนินการใน Task อื่น ๆต่อไป สรุปผลการดำเนินการตาม ENG3 ระบบ KMS ของงานคดีภาษีโรงเรือนและที่ดินฯ เป็นรูปแบบ single Function มีผู้ใช้งาน 3 ประเภท คือ ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ปฏิบัติ ซึ่งทั้งสามประเภทมีสิทธิในการใช้งานโดยหลัก คือ อ่าน และเขียน ข้อมูล มี Function การใช้งาน เช่น การรวบรวมเอกสารต่างๆ เช่น กฎหมาย ระเบียบ Case Study (ตัวอย่างคดี) Knowledge Map (ขั้นตอนการดำเนินคดีในรูปแบบแผนผัง) โครงสร้างของ Cop ประกอบด้วย Task คือ คดีภาษีโรงเรือนและที่ดินฯ งานวิกฤติ คือ การกำหนดค่ารายปี Knowledge Base ที่สำคัญ เช่น กฎหมายต่างๆ ที่อ้างอิง คำพิพากษา คดีภาษีโรงเรือนและที่ดินฯ และ การดำเนินการสำเร็จตามแผน

เอกสารประกอบ

เอกสาร ENG3.1 Software Requirement Analysis

เอกสาร ENG3.2 Site Map

Task 4 : การออกแบบซอฟต์แวร์ (Software Design: ENG 4)

วัตถุประสงค์ : เพื่อออกแบบ Site ของระบบการจัดการความรู้ (KMS)

แผนการดำเนินงาน(Plan):

1. ทำการศึกษา วิเคราะห์ Content, Feature และ Function ต่างๆ ในระบบ Kms ที่ทางทีมงาน และอาจารย์ช่วยกันสร้างขึ้น ตรวจสอบรูปแบบที่ สผปร. กำหนดและต้องสอดคล้องกับ REU2
2. นำ Template ที่สร้างจาก REU2 มาใช้ พร้อมจัดทำรายงานว่ามีการนำมาใช้ในส่วนใด (ต้องไม่สร้างความสับสนให้ผู้ใช้)
3. หลังจากหลังจากจบภารกิจ มีการทำรายงานการทำงาน รายงานการประชุม (กรณีที่ทำร่วมกับผู้อื่น) เพื่อตรวจสอบว่า ได้ดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้สำเร็จหรือไม่ พร้อมหาสาเหตุ เช่น หากไม่สำเร็จตามแผนที่วางไว้ เพราะสาเหตุใด เพื่อที่จะได้เป็นข้อมูลในการใช้ทำงานในครั้งต่อไปให้ดียิ่งขึ้น

รายงานผลการดำเนินงาน (DO)

ได้นำผลการวิเคราะห์ความต้องการของ Software (เอกสารใน ENG3) โดยนำข้อมูลที่ได้จาก ENG 1 ENG2 และ ENG 3 มาวิเคราะห์โดยใช้ software Microsoft SharePoint 2010 ว่า Feature ใด ควรจะอยู่ในตำแหน่งใดของระบบ หน้าตาระบบเป็นแบบใด โดยได้จัดทำเป็น โครงร่างระบบ KMS พร้อมได้นำ Template ระบบ KMS ของสำนักงานอัยการสูงสุด มาใช้ ละ template visio ผลการดำเนินการ หลังได้จากได้รูปแบบหน้าตา ระบบโดยนำ Template ของระบบที่มีอยู่มาใช้ตามรายงานการสร้าง ENG4 แล้ว ได้มีการจัดทำ รูปแบบหน้าตา Function การใช้งานทั้งหมดตามรายงานการออกแบบ Software (เอกสาร ENG4.1)

พบปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ไม่ได้ภายในระยะเวลาตามแผนที่วางไว้ เนื่องจากภารกิจงานที่มีมาก และจะต้องเร่งทำตัวเล่ม IS ประกอบกับการเข้าไปทำในระบบ อินเทอร์เน็ตที่ทำงานช้า และ Feature บางตัวยังไม่อาจเปิดใช้งาน เช่น Blog, Wiki, Calendar

ข้อเสนอแนะ ในการดำเนินโครงการ ในอนาคตในโครงการใหม่จะต้องวางแผนในเรื่องกรอบระยะเวลาสำหรับ ENG4 ให้เหมาะสมกว่านี้และควรตรวจสอบความเร็วในการใช้งานอินเทอร์เน็ต ก่อนวางแผนด้วยว่า สามารถทำงานในระบบได้ดี เหมาะสมหรือไม่

เอกสารประกอบ

เอกสาร ENG4.1 รายงานการออกแบบ Software

Task 5: การสื่อสารและความสอดคล้องของระบบการจัดการความรู้ (Organizational Alignment: MAN1)

วัตถุประสงค์ : เพื่อให้บุคลากรในหน่วยงานมีความเข้าใจ และมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการจัดการความรู้

แผนการดำเนินงาน (Plan): ประกอบด้วยกิจกรรม ดังต่อไปนี้

1. ศึกษา บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ หรือวิสัยทัศน์ของหน่วยงานและกำหนดวิสัยทัศน์การจัดการความรู้ของหน่วยงานให้สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ หรือวิสัยทัศน์ดังกล่าว
2. จัดทำแผนและกิจกรรมในการสื่อสารสร้างความเข้าใจภายในหน่วยงานให้ตรงกันเพื่อนำกลไกตามระบบบริหารจัดการ ระบบการจัดการสู่การปฏิบัติ
3. แนวทางการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการทำงานของ สฝบร. ตามระบบบริหารจัดการระบบการจัดการความรู้

รายงานผลการดำเนินงาน (DO):

ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์การสื่อสารและความสอดคล้องของระบบการจัดการความรู้ โดยนำข้อมูลที่ได้จาก ENG 1, ENG 2 และ ENG3 มาวิเคราะห์ เพื่อศึกษาถึงวิสัยทัศน์ขององค์กร ด้านการจัดการความรู้ และศึกษาวิธีการที่จะทำให้บรรลุวิสัยทัศน์โดยใช้กิจกรรม KM ภายใต้กรอบระยะเวลาดำเนินการ 3 ปี ซึ่งจะได้จัดทำรายงานผลการศึกษาวิเคราะห์ MAN 1 ตัวอย่างเอกสารการประชาสัมพันธ์ระบบ KMS เพื่อใช้เสนอต่อ KM Team ได้ทดสอบระบบ KMS พร้อมนำเสนอแผนกิจกรรม KM ภายใต้กรอบระยะเวลาดำเนินการ 3 ปี ต่อ นาย สุรัชต์ วงศ์สุขุมอมร KM TEAM สำนักงานคณบดีภาควิชา โดยได้มีการบันทึกเสียงการสาธิตระบบ (ไฟล์เสียงทดสอบระบบ) และได้ถอดเทปเก็บไว้เป็นหลักฐาน

พบปัญหาและอุปสรรค ล่วงเลยกำหนดระยะเวลา เนื่องจากภารกิจงานประจำมีจำนวนมากและต้องเร่งทำตัวเล่ม IS

ข้อเสนอแนะ ในการดำเนินโครงการ ต้องประมาณการในเรื่องระยะเวลาให้มากกว่ากำหนดเดิม

เอกสารประกอบ

เอกสาร MAN1.1 การประชาสัมพันธ์ระบบ

เอกสาร MAN1.2 แผนกิจกรรม MAN1 3 ปี

เอกสาร MAN1.3 รายงานการวิเคราะห์

เอกสาร MAN1.4 ทดสอบระบบกับผู้เชี่ยวชาญ (ถอดเทป)

Task 6: การบริหารองค์กร (Organization Management : MAN 2)

วัตถุประสงค์ : เพื่อทบทวนโครงสร้างหน่วยงาน เพื่อปรับปรุงให้สอดคล้องกับระบบการจัดการความรู้ และสามารถเชื่อมโยงเข้ากับระบบงานประจำของหน่วยงานได้

แผนการดำเนินงาน (Plan):

1. วิเคราะห์โครงสร้างเดิมของสำนักงานคดีภาษีอากรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการความรู้
2. ออกแบบระบบบริหารจัดการ ระบบการจัดการความรู้ เพิ่มเติมในโครงสร้างของสำนักงานคดีภาษีอากร เพื่อให้มีส่วนงานที่รับผิดชอบที่ชัดเจน

รายงานผลการดำเนินงาน (DO):

ได้ทำการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างของสำนักงานคดีภาษีอากร และ โครงสร้างของ KM ของสำนักงานอัยการสูงสุดผลการดำเนินการได้รายงานวิเคราะห์โครงสร้างระบบและรายละเอียดตามรายงานวิเคราะห์โครงสร้างระบบ ส่วนการแต่งตั้ง KM TEAM มีคำสั่งแต่งตั้ง KM TEAMดำเนินการอยู่แล้วแต่เดิม

เอกสารประกอบ

เอกสาร MAN 2.1 รายงานวิเคราะห์โครงสร้างระบบ

Task 7: การบริหารโครงการ (Project Management: MAN 3)

วัตถุประสงค์ : การกำหนดและจัดทำแผน โครงการจัดทำระบบการจัดการความรู้ (KMS Project Plan)

แผนการดำเนินงาน(Plan):

1. กำหนด Gantt Chart ของแผนการสร้างระบบบริหารจัดการ ระบบการจัดการความรู้
2. กำหนดแผนการเชื่อมโยง ระบบการจัดการความรู้ กับระบบการบริหารจัดการระบบการจัดการความรู้ ด้วยแผนระยะยาว 3 ปี
3. ทำการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของระบบบริหารจัดการระบบการจัดการความรู้

รายงานผลการดำเนินงาน (DO):

1. Gantt Chart ของแผนการสร้าง ระบบการจัดการความรู้(1)จัดทำแผนการสร้างระบบ Kms ที่มีกรอบระยะเวลาสี่เดือน ว่า 1.1) จะต้องมีแผนการดำเนินการเพื่อสร้างระบบ โดยจะต้องมีข้อมูลอะไรบ้าง (ENG 3) ในระบบจัดการความรู้ จะได้ข้อมูลจากที่ไหน อย่างไร จะลงในระบบอย่างไร Tacit & Explicit จะต้องหาเพิ่มเติมจากที่ไหน และจัดเก็บอย่างไร การจัดทำและเก็บรวบรวมข้อมูลต้องมีค่าใช้จ่ายด้านใดบ้าง(ประมาณการ) จะต้องมีกี่ Cop (ของเดิม มี 1.ว่าต่างงานคดี ภาชิโรงเรือนและที่ดิน 2.แก้ต่างงานคดีภาชิโรงเรือนและที่ดิน) รวมถึงการสร้างระบบ IT และการนำข้อมูลลงระบบ IT โดยจัดทำแผนการทำงานในรูปแบบ Gantt Chart โดยอาจแบ่งขั้นตอนการดำเนินการออกเป็น ดังนี้

1.1.1) ตรวจสอบและรวบรวมข้อมูลองค์ความรู้

1.1.2) วิเคราะห์และตั้งเคราะห์องค์ความรู้

1.1.3) สร้างระบบ / พัฒนาระบบ

1.1.4) นำข้อมูลลงระบบ

1.1.5) ตรวจสอบและทดสอบ (ประเมินผล)

1.1.6) นำเสนอผลงานการค้นคว้าอิสระ

กิจกรรม	มิถุนายน 2554	กรกฎาคม 2554	สิงหาคม 2554	กันยายน 2554
1. ตรวจสอบและรวบรวมองค์ความรู้	[Progress bar from June to August]			
2. วิเคราะห์สังเคราะห์องค์ความรู้		[Progress bar from July to August]		
3. สร้าง/พัฒนาระบบ			[Progress bar from August to September]	
4. นำข้อมูลลงระบบ			[Progress bar from August to September]	
5. ตรวจสอบและทดสอบ			[Progress bar from August to September]	
6. นำเสนอผลงาน				[Progress bar from September to October]

หมายเหตุ ช่วงเวลาในส่วนเดือน อาจมีการเปลี่ยนแปลงภายหลังตามความเหมาะสม

ได้ทำการรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับกฎหมาย และระเบียบ ในงานคดีภาษีโรงเรือนและที่ดินฯ เพื่อจัดลงระบบ ได้ทำการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ และคำพิพากษางานคดีภาษีโรงเรือนและที่ดินฯ เพื่อจัดลงระบบ ได้ทำการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแนวคำพิพากษาตัวอย่างคดีต่างๆ ซึ่งการดำเนินการได้ดำเนินการตามแผนเรียบร้อยแล้ว

พบปัญหาและอุปสรรค ล่วงเลยกำหนดระยะเวลา เนื่องจากภารกิจงานประจำมีจำนวนมากและต้องเร่งทำตัวเล่ม IS จึงไม่สามารถดำเนินการในระยะเวลาตามแผนได้ทุกระยะเวลา แต่โดยภาพรวมสามารถดำเนินการได้ทันภายในเวลา 4 เดือน

เอกสารประกอบ (เอกสารที่อ้างถึง อยู่ที่ Cop K 41 ในเอกสารวิชาการ Folder ชื่อ K pack)

เอกสาร MAN3.1 กฎหมาย และระเบียบ

เอกสาร MAN3.2 ตัวอย่างคำฟ้อง/คำให้การในงานคดีภาษีโรงเรือนและที่ดินฯ

เอกสาร MAN3.3 คำพิพากษาคดีภาษีโรงเรือนและที่ดินฯ

Task 8: การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Management: RIN1)

วัตถุประสงค์ : วิเคราะห์แนวทางการบริหารด้านกำลังคนที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการความรู้ เช่น KM Team ของหน่วยงาน และผู้เกี่ยวข้อง

แผนการดำเนินงาน(Plan):

1. การศึกษากรอบอัตรากำลังที่เกี่ยวข้องกับงานคดีภายในโรงเรียนและที่ดินฯ
2. กำหนดกรอบอัตรากำลังเกี่ยวข้องกับระบบการจัดการความรู้ 5 ปี

รายงานผลการดำเนินงาน (DO):

การศึกษากรอบอัตรากำลังที่เกี่ยวข้องกับงานคดีภายในโรงเรียนและที่ดินฯ การได้มาซึ่งอัตรากำลัง

1. พนักงานอัยการ
2. ชุรการ
3. จ้างเหมาบริการ

เป็นไปตามระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. 2553 ซึ่งบุคลากรทั้งสองประเภท อาจถือได้ว่าเป็นบุคลากรเข้าใหม่ นอกจากนั้นยังมีบุคลากรที่เกษียณแล้วแต่ยังคงทำงานต่อไป โดยเป็นอัยการอัยการอาวุโส ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.อ. กำหนดอัตรากำลังบุคลากรของสำนักงานคดีภายในอัยการ ข้อมูลของปี พ.ศ. 2554 บุคลากรทั้งหมด 54 คน ในจำนวน 54 คน นี้จะต้องไปทำหน้าที่ใน KM TEAM ของสำนักงานคดีภายในอัยการ

โครงสร้าง KM TEAM

ตามคำสั่งสำนักงานคดีภายในอัยการ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานด้านการจัดการความรู้ (KM TEAM) ได้มีคำสั่งแต่งตั้ง KM TEAM ของสำนักงานคดีภายในอัยการ และได้มีคำสั่งแต่งตั้ง KM TEAM ย่อย เพื่อให้รับผิดชอบจัดการความรู้ในงานคดีที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคดีภายในอัยการ มีอยู่ 4 ส่วนงานคดี โดยให้อัยการในสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีภายในอัยการ 1-4 รับผิดชอบเป็น KM TEAM แต่ละงานคดี คือ

1. สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีภายในอัยการ 1 ให้รับผิดชอบงานคดีภายในอัยการ
2. สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีภายในอัยการ 2 ให้รับผิดชอบงานคดีภายในอัยการ (รวมทั้งงานคดีภายในโรงเรียนและที่ดิน)
3. สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีภายในอัยการ 3 ให้รับผิดชอบงานคดีภายในอัยการ
4. สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีภายในอัยการ 4 ให้รับผิดชอบงานคดีภายในอัยการ

(หมายเหตุ) คำสั่งแต่งตั้ง KM TEAM มีเป็นเอกสารกระดาษ จึงยังไม่สามารถนำขึ้นระบบได้ จะขอ นำขึ้นระบบในภายหลัง

ตามยุทธศาสตร์การจัดการความรู้ตามแผนยุทธศาสตร์ กำหนดให้มีกระบวนการสำคัญอยู่

3 ประการ คือ

1. การสร้างและรวบรวมองค์ความรู้
2. การเผยแพร่และกระจายองค์ความรู้
3. การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้

เพื่อการเข้าถึงองค์ความรู้อย่างทั่วถึงทุกที่ทุกเวลา ดังนั้นอัตรากำลังในการจัดการความรู้จึงต้องพิจารณาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทั้งสามประการดังกล่าว ดังนี้

1. กลุ่ม ผู้สร้างและรวบรวมองค์ความรู้ ตามแผนยุทธศาสตร์การจัดการความรู้ได้กำหนดกลุ่ม COP ขึ้นเรียกว่า Km Team เพื่อมีหน้าที่รับผิดชอบโครงการ (Project) ในการสร้างและรวบรวมองค์ความรู้ในแต่ละหัวข้อจำนวน 100 องค์ความรู้ ซึ่งควรประกอบด้วย พนักงานอัยการ และเจ้าหน้าที่ธุรการของหน่วยงานตามองค์ความรู้ที่จัดทำ ประมาณ 7-10 คน โดยงานคดีภาษีโรงเรือนและที่ดินมี KM TEAM 9 คน (ตามจำนวนอัยการของสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีภาษีอากร 2) ทำให้ไม่ค่อยเป็นปัญหา หากมีสมาชิกว่างหรือย้ายไปที่อื่น ก็ให้แต่งตั้งผู้แทนทดแทน เป็นวงจรดังกล่าวนี้ ตลอดไป
2. กลุ่มผู้เผยแพร่และกระจายองค์ความรู้ ได้แก่ กลุ่มวิศวกรความรู้ ร่วมกับ Km Team ในการนำข้อมูล องค์ความรู้ เข้าสู่ระบบการจัดการความรู้โดยกำหนดเป็นระยะได้ดังนี้

ปีที่ดำเนินการ	อัตรากำลัง KE	คุณสมบัติ	หมายเหตุ
2554	อาสาสมัครจาก นักศึกษา ปริญญาโทจำนวน 44 คน ต่อ 89 KMS คงเหลือองค์ ความรู้ที่ต้องจัดทำตามแผนฯ อีก 11 องค์ความรู้ (KE เข้าไปช่วยKM TEAM งานคดีภายในโรงเรียนและ ที่ดิน)	-สามารถใช้ คอมพิวเตอร์ และ จัดเก็บองค์ความรู้ผ่าน KMS	-การจัดสรร KE ใช้ระบบ รวมกลางไว้ที่ สฝปร. และ ออกไปให้บริการแก่ สำนักงานที่ต้องการหรือ ดำเนินการด้านวิศวกรรม ความรู้ให้แก่สำนักงาน
2555	สร้าง KE ประจำงานคดีภายใน โรงเรียนและที่ดิน สฝปร. จำนวน 2-3 คน	-สามารถใช้ คอมพิวเตอร์ และ จัดเก็บองค์ความรู้ผ่าน KMS	-เพื่อรองรับการจัดทำ KMS งานคดีภายในโรงเรียนและ ที่ดิน
2556	สร้าง KE ประจำงานคดีภายใน โรงเรียนและที่ดิน สฝปร. จำนวน 2-3 คน	-สามารถใช้ คอมพิวเตอร์ และ จัดเก็บองค์ความรู้ผ่าน KMS --ต้องมีอัยการชั้น 4 อย่างน้อย 1 คน	-เพื่อรองรับการปรับปรุง และเพิ่มเติมข้อมูลระบบ เดิม
2557	สร้าง KE ประจำงานคดีภายใน โรงเรียนและที่ดิน สฝปร. จำนวน 2-3 คน	-สามารถใช้ คอมพิวเตอร์ และ จัดเก็บองค์ความรู้ผ่าน KMS -ต้องมีอัยการชั้น 5 อย่างน้อย 1 คน	-เพื่อรองรับการปรับปรุง และเพิ่มเติมข้อมูลระบบ เดิม -เพื่อตอบข้อหารือในฐานะ ผู้เชี่ยวชาญ

เอกสารประกอบ

เอกสาร RIN 1.1 รายงานการวิเคราะห์อัตรากำลังด้านงานคดีภายในโรงเรียนและที่ดิน

Task 9: การฝึกอบรม (Training : RIN 2)

วัตถุประสงค์: ศึกษาและนำเสนอแนวทางการฝึกอบรมด้าน KM ให้กับบุคลากรภายในหน่วยงาน

แผนการดำเนินงาน(Plan):

1. ศึกษากระบวนการจัดการด้านการสร้างทักษะ ความรู้ ที่เกี่ยวข้องกับงานคดีภายในเรือนและที่อื่น ๆ

2. ออกแบบแนวทางการฝึกอบรมตามข้อ 1. ในระบบบริหารจัดการระบบการจัดการความรู้

รายงานผลการดำเนินงาน (DO):

1. กำหนดรูปแบบการบริหาร KMS Staff Management ดังต่อไปนี้

1) สร้างแนวทางการเสริมสร้างทักษะที่เกี่ยวข้องกับ การสร้างและบริหารจัดการ ระบบการจัดการความรู้ เพื่อให้บุคลากรหรือเจ้าหน้าที่นั้นมีประสิทธิภาพการทำงานเกี่ยวกับระบบการจัดการความรู้ที่ดีขึ้น โดยใช้แนวทาง การสร้างสมรรถนะกลุ่มงาน (Functional Competency) ที่จำเป็นต่อการบริหารจัดการระบบ เช่น การสร้างเครือข่าย การประสานงาน เป็นต้น

2) จัดทำแผนงาน/โครงการ ฝึกอบรม ไว้ในแผนกลยุทธ์บริหารจัดการระบบการจัดการความรู้ 3 ปี ดังกล่าวไว้ใน MAN 3 โดยกำหนดไว้ในปีแรกของแผนกลยุทธ์ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น สัมมนา ฝึกอบรม และสาธิตการใช้งาน

โครงการในปี พ.ศ. 2555 (Man 3 Rin 2 - 3)

- โครงการสัมมนาการใช้งานระบบการจัดการความรู้
- โครงการปรับปรุงระบบการจัดการความรู้ที่จัดทำแล้ว
- โครงการฝึกอบรม กลุ่ม COP KCJ / คณะทำงานวิศวกรรมความรู้ (KE)
- โครงการสัมมนาเพิ่มประสิทธิภาพการใช้งานระบบ KMS
- โครงการสัมมนาเพื่อเผยแพร่สาธิตระบบการจัดการความรู้

หลักสูตรการฝึกอบรม เช่น

- หลักสูตรการเพิ่มประสิทธิภาพผู้บริหารด้านการจัดการความรู้
-โครงการเพิ่มสมรรถนะบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศระหว่างสำนักงานอัยการสูงสุด กับกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

-หลักสูตรประกาศนียบัตรการจัดการความรู้ วิทยาลัยศิลปะ สื่อ และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

-ตัวอย่างการฝึกอบรม (เอกสาร RIN 2.1)

เอกสารประกอบ

เอกสาร RIN 2.1 ตัวอย่างหลักสูตรการฝึกอบรม

Task 10 : การจัดการความรู้ (Knowledge Management : RIN 3)

วัตถุประสงค์: รวบรวมเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมและการดำเนินงานต่าง ๆ ในการจัดการความรู้ เพื่อสนับสนุนการจัดการความรู้ในครั้งต่อไป

แผนการดำเนินงาน (Plan):

1. ออกแบบมาตรฐาน การจัดทำเอกสาร 15 Task ของการทำระบบการจัดการความรู้ ตามบัญชีองค์ความรู้ที่มีการจัดทำแล้ว รวมทั้ง QA
2. กำหนดให้ผู้จัดทำระบบจัดการความรู้ จัดทำเอกสาร 15 Task ตาม QA

รายงานผลการดำเนินงาน (DO):

1. กำหนด QA ของระบบการจัดการความรู้ ของ สฝปร.
 2. รวบรวม เอกสาร 15 Task ของระบบการจัดการความรู้ตามบัญชีองค์ความรู้ที่มีการจัดทำแล้ว ไว้ในระบบ QA ของ Km Center
 - ได้ทำการรวบรวม จัดเก็บเอกสารตรวจสอบเอกสารเดิมในระบบ KMS และแหล่งข้อมูลต่างๆที่ใช้ในการออกแบบติดตั้ง ระบบจัดการความรู้ สำหรับหัวข้อความรู้ที่กำหนด ได้รวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการจัดทำระบบทั้งหมดและจัดเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้เก็บเอกสารทั้งโครงการเรียบร้อยแล้ว โดยได้มีการ Backup ข้อมูลไว้เรียบร้อยแล้ว ผลการดำเนินการได้ตามแผนที่วางไว้
- หมายเหตุ ในการ Up ข้อมูลขึ้นระบบ ได้มีการเปลี่ยนแปลงที่จัดเก็บโดยต้องจัดเก็บใน QA ของแต่ละคนแทน MySite ที่ได้กำหนดไว้ในแผนเดิม

พบปัญหาและอุปสรรค ล่วงเลยกำหนดระยะเวลา และงานประจำมีปริมาณมากและต้องเร่งทำตัวเล่ม IS ประกอบกับระบบ server มีปัญหาทำให้ข้อมูลเก่าที่เคย up ขึ้นไปสูญหายหมด

ข้อเสนอแนะ ในการดำเนินโครงการจะต้องมีการวางแผนในเรื่องกรอบระยะเวลาในงานนี้ให้มากกว่าเดิม และควรตรวจสอบระบบก่อนลงมือทำด้วยว่า มีระบบ Backup ข้อมูลไว้หรือไม่ เพื่อ

ป้องกันข้อมูลสูญหาย

เอกสารประกอบ

เอกสาร RIN 3.1 รายงานการจัดเก็บเอกสาร

Task 11 : โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure : RIN4)

วัตถุประสงค์: เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะในการจัดหาอุปกรณ์เพื่อรองรับกิจกรรมการจัดการความรู้ของหน่วยงาน

แผนการดำเนินงาน (Plan):

1. สำรวจโครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่ เพื่อรองรับการจัดการความรู้ เช่น อุปกรณ์อินเทอร์เน็ต เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น
2. มีการสำรวจความต้องการและลักษณะการใช้งานจริงกับผู้ใช้

รายงานผลการดำเนินงาน (DO):

1. จัดทำแบบสำรวจและ วิเคราะห์ อุปกรณ์และโครงสร้างพื้นฐาน ว่าเพียงพอหรือไม่
2. กำหนดวิธีการและการจัดทำคำขอและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานที่สามารถรองรับระบบการจัดการความรู้ทั้งหมด เช่น การทำแผนในการจัดซื้อ จัดหาจ้างรายการครุภัณฑ์เพิ่มเติมของ **Km Team** เพื่อเสนอต่อ สำนักงานคณบดีภาชีอากร และจัดทำเป็นข้อมูลแผนในการจัดซื้อทั้งระบบ เพื่อให้มีอุปกรณ์และ โครงสร้างพื้นฐานที่เพียงพอในการนำระบบจัดการความรู้ไปใช้งาน (ENG3, 4)

เอกสารประกอบ

เอกสาร RIN 4.1 ข้อมูลบุคลากร ครุภัณฑ์

Task 12 : การจัดการทรัพย์สิน (Asset Management : REU 1)

วัตถุประสงค์ : เพื่อวางแผนการจัดการ จัดซื้อ ตรวจสอบ จำหน่ายซาก ลงทะเบียน เก็บประวัติอุปกรณ์ ICT

แผนการดำเนินงาน(Plan):

1. มีการสำรวจครุภัณฑ์ที่มีอยู่และสภาพการใช้งานปัจจุบัน
2. ความต้องการการใช้งานที่สนับสนุนการจัดการความรู้ของหน่วยงาน ต้องสอดคล้องกับ ENG2, MAN1, RIN1

รายงานผลการดำเนินงาน (DO):

ได้มีการสำรวจครุภัณฑ์ที่มีอยู่และสภาพการใช้งานปัจจุบันเพื่อทราบความต้องการการใช้งานที่สนับสนุนการจัดการความรู้ของหน่วยงานคณาจารย์ ภาควิชา และที่อื่นให้สอดคล้อง และได้ทำการวิเคราะห์เพื่อวางแผนการจัดการครุภัณฑ์ ซึ่งได้จัดทำรายงานการจัดการทรัพย์สินไว้

เอกสารประกอบ

เอกสาร REU1.1 รายงานการจัดการทรัพย์สิน

Task 13 : การใช้ซ้ำโปรแกรมข้อมูลต่างๆ (Reuse Program Management : REU2)

วัตถุประสงค์: รวบรวมข้อมูลและรูปแบบระบบการจัดการความรู้เพื่อให้เป็น template ในการจัดการความรู้ในอนาคต

แผนการดำเนินงาน(Plan):

1. ตำรวจ Template ของระบบการจัดการความรู้ของสำนักงานอัยการสูงสุดที่มีอยู่และสามารถนำมาใช้ได้ และเลือกใช้และออกแบบเพิ่มเติม Template จากระบบการจัดการความรู้ที่มีอยู่แล้ว ตาม ENG 4

2. รวบรวมและคัดเลือกจัดทำและใช้เป็น Template มาตรฐานของระบบการจัดการความรู้ รายงานผลการดำเนินงาน (DO):

ทำการศึกษารวบรวม ตัวแบบ (Templates) ต่างๆ ของสำนักงานอัยการสูงสุด สำหรับการสร้างระบบจัดการความรู้ เพื่อนำมาปรับใช้ในการสร้างระบบ การจัดการความรู้ องค์ความรู้ที่ 41 คดีภาษีโรงเรือนและที่ดิน ให้มีรูปแบบมาตรฐานใกล้เคียงกัน โดยเทียบเคียงกับรายงาน การใช้ซ้ำโปรแกรมข้อมูลต่างๆ

1. ต้นแบบ Cop ของเดิม
2. ต้นแบบTask, Inference, Domain
3. ต้นแบบในส่วนกฎหมาย และระเบียบ
4. ต้นแบบในส่วนคำนิยามกฎหมาย
5. Templatecop ระบบการจัดการความรู้ ปัจจุบันที่ใช้อยู่
6. Template ในส่วน Knowledge Map (Visio)

ได้รวบรวมข้อมูลรายงานการสร้าง Templateและนำรายงานการสร้าง ENG4มาพิจารณาประกอบในการเลือกใช้และออกแบบ Template ในการดำเนินการได้นำ Template copและ Template ในส่วน Knowledge Map (Visio) มาใช้เป็นตัวแบบ ในส่วนการสร้าง cop คดีภาษีโรงเรือนและที่ดิน มี Function การใช้งาน เช่น การรวบรวมเอกสารต่างๆ เช่น กฎหมาย ระเบียบ Case Study (ตัวอย่างคดี) Knowledge Map (ขั้นตอนการดำเนินคดีในรูปแบบผัง) โครงสร้างของ Cop ประกอบด้วย Task คือ คดีภาษีโรงเรือนและที่ดิน งานวิฤติคือ การกำหนดค่ารายปีและได้จัดทำรายงานการใช้ Templateพร้อม ได้ Template องค์ความรู้ที่ 41 คดีภาษีโรงเรือนและที่ดิน

เอกสารประกอบ

เอกสาร REU2.1 รายงานการเลือกใช้ Template

เอกสาร REU2.2 รายงาน REU 2

Task 14 : Domain Engineering : REU 3

วัตถุประสงค์ : การทบทวนวรรณกรรมในการจัดการความรู้ ที่อาจนำมาใช้ซ้ำ หรือเป็นต้นแบบเพื่อการพัฒนาต่อยอดต่อไป (Common KADS Knowledge Model)

แผนการดำเนินงาน(Plan):

1. กำหนดแนวทาง การจัดการ หลักการ และแนวคิดของระบบการจัดการความรู้ ที่อาจนำมาใช้ซ้ำหรือเป็นต้นแบบเพื่อการพัฒนาต่อยอดต่อไป

2. วิเคราะห์ผล ENG1 ENG2 ENG3 ENG4 MAN1 เพื่อตรวจสอบว่าสามารถนำไปใช้ซ้ำได้บ้าง

-Task Knowledge ภารกิจที่ต้องใช้ความรู้ประสบการณ์พิเศษ

-Inference Knowledge ความรู้ประสบการณ์ที่สำคัญ

-Domain Knowledge หลักการเทคนิคเฉพาะในการทำงานให้สำเร็จ

-Knowledge Base ฐานความรู้ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ เอกสารความรู้ และข้อมูลสารสนเทศในการทำงาน

-Ontology คำนิยาม ทฤษฎี และความสัมพันธ์พื้นฐาน

3. เก็บ Literature Review มาตรฐานกฎหมายแนวทางปฏิบัติข้อมูลและเอกสารอ้างอิงต่างๆ เกี่ยวกับหัวข้อความรู้งานคดีภาษีโรงเรือนและที่ดิน

รายงานผลการดำเนินงาน (DO):

จากการตรวจสอบความรู้เฉพาะ (Domain Engineering) ที่ได้จากการสร้าง KMS งานคดีภาษีโรงเรือนและที่ดิน ซึ่งสามารถนำไปปรับในการพัฒนา KMS ในงานที่มีลักษณะคล้ายกันได้ เช่น ขั้นตอนการดำเนินคดีภาษีสรรพากร สามารถใช้ซ้ำความรู้ระดับ Domain Knowledge ได้ เช่น การสืบพยานชั้นศาลในส่วนของ Knowledge base สามารถใช้ซ้ำได้ทั้งหมด สำหรับงานคดีภาษีสรรพากร เพราะว่ากฎหมาย ระเบียบ ที่มีอยู่ในฐานความรู้สามารถใช้เป็นฐานความรู้ให้กับงานคดีภาษีสรรพากรได้ในส่วนของแผนกิจกรรมการจัดการความรู้ ปรากฏตามเอกสารในระบบ REU 3 ผลการตรวจสอบความรู้เฉพาะที่สามารถนำไปใช้ซ้ำสามารถนำไปปรับใช้ได้ ตามรายการในตารางต่อไปนี้

ประเภทงาน	ENG 1	ENG 2	ENG 3	ENG 4	MAN 1
งานคดีภาษี โรงเรือน และที่ดิน	-วาระสัมภาษณ์ -Knowledge Model	-ข้อมูล ประเภท ผู้ใช้งาน -ข้อมูล ความ ต้องการ ระบบ	-ข้อมูลการ ปรับใช้ Function MS SharePoint กับความ ต้องการ ของ ผู้ใช้งาน ระบบ	-หน้าจอ ระดับ CoP ระดับ Task ระดับ Inference ระดับ Domain	-การปรับใช้ ทฤษฎี Learning in Action ในการจัดการ ความรู้ -แผน กิจกรรม การจัดการ ความรู้ 3 ปี
งานคดีภาษี สรรพากร	-วาระสัมภาษณ์ -Knowledge Model	-ข้อมูล ประเภท ผู้ใช้งาน -ข้อมูล ความ ต้องการ ระบบ	-ข้อมูลการ ปรับใช้ Function MS SharePoint กับความ ต้องการ ของ ผู้ใช้งาน ระบบ	-หน้าจอ ระดับ CoP ระดับ Task ระดับ Inference ระดับ Domain	-การปรับใช้ ทฤษฎี Learning in Action ในการจัดการ ความรู้ -แผน กิจกรรม การจัดการ ความรู้ 3 ปี

เอกสารประกอบ REU 3.1 การวิเคราะห์และตรวจสอบความรู้เฉพาะ เพื่อนำไปใช้ซ้ำ

15. QA Quality Assurance: K 41ระบบบริหารจัดการระบบการจัดการความรู้งานคหิภำยโรงเรียน
และที่คินฯ

1. แผนการดำเนินงำน (Plan)

1. 1 จัดทำรายการตามมาตรฐาน 15 Task ระบบจัดการความรู้ เภณท์การประเมินตนเอง
ระบบการจัดการความรู้ สำนักรงำนอัยการสูงสุด องค์กรความรู้สำนักรงำนอัยการสูงสุดประกอบด้วย
Engineering Group: ENG1-ENG 4/Management Group MAN1-MAN3 /Resource & nfrastucture
Group RIN1-RIN4 และ Reuse Group REU 1-REU 4

1.2 ดำเนินการตามมาตรา 15 Task

รายงานผลการดำเนินงำน (DO)

การดำเนินการการตรวจประเมินตนเอง (Self Assessment Report) (SAR) ตามมาตรฐาน 15
Task ระบบจัดการความรู้ เภณท์การประเมินตนเอง ระบบการจัดการความรู้ สำนักรงำนอัยการสูงสุด
องค์กรความรู้สำนักรงำนอัยการสูงสุด Cop Km K 41งานคหิภำยโรงเรียนและที่คินฯ โดยนำเครื่องมือ
การบริหารคุณภาพ (Deming Cycle) (PDCA) จำนวน 5 Level ตามข้อตกลงที่ QA กำหนดไว้ โดย
วัด Level 2 (Plan & DO) เพื่อให้ระบบการจัดการความรู้มีวงจรการสร้าง การนำสู่การปฏิบัติ การใช้
งำน และเพื่อการพัฒนา ดังต่อไปนี้ ✓

Task	รายการ	Level					ตัวบ่งชี้
		0	1	2	3	4	
Task 1	การจับความรู้จากผู้เชี่ยวชาญเพื่อกำหนดความต้องการของระบบการจัดการความรู้ (Requirement Elicitation: ENG 1)			✓			L - Largely Achieved
Task 2	การวิเคราะห์ความต้องการของระบบการจัดการความรู้ (System Requirement Analysis : ENG 2)			✓			L - Largely Achieved
Task 3	การวิเคราะห์ความต้องการซอฟต์แวร์ (Software Requirement Analysis : ENG3)			✓			L - Largely Achieved
Task 4	การออกแบบซอฟต์แวร์ (Software Design: ENG 4)			✓			L - Largely Achieved

Task	รายการ	Level					ตัวบ่งชี้
		0	1	2	3	4	
Task 5	การสื่อสารและความสอดคล้องของระบบการจัดการความรู้ (Organizational Alignment: MAN1)			✓			L - Largely Achieved
Task 6	การบริหารองค์กร (Organization Management: MAN 2)			✓			L - Largely Achieved
Task 7	การบริหารโครงการ (Project Management : MAN 3)			✓			L - Largely Achieved
Task 8	การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Management: RIN1)			✓			L - Largely Achieved
Task 9	การฝึกอบรม (Training : RIN 2)			✓			L - Largely Achieved
Task 10	การจัดการความรู้ (Knowledge Management : RIN 3)			✓			L - Largely Achieved
Task 11	โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure : RIN4)			✓			L - Largely Achieved
Task 12	การจัดการทรัพย์สิน (Asset Management : REU 1)			✓			L - Largely Achieved
Task 13	การใช้ซ้ำโปรแกรมข้อมูลต่างๆ (Reuse Program Management : REU2)			✓			L - Largely Achieved
Task 14	: Domain Engineering : REU 3)			✓			L - Largely Achieved

ตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการประเมิน

N - Not Achieved

หมายความว่า ไม่มีหลักฐาน หรือมีหลักฐานน้อยเกินไปที่จะแสดงถึง

ความสำเร็จตามคุณลักษณะ ที่ได้ระบุไว้ในกระบวนการประเมิน

P - Partially Achieved

หมายความว่า มีหลักฐานแสดงถึงความสำเร็จตามคุณลักษณะที่ได้ระบุไว้

แต่มีมุมมองบางประการ ที่ไม่สามารถทำนายถึงความสำเร็จได้

(ประสบความสำเร็จบางส่วน)

L - Largely Achieved หมายความว่า มีหลักฐานของกระบวนการเชิงระบบแสดงถึงความสำเร็จอย่างมีนัยสำคัญจาก คุณลักษณะที่ได้ระบุไว้ แต่ยังมีจุดอ่อนบางประการที่พบอยู่ในกระบวนการประเมิน (ประสบความสำเร็จมาก)

F - Fully Achieved หมายความว่า มีหลักฐานของกระบวนการที่สมบูรณ์และเป็นระบบ แสดงถึงความสำเร็จตามคุณลักษณะที่ระบุไว้ในทุก ๆ ด้าน ไม่พบว่ามีจุดอ่อนใดอย่างมีนัยสำคัญ (ประสบความสำเร็จอย่างเต็มที่)

ตารางแสดงสิ่งที่ค้นพบจากการประเมิน	
รายการ	สิ่งที่ค้นพบ
ผลการดำเนินการ	เป็นไปตามข้อตกลง QA ในระดับคะแนนประเมินเท่ากับ 2
ปัญหาและอุปสรรค	ผู้บริหารที่นัดสัมภาษณ์มีภารกิจมาก และผู้ศึกษามีภารกิจอื่นที่ต้องรับผิดชอบหลายเรื่องมีผลกระทบต่อปฏิทินการดำเนินการ
ข้อเสนอในการปรับปรุง	สร้าง แม่แบบ ที่เป็นแนวทาง หลักการ และตัวอย่างที่ดี เพื่อเป็นแหล่งศึกษา สร้างความเข้าใจในกระบวนการงานให้ชัดเจน และปรับปรุงกระบวนการในการถ่ายทอดและสื่อสารให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น
ความครบถ้วนของหลักฐาน	มีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานที่ชัดเจน

ลงชื่อ

(นายตฤณกร ธนพงศ์อมร)

ผู้ประเมิน

วันที่ 2

3 กันยายน 2554

เอกสารประกอบ

เอกสาร QA 1.1 มาตรฐาน 15 Task ระบบจัดการความรู้

เอกสาร QA 1.2 เกณฑ์การประเมินตนเอง

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล นายตฤณกร ธนพงศ์อมร
วัน เดือน ปีเกิด 8 มิถุนายน 2514
วุฒิการศึกษา นิติศาสตรบัณฑิต(เกียรตินิยมลำดับสอง) มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา 2536
อบรมทนายความรุ่นที่ 9 สภาทนายความ พ.ศ.2537
เนติบัณฑิตไทย สมัยที่ 48 พ.ศ.2538
ประกาศนียบัตรบัณฑิต กฎหมายธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ปีการศึกษา 2539
นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2546
ประวัติการทำงาน อัยการผู้ช่วย พ.ศ.2543
รองอัยการจังหวัดสุรินทร์ พ.ศ.2545 สำนักงานอัยการจังหวัดสุรินทร์
อัยการประจำกรม พ.ศ.2547 สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีอาภิอากร 1
อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด พ.ศ.2552 สำนักงานอัยการ
พิเศษฝ่ายคดีอาภิอากร 1
ปัจจุบัน อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานอัยการพิเศษฝ่าย
คดีอาภิอากร 1

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved